

Na temelju članka 39. Zakona o prostornom uređenju (NN, broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19) i članka 30. Statuta Općine Kaptol ("Službeni glasnik Općine Kaptol", broj 02/21 i 06/22), Općinsko vijeće Općine Kaptol, na svojoj 18. sjedinici, održanoj 13. studenog 2023. godine, donijelo je:

ZAKLJUČAK

o prihvatanju Izvješća o stanju u prostoru Općine Kaptol
za razdoblje od 2017.-2021. godine

Članak 1.

Prihvaća se Izvješće o stanju u prostoru Općine Kaptol za razdoblje 2017.-2021. godine.

Članak 2.

Nacrt Izvješća, koji se sastoji od jedne knjige, izradila je Javna ustanova Zavod za prostorno planiranje Požeško-slavonske županije iz Požege, ovlaštena pravna osoba za izradu ove vrste prostorne dokumentacije.

Članak 3.

Izvješće o stanju u prostoru Općine Kaptol za razdoblje 2017.-2021. godine čini sastavni dio ovog Zaključka, a predmet je objave u "Službenom glasniku Općine Kaptol".

Članak 4.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku Općine Kaptol".

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE KAPTOL

KLASA: 024-03/23-01/06

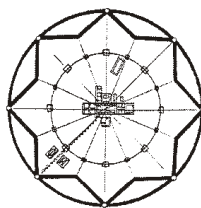
URBROJ: 2177-5-1-23-8

Kaptol, 13. studeni 2023.

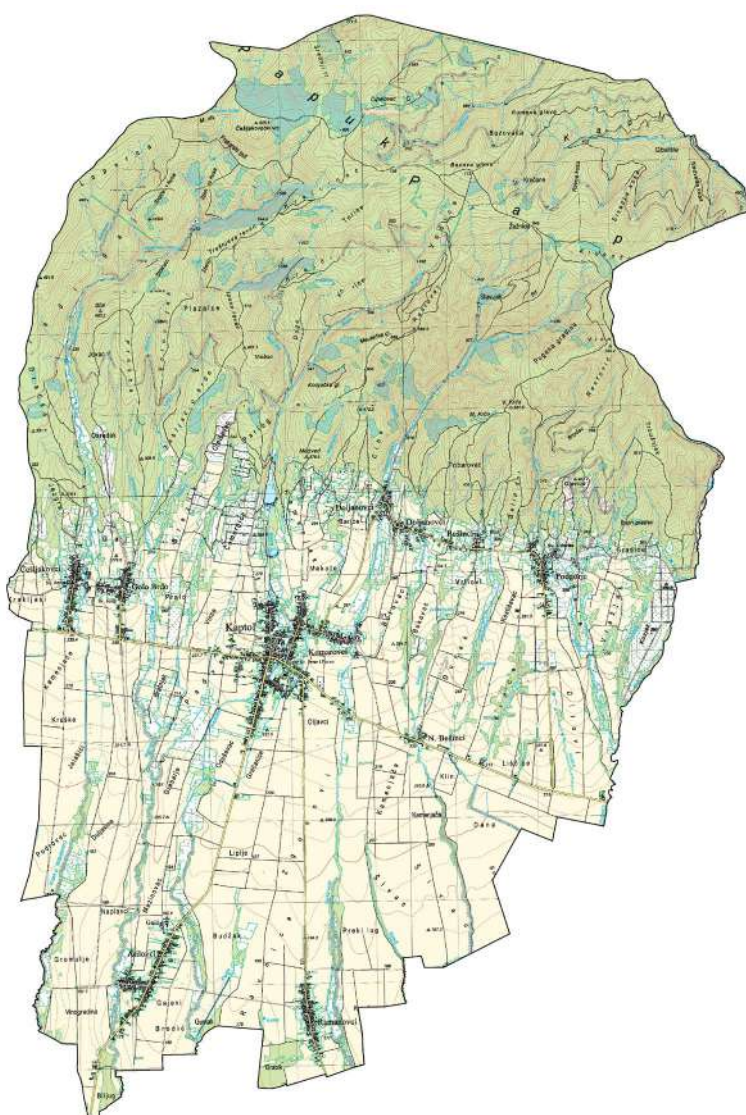
PREDSJEDNIK:

Dario Lončarević, mag. prim. educ., v. r.

**Zavod za prostorno uređenje
Požeško-slavonske županije**

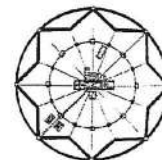
**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU
OPĆINE KAPTOL
za razdoblje 2017. – 2021. godine**

Kaptol - Požega, studeni 2023.

JAVNA USTANOVA
**Zavod za prostorno uređenje
Požeško-slavonske županije**

Županijska 7, 34 000 Požega, HR
tel:(+385)034/290-222;

Klasa: 350-01/21-05/8
Urbroj: 2177-1-3-1-23-8
Požega, 13. studenog 2023.g.

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU
OPĆINE KAPTOL
za razdoblje 2017. – 2021. godine**

Nositelj izrade:

OPĆINA KAPTOL

Načelnik Općine Kaptol:

MILE PAVIČIĆ, ing.

Izrađivač Izvešća:

**ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE**

Ravnatelj Zavoda:

MLADENKO SOLDO, mag.ing.aedif.

Odgovorni voditelj izrade:

RENATA MADUNIĆ-HAJEK, mag.ing.arch
mag.ing.arch
OVLASTENA ARHITEKTICA
URBANISTICA
A-98

Stručni tim na izradi Izvešća:

MLADENKO SOLDO, mag.ing.aedif.
RENATA MADUNIĆ-HAJEK, mag.ing.arch.
GORDANA BOBAN, mag.ing.arch.
DAVOR ŠARIĆ, mag.ing.techn.lign.
MARIJA FRANJIĆ, bacc.admin.publ.
DRAGICA OBRADOVIĆ, bacc.ing.aedif.
TIHOMIR BAHORA, bacc.ing.aedif.

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE
POŽEGA

14. 05. 2015.	
Org. j.	
Pril.	Vrij.

REPUBLIKA HRVATSKA
JAVNI BILJEŽNIK
Brekalo Ante
Požega, Dragutina Lermana 6

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

MBS:

050045767

OIB:

83287538636

NAZIV:

1 Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije

SJEDIŠTE/ADRESA:

1 Požega (Grad Požega)
Županijska 7

PRAVNI OBLIK:

1 ustanova

DJELATNOSTI:

- 3 * - Izrada odnosno koordinacija izrade i praćenja provedbe prostornih planova područne (regionalne) razine
- 3 * - Izrada izvješća o stanju u prostoru
- 3 * - Vodenje informacijskog sustava prostornog uređenja i upravlja njime u okviru njegovih ovlasti
- 3 * - Priprema polazišta za izradu, odnosno stavljanje izvan snage prostornih planova užih područja
- 3 * - Pružanje stručne savjetodavne pomoći u izradi prostornih planova lokalne razine
- 3 * - Može izrađivati i prostorni plan uređenja grada i općine, urbanistički plan uređenja od značaja za Republiku Hrvatsku, odnosno županiju te obavljati stručne analitičke poslove iz područja prostornog uređenja ako to traži Ministarstvo nadležno za poslove prostornog uređenja ili župan
- 3 * - Druge poslove u skladu sa Zakonom i Statutom Zavoda

OSNIVAČI/ČLANOVI DRUŠTVA:

- 1 Požeško-slavonska županije
Požega, Županijska 7
- 1 - osnivač ustanove

OSOBE OVLAŠTENE ZA ZASTUPANJE:

- 1 dipl.inž. Mladenko Soldo, OIB: 71216154243
Požega, Zelena 16
- 2 - ravnatelj
- 2 - Zastupa ustanovu pojedinačno i samostalno.

PRAVNI ODNOSI:

Osnivački akt:

- 1 Odluka o osnivanju javne ustanove Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije od 14.ožujka 2008.godine.

Otisnuto: 2015-05-14 09:43:52
Podaci od: 2015-05-14 02:19:18

D004
Stranica: 1 od 2

REPUBLIKA HRVATSKA
JAVNI BILJEŽNIK
Brekalo Ante
Požega, Dragutina Lermana 6

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

PRAVNI ODNOSI:

Statut:

- 1 Upravno vijeće usvojilo Statut dana 30.10.2008.godine.
- 3 Upravno vijeće Zavoda za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije, na svojoj sjednici održanoj 09.10.2014. godine donijelo je novi Statut kojim je u cijelosti zamijenjen Statut od 30.10.2008. godine.

Upise u glavnu knjigu proveli su:

RBU Tt	Datum	Naziv suda
0001 Tt-09/93-2	19.02.2009	Trgovački sud u Slavenskom Brodu
0002 Tt-09/216-2	02.04.2009	Trgovački sud u Slavenskom Brodu
0003 Tt-14/5848-2	22.12.2014	Trgovački sud u Osijeku Stalna služba u Slavenskom Brodu

Pristojba: _____

Nagrada: _____

JAVNI BILJEŽNIK
Brekalo Ante
Požega, Dragutina Lermana 6

Otisnuto: 2015-05-14 09:43:52
Podaci od: 2015-05-14 02:19:18

D004
Stranica: 2 od 2

Ja, Javni bilježnik ANTE BREKALO iz Požege, Dragutina Lermana 6,
temeljem čl.5. ZSR (N.N br.1/95, 57/96, 45/99, 54/05) po uvidu u sudski registar
kojeg sam današnjeg dana izvršio elektroničkim putem,

i z d a j e m

**Izvadak iz Sudskog registra za ustanovu: Zavod za prostorno uređenje
Požeško-slavonske županije, Požega, Županijska 7, MBS: 050045767**

Izvadak se sastoji od 2(dvije) stranice.

Javnobilježnička pristojba za ovjeru po Tbr.11 st.1 ZJP naplaćena u iznosu od 10,00 kn. Biljezi
naljepljeni i poništeni na ispravi koja ostaje u arhivi.

Javnobilježnička nagrada po čl.17 st.3 PPJT zaračunata u iznosu od 60,00 kn. Zaračunat PDV u
iznosu od 15,00 kn.

BROJ: OV-4272/15
U Požegi, 14.05.2015

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GRADITELJSTVA
I PROSTORNOGA UREĐENJA
10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 20
Tel: 01/ 3782 444 Fax: 01/ 3772 822

**Uprava za prostorno uređenje,
pravne poslove i
programe Europske unije**

Klasa: UP/I-350-02/17-07/12
Urbroj: 531-05-17-2
Zagreb, 22. svibnja 2017.

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE
POŽEGA

29. 05. 2017.g.

Broj prijave	Org. j.	
Uredbeni broj	Pril.	Vrij.

Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, povodom zahtjeva Zavoda za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije iz Požege, Županijska 7, zastupanog po ravnatelju Mladenku Soldo, dipl.ing.građ., za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja, na temelju članka 9. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje („Narodne novine“, br. 78/15.), donosi

RJEŠENJE

- I. Zavodu za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije iz Požege, Županijska 7, daje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova izrade nacрта prijedloga svih prostornih planova i nacрта izvješća o stanju u prostoru svih razina te obavljanje poslova u vezi s pripremom i donošenjem svih prostornih planova i izvješća o stanju u prostoru svih razina iz članka 2. stavka 1. točke 1. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja („Narodne novine“ br. 136/15.).
- II. Pravna osoba iz točke I. izreke ovog rješenja dužna je jednom godišnje u mjesecu u kojem je izdana suglasnost dostaviti Ministarstvu dokumentaciju kojom se dokazuje da nisu prestali postojati uvjeti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja.
- III. Suglasnost iz točke I. izreke ovoga rješenja ukinuti će se rješenjem ako pravna osoba prestane ispunjavati uvjete propisane za izdavanje suglasnosti, uvjete koji moraju biti ispunjeni prilikom izrade prostornih planova ili ako stručne poslove prostornog uređenja obavlja protivno Zakonu o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, propisima donesenim na temelju tog Zakona ili protivno propisima kojima se uređuje područje prostornog uređenja.

Obrazloženje

Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije iz Požege, Županijska 7, podnio je ovom Ministarstvu zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje svih stručnih poslova prostornog uređenja.

Podnositelj zahtjeva je uz zahtjev priložio sve dokaze propisane odredbom članka 4. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja:

1. fotokopiju rješenja o upisu u sudski registar kao dokaz da je Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije iz Požege, registriran za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja,

2. dokaze da ima zaposlene ovlaštene arhitekta urbaniste :
- Renata Madunić-Hajek, mag.ing.arch., ovlaštena arhitektica urbanistica, br.ovl. A-U 8,
  - Gordana Boban, mag.ing.arch., ovlaštena arhitektica urbanistica, br.ovl. A-U 10
- Za svaku od navedenih ovlaštenih arhitektica urbanistica priložen je :
- a) izvornik potvrde o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ne starije od 30 dana i
  - b) rješenje o upisu u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista.

Uvidom u navedenu dokumentaciju utvrđeno je da podnositelj zahtjeva ispunjava sve uvjete za izdavanje zatražene suglasnosti.

Slijedom izloženog, a sukladno odredbi članka 96. stavak 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09.), riješeno je kao u točki I. izreke ovog rješenja.

Sukladno odredbi članka 10. stavak 2. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, riješeno je kao u točki II. izreke ovoga rješenja.

Sukladno odredbi članka 10. stavak 1. istog Zakona, riješeno je kao u točki III. izreke ovog rješenja.

Upravna pristojba u iznosu od 35,00 kn po Tar.br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi Uredbe o tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17) uplaćena je na račun državnog proračuna.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom u Osijeku. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se navedenom Upravnom sudu predaje neposredno u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik, ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Dostaviti:

1. Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije, 34 000 Požega, Županijska 7 n/p Mladenko Soldo, ravnatelj
2. Evidencija suglasnosti, ovdje
3. Spis, ovdje

REPUBLIKA HRVATSKA

HRVATSKA KOMORA ARHITEKATA

Klasa: UP/I-034-02/16-02/62

Urbroj: 505-04-16-02

Zagreb, 18. veljače 2016.

Hrvatska komora arhitekata odlučujući o upisu RENATE MADUNIĆ HAJEK, mag.ing.arch., iz POŽEGE, VANJE RADAUŠA 8 u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista, na temelju članka 26. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju (Narodne novine broj 78/15), i članka 37. Statuta Hrvatske komore arhitekata (Narodne novine broj 140/15), po službenoj dužnosti donosi

RJEŠENJE

1. U Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista upisuje se **RENATA MADUNIĆ HAJEK**, mag.ing.arch., iz POŽEGE, VANJE RADAUŠA 8, pod rednim brojem 8, s danom upisa **11.02.2016.** godine.
2. Upisom u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista, **RENATA MADUNIĆ HAJEK**, mag.ing.arch., stječe pravo na uporabu strukovnog naziva "**ovlaštena arhitektica urbanistica**" i pravo na obavljanje stručnih poslova temeljem članka 47. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje i članka 48. Statuta Hrvatske komore arhitekata, te pravo na pečat i iskaznicu ovlaštene arhitektice urbanistice.
3. Upisom u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista, **RENATI MADUNIĆ HAJEK**, mag.ing.arch. Komora izdaje pečat i iskaznicu ovlaštene arhitektice urbanistice.
4. Danom pravomoćnosti ovog rješenja prestaje važiti rješenje Klasa: UP/I-350-07/10-01/3644 Urbroj: 505-10-1 od 03.08.2010. godine.
5. Žalba protiv ovog rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

Obrazloženje

Hrvatska komora arhitekata po službenoj je dužnosti provela postupak upisa RENATE MADUNIĆ HAJEK, mag.ing.arch., iz POŽEGE, VANJE RADAUŠA 8 u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista te utvrdila sljedeće:

- da je **RENATA MADUNIĆ HAJEK**, mag.ing.arch. upisana u Imenik ovlaštenih arhitekata – stručni smjer ovlaštena arhitektica urbanistica temeljem rješenja Klasa: UP/I-350-07/10-01/3644 Urbroj: 505-10-1 od 03.08.2010. godine.

RENATA MADUNIĆ HAJEK, mag.ing.arch., je prema odredbama Zakona o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji bila upisana u Imenik ovlaštenih arhitekata – stručni smjer ovlaštena arhitektica urbanistica i po toj osnovi obavljala poslove ovlaštene arhitektrice urbanistice.

Prema odredbama Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju ustrojen je Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista kao zaseban Imenik.

Upisom u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista, ovlaštenu arhitekt urbanist stječe pravo na obavljanje stručnih poslova temeljem članka 47. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje i članka 48. Statuta Hrvatske komore arhitekata.

Temeljem ovako utvrđenog činjeničnog stanja ispunjeni su uvjeti propisani u čl. 66. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju kojim je Hrvatska komora arhitekata bila dužna ustrojiti Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista i sukladno tome provesti upis RENATE MADUNIĆ HAJEK, mag.ing.arch. u navedeni Imenik.

Slijedom ovako utvrđenog činjeničnog stanja predmetu je valjalo udovoljiti, te primjenom odredaba Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju, Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje i Statuta Hrvatske komore arhitekata i gradnje riješiti kao u izreci.

Uputa o pravnom lijeku: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu graditeljstva i prostornoga uređenja, u roku od 15 dana od dostave ovog rješenja.

Predsjednica Hrvatske komore arhitekata

Željka Jurković, dipl.ing.arh.

Željka Jurković

Dostaviti:

1. RENATA MADUNIĆ HAJEK, POŽEGA, VANJE RADAUŠA 8
2. U Zbirku isprava Komore

Sadržaj:

UVOD	11
I. POLAZIŠTA	12
I.1. CILJEVI IZRADE IZVJEŠĆA	12
I.2. ZAKONODAVNO – INSTITUCIONALNI OKVIR	12
I.3. OSNOVNA PROSTORNA OBILJEŽJA OPĆINE KAPTOL	13
I.4. OPĆINA KAPTOL U OKVIRU UREĐENJA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE	19
II. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA	20
II.1. PROSTORNA STRUKTURA KORIŠTENJA I NAMJENE POVRŠINA OPĆINE KAPTOL	20
II.2. SUSTAV NASELJA OPĆINE KAPTOL	23
II.2.1. Osnovna obilježja naselja	23
II.2.2. Gustoća naselja	24
II.2.3. Prostori za razvoj naselja	24
II.2.4. Društvena infrastruktura	26
II.3. GOSPODARSKE DJELATNOSTI	31
II.3.1. Gospodarski pokazatelji	32
II.3.2. Poljoprivreda	36
II.3.3. Šumarstvo i lovstvo	38
II.3.4. Turizam	40
II.3.5. Istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina, ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe	43
II.3.6. Gospodarenje otpadom	44
II.4. OPREMLJENOST PROSTORA INFRASTRUKTUROM	47
II.4.1. Prometna infrastruktura	47
II.4.2. Energetska infrastruktura	55
II.4.3. Vodoopskrba i odvodnja	59
II.4.4. Vodnogospodarski sustav	62
II.5. ZAŠTITA I KORIŠTENJE DIJELOVA PROSTORA OD POSEBNOG ZNAČAJA	70
II.5.1. Zaštita prirode	70
II.5.2. Zaštita kulturnih dobara	71
II.5.3. Zaštita okoliša	75
II.5.4. Područja posebnih karakteristika	76
II.6. OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI	82
III. ANALIZA IZRADE PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA	87
III.1. IZRADA PROSTORNIH PLANOVA	87
III.1.1. Prostorni planovi izrađeni za područje Općine Kaptol	88
III.1.2. Prostorni planovi u izradi za područje Općine Kaptol	91
III.1.3. Prostorni planovi obvezni za izradu za područje Općine Kaptol	91
III.2. PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA	92
III.2.1. Izdavanje akata za provedbu prostornih planova	92
III.2.2. Postupanje sa nezakonitom gradnjom	93
III.2.3. Urbana preobrazba	93
III.2.4. Urbana sanacija	94
III.3. PROVEDBA DRUGIH DOKUMENATA KOJI UTJEČU NA PROSTOR	94

<i>III.4. PROVOĐENJE ZAKLJUČAKA, SMJERNICA, PRIJEDLOGA ZA UNAPRJEĐENJE, PREPORUKA, AKTIVNOSTI ODNOSNO MJERA IZ PRETHODNOG IZVJEŠĆA O STANJU U PROSTORU OPĆINE KAPTOL</i>	95
<i>III.4.1. Izrada i donošenje novih prostornih planova te njihovih izmjena i dopuna</i>	95
<i>III.4.2. Izrada i donošenje ostalih planova, programa i strategija vezanih uz prostorno uređenje i zaštitu okoliša</i>	99
<i>III.4.3. Izgradnja građevina komunalne, društvene i ostale infrastrukture</i>	99
IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI	102
<i>IV.1. POTREBE, MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA DALJNJEG ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU OPĆINE KAPTOL OBZIROM NA OKOLNOSTI, SEKTORSKA OPTEREĆENJA I IZAZOVE</i>	102
<i>IV.2. OCJENA POTREBE IZRADA NOVIH I/ILI IZMJENE I DOPUNE POSTOJEĆIH PROSTORNIH PLANOVA NA RAZINI OPĆINE KAPTOL</i>	104
<i>IV.3. PREPORUKE MJERA I AKTIVNOSTI ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA</i>	105
V. IZVORI PODATAKA	110
VI. POPIS PRILOGA	116

UVOD

Zakonom o prostornom uređenju („Narodne novine“, br. 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23 – u daljnjem tekstu Zakon) propisana je obveza izrade Izvješća o stanju u prostoru (u daljnjem tekstu Izvješće) za jedinice lokalne samouprave kao četverogodišnji dokument praćenja stanja u prostoru, koje donosi gradsko/općinsko vijeće i objavljuje se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave.

Osnovna svrha izrade Izvješća je ocjena postojećeg stanja, analiza prostornog razvoja i planiranje razvoja za naredno razdoblje. Cilj izrade Izvješća je planirati i predvidjeti mogući razvoj koji se temelji na postojećim uvjetima te lokalnim, nacionalnim i EU smjernicama za unapređenje stanja u prostoru.

Sukladno zakonskoj obvezi Općina Kaptol pristupila je **izradi Izvješća o stanju u prostoru za razdoblje 2017. - 2021. godina**, s osvrtom na zaključke i planove naveden u posljednjem usvojenom Izvješću iz 2007. godine (Izvješće o stanju u prostoru i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru za razdoblje 2007. - 2010. godina - „Službeni glasnik Općine Kaptol“, broj 1/07).

Pobliži sadržaj Izvješća, obvezni prostorni pokazatelji i način sudjelovanja javnopravnih tijela propisani su Pravilnikom o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine“, br. 48/14 i 19/15 - u daljnjem tekstu Pravilnik). Stoga su u postupku izrade ovog Izvješća o stanju u prostoru Općine Kaptol korišteni podaci iz informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU), prostornih planova, službeno objavljenih i dostupnih podataka tijela i ustanova, te drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, podaci iz usvojenih i objavljenih sektorskih studija, strateških razvojnih, planskih i provedbenih dokumenata, što je kao izvor podataka za obvezne prostorne pokazatelje propisano Pravilnikom.

Izradom i donošenjem Izvješća o stanju u prostoru Općine Kaptol stvaraju se preduvjeti za unapređenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Preporuke Izvješća obuhvaćaju mjere i prioritetne aktivnosti u idućem razdoblju u cilju odlučivanja o daljnjem statusu strateških, programskih i planskih smjernica iz važećih prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor, odnosno o njihovom zadržavanju, ukidanju ili promjeni.

Izvješće o stanju u prostoru Općine Kaptol za razdoblje od 2017. do 2021. godine donijelo je Općinsko vijeće Općine Kaptol na svojoj 18. sjednici održanoj 13. studenog 2023. godine (Zaključak: Klasa: 024-03/23-01/06, Urbroj: 2177-5-1-23-7) te je objavljeno u „Službenom glasniku Općine Kaptol“, broj 6/23.

I. POLAZIŠTA

I.1. Ciljevi izrade Izvješća

Izvješće je temeljni dokument praćenja stanja u prostoru Općine Kaptol kojim se Općinsko vijeće i sva nadležna tijela gradske uprave, kao i stručnu i širu javnost, izvješćuje o prostornom razvoju u Općine Kaptol u navedenom razdoblju.

Svrha izrade Izvješća je dobivanje sveobuhvatnog pregleda prostornog razvoja i planiranja prostora Općine Kaptol sa sustavom prostornog uređenja.

Osnovni cilj Izvješća je, kroz analizu stanja u prostoru i svih dostupnih pokazatelja te njihovom usporedbom, definirati primjenjivost i nedostatke postojećih prostornih planova te na osnovi ocjene stanja u prostoru dati prijedloge razvojnih mjera i preporuke za unaprjeđenje održivog razvoja prostora kroz plan aktivnosti za naredno razdoblje.

Dakle, cilj izrade Izvješća je predvidjeti prostorno razvojne trendove temeljene na postojećim uvjetima, prikazati instrumente prostornog planiranja te učinkovite mjere što su ih nadležna tijela poduzela u proteklom razdoblju na svim razinama planiranja. Izvješće prioritetno prikazuje utvrđene probleme u prostoru, postojeća rješenja za poboljšanje stanja te ukazuje na mogućnosti daljnjih usmjerenja prostornog razvoja, odnosno analizira stanja i promjene u prostoru koje nastaju pod utjecajem različitih društvenih procesa i imaju veći ili manji neposredan utjecaj na prostor.

U okviru Izvješća ocjenjuje se učinkovitost planskih mjera za unaprjeđenje sustava prostornog uređenja, daje se osnova za određivanje smjernica prostornog razvoja Općina Kaptol te određuje potreba izmjene i dopune važećih i/ili izrade novih strateških dokumenata prostornog uređenja lokalne razine, kao i drugih dokumenata te razine. Ovim dokumentom nastojalo se dobiti cjelovitu, argumentiranu i objektivnu spoznaju o prostoru Općine Kaptol. Povezivanjem svijesti o vlastitom prostornom potencijalu s praktičnim djelovanjem u području zaštite i uređenja prostora treba snažnije poticati vrijednosti prostora Općine, te zaustaviti negativne pojave u njemu. Izvješće ukazuje i na nužnost korištenja informacijskog sustava prostornih pokazatelja i podataka za praćenje stanja u prostoru, te na važnost edukacije i informiranja stručne i najšire javnosti o području urbanizma i prostornog planiranja.

I. 2. Zakonodavno – institucionalni okvir

U razdoblju od izrade prethodnog Izvješća o stanju u prostoru i Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru 2 donesen je novi Zakon o prostornom uređenju koji je stupio na snagu 01. siječnja 2014. godine kao temeljni normativni akt koji uređuje sustav prostornog uređenja.

Izrada i sadržaj Izvješća o stanju u prostoru propisana je člancima 39. i 40. Zakona.

Temeljem novog Zakona donesen je i novi Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru kojim se određuju sadržaj i obvezni prostorni pokazatelji izvješća o stanju u prostoru, način sudjelovanja javnopravnih tijela te drugi zahtjevi u vezi s praćenjem stanja u području prostornog uređenja.

Prema navedenom Pravilniku, izvješća na svim razinama izrađuju se u tekstualnom obliku, a pojedina tematska područja mogu se prema potrebi dodatno obrazložiti, argumentirati i prikazati tabličnim iskazom pokazatelja, te grafičkim i drugim prikazima.

Također, donesen je niz novih (ili su dopunjeni postojeći) osnovnih zakonskih propisa koji direktno utječu na određene aktivnosti u domeni prostornog uređenja, a čiji je popis dan na kraju ovog Izvješća (Poglavlje V. IZVORI PODATAKA).

I. 3. Osnovna prostorna obilježja Općine Kaptol

Prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici ("Narodne novine", broj 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka USHR, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), Općina Kaptol je jedinica lokalne samouprave u sastavu Požeško - slavonske županije, smještena na njenom središnjem dijelu. Svojim položajem Općina Kaptol graniči:

- na sjeveru s Virovitičko-podravskom županijom (Općina Čačinci, Grad Orahovica),
- na istoku s Gradom Kutjevom
- na jugu s Gradom Požegom i Općinom Jakšić
- na zapadu s Općinom Velika

Sukladno Nacionalnoj klasifikaciji statističkih regija 2021. („Narodne novine“, 125/19 – HR_NUTS 2021.) Požeško - slavonska županija, a time i Općina Kaptol, ulaze u sastav statističke regije 3. razine Panonska Hrvatska.

Administrativni teritorij Općine Kaptol, sukladno navedenom Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, čini 10 naselja, i to: Alilovci, Bešinci, Češljakovci, Doljanovci, Golo Brdo, Kaptol, Komarovci, Novi Bešinci, Podgorje i Ramanovci.

Općina Kaptol, površine od 85,6967 km² (računalno očitavanje površina (GIS metoda), deveta je po veličini od deset JLS Požeško-slavonske županije, te obuhvaća 4,73 % ukupne površine Županije (1815,23 km²). Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine na području Općine Kaptol je živjelo 3472 stanovnika, te prosječna gustoća naseljenosti iznosi 40,15 st/km², dok je prema Popisu stanovništva iz 2021. godine živjelo 2605 stanovnika, odnosno se smanjio za 867 stanovnika, odnosno cca. 25% manje u odnosu na 2011.g., s gustoćom 30,40 st/km².

Prema podacima Ureda za katastarsko geodetske poslove Požega, površina općine Kaptol iznosi 8549 ha. Kartografski prikazi za PPUO Kaptol, izrađeni su na topografskoj karti u mjerilu 1:25.000 dobivenoj od Državne geodetske uprave, i računalnim očitanjem površine Općine sa spomenute karte je ustanovljeno da površina općine Kaptol iznosi 8569,67 ha, dakle ona je veća za cca 20 ha u odnosu na podatak Ureda za katastarsko geodetske poslove. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina u Planu baziraju se na ukupnoj površini Općine od 8569,67 ha.

Odlike klimatskih prilika Požeške kotline uvjetovane su odlikama opće cirkulacije atmosfere u umjerenim širinama te prirodnim položajem. Područje Požeško-slavonske županije, a time i Općine Kaptol, ima umjereno-kontinentalnu klimu i nalazi se u cirkulacijskom pojasu vjetrova umjerenih širina s intenzivnim i čestim promjenama vremena. Na klimu utječu i reljefni oblici i nadmorska visina, te su uočljive mikroklimatske razlike između gorskog okvira i zavale. Gore su hladnije i vlažnije u odnosu na zavalu, što je pogodovalo i razvoju mreže tekućica.

Osnovne osobine umjereno tople kišne klime su sljedeće:

- Prosječna godišnja temperatura zraka iznosi +11°C.
- Najhladniji mjesec je siječanj s prosječnom temperaturom +0,5°C, a najtopliji je srpanj s prosječnom temperaturom + 20,9°C.
- Prosječna godišnja amplituda temperature iznosi 21,4°C.
- Srednje temperature po godišnjim dobima su: proljeće +11,3°C, ljeto +20°C, jesen +11,4°C i zima +1,4°C.
- Raspored količine oborina tijekom godine je prilično dobro raspoređen, posebno u vegetacijskom periodu (od travnja do listopada). U prva četiri vegetacijska perioda padne oko 334 mm padalina (što je nešto manje od ukupne godišnje količine padalina). Padaline uglavnom donose zapadni vjetrovi (što je uvjetovano položajem kotline u smjeru zapad-istok). Vjetrovi zimi mogu biti relativno jaki, posebno zimi.
- Prosječna godišnja relativna vlaga zraka iznosi 81%.
- Snježni pokrivač se na ovom području zadržava prosječno 30 dana, a doseže visinu do 40 cm.
- Prosječno godišnje ima 172 sunčana dana.
- Srednja godišnja naoblaka na području Požeške kotline iznosi oko 5,6 desetina, te je ovime područje Općine Kaptol oblačniji dio Hrvatske.

Općenito, klima na području Općine Kaptol je ugodna za život kao i bavljenje poljoprivrednom djelatnošću, unatoč povremenim odstupanjima od prosjeka te vrlo rijetkim elementarnim nepogodama.

Područje cijele Požeške kotline je iznimno složene geološke građe, pa samim time i jako reljefno raščlanjeno. Ovdje su prisutne razne formacije oblika (gorski masivi, prigorja, podgorja, brežuljci, nizine) upravo kao posljedica velike geološke raznolikosti i bogatstva. Na dijelovima južnog Papuka i zapadne Krndije zastupljene su najraznovrsnije geološke formacije, od najstarijih (prekambij, paleozoik, mezozoik) do najmlađih (kenozoik), a što se očituje i u raznolikosti zastupljenih vrsta stijena, minerala, kao i vrsta tala.

Na području Općine Kaptol gorske dio čine južne padine Papuka i manji dio zapadne Krndije. Gorski masiv postupno prelazi u padinska osunčana prigorja ili u osjenjena, strma podgorja. Nadmorske visine se kreću od 172 m (Alilovci) do 321 m (Doljanovci). Središte Općine Kaptol je na 238 m.n.v.

Područje Općine Kaptol pripada 89% vodnom području sliva rijeke Save, a manjim dijelom rijeke Drave (11% na samom sjeveru Općine). Vodotoke karakterizira kišnosnježni režim koji u potpunosti prati oborine i protjecanja u hladnom periodu godine. Značajno je obilježje velikih odstupanja od prosječnih protoka, pa se često zna dogoditi veći vodeni val unatoč manjim vodama, ili presušivanje u slučajevima bjesenskih otjecanja. Značajni vodotoci su Kiseli potok (13 km na području Općine, ulijeva se u Veličanku), Slatka voda (8,1 km, ulijeva se u Vetovku), Kaptolka (4 km, ulijeva se u Orljavu), Bistra i Bukovac sa svojim pritokama.

Svi vodotoci imaju karakter brdskih bujica s velikim količinama vode u kišnom periodu. Korita su im nestabilna, pa dolazi do izlivanja i plavljenja. Prirodni vegetacijski pokrov na području Općine Kaptol je raznolik i bogat. Prati geomorfološke oblike u prostoru, a prepoznaju se 2 tipa (brdski – šume hrasta kitnjaka i lužnjaka, graba, javora, jasena, cera, bukve i nizinski – pašnjaci, livade, kultivirana vegetacija oranica i vinograda). O bogatstvu flore svjedoči činjenica da je ovdje evidentirano 25% sveukupnih biljnih vrsta Hrvatske.

Stanovništvo

Demografski razvoj je jedno od ključnih strateških čimbenika razvoja kako županije, tako i gradova i općina, jer stabilan, prirodan i pozitivan razvoj stanovništva jedna je od temeljnih društvenih, gospodarskih, političkih vrijednosti, a kao takav i pokazatelji stanja u prostoru. Vrijednosti koje u svojoj punini i sveobuhvatnosti ima naglašeni egzistencijalni karakter za JLS te Županiju i Državu, a bez stanovništva niti jedna druga vrijednost nema smisla, jer skup osoba, svaka sa svojim individualnim karakteristikama, čini stanovništvo ili populaciju na određenom prostoru. Požeško-slavonska županija je nažalost prema posljednjem među popisnom razdoblju (2011.-2021.) u zabilježila pad broja stanovnika, tako da stopa promjena u odnosu na Popis 2011. iznosi -17,88 % te je osim Sisačko-moslavačke (19,04%) i Vukovarsko -srijemske (20,28%) među zadnjim županijama Republike Hrvatske s negativnim porastom stanovništva.

Prema rezultatima Popisa 2021. godine, ukupan broj stanovnika na prostoru Općine Kaptol iznosio je 2.605 stanovnika (prema prvim rezultatima Popisa 2021.g. – 2.634 stanovnika) što predstavlja 4,06% ukupnog broja stanovništva Požeško-slavonske županije (64.084). Uspoređujući podatke s prethodnim Popisom stanovništva 2011.g. (3.472 stanovnika) proizlazi pad broja stanovnika u Općini Kaptol za 867 osoba, odnosno cca. 25%, s indexom kretanja broja stanovnika 2021./2011. - 75, a u odnosu na Popis iz 2001. (4007 stanovnika) pad broja stanovnika je za 1402, odnosno 35% u odnosu na 2021., s indexom kretanja broja stanovnika 2021./2001. - 65. Depopulacija je izazvana posljedicama nastalih ekonomskih problema te odlaskom mladih na visoko školovanje u veće gradove gdje po završetku obrazovanja imaju veće mogućnosti zapošljavanja.

Tablica 1.

Osnovni demografski pokazatelji za područje Općine Kaptol po naseljima Popis 2001., 2011., 2021.										
r.b.	Naselja	Stanovnici			Kućanstva			Stambene jedinice		
		2001.	2011.	2021.	2001.	2011.*	2021.*	2001.**	2011.	2021.
1.	Alilovci	470	410	318	138	124	107	147	146	147
2.	Bešinci	111	88	50	33	28	21	34	36	38
3.	Češljakovci	365	268	225	110	86	79	118	100	112
4.	Doljanovci	255	244	199	64	73	66	71	80	90
5.	Golo Brdo	345	325	221	91	89	80	100	109	100
6.	Kaptol	1.570	1.409	1.040	428	398	363	472	476	482
7.	Komarovci	233	177	126	62	53	43	66	65	63
8.	Novi Bešinci	105	83	50	25	23	19	25	25	27
9.	Podgorje	302	253	212	87	82	72	90	93	100
10.	Ramanovci	251	215	164	73	63	57	87	80	88
	UKUPNO:	4.007	3.472	2.605	1.111	1.019	907	1.210	1.210	1.247

Izvor: www.dzs.hr

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

*prema prvim rezultatima popisa

**nema podataka na www.dzs.hr

Podaci u Tablicama 2. i 3. prikazuju kontingente stanovništva prema Popisu iz 2011. i 2021. godine:

Tablica 2.

Kontingenti stanovništva Općine Kaptol za 2011. godinu												
Spol	Ukupno	Godine				Žene u fertilnoj dobi	Radno sposobno stanovništvo	Godine			Indeks starenja	Prosječna starost
		0-4	5-9	10-14	15-19			+60	+65	+75		
Svi	3.472	190	221	278	306		1.871	145	244	217	60,90	37,1
M	1.734	104	118	144	164		955	77	104	68	46,98	35,6
Ž	1.738	86	103	134	142	847	916	68	140	149	76,77	38,6

Izvor: www.dzs.hr

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Tablica 3.

Kontingenti stanovništva Općine Kaptol za 2021. godinu												
Spol	Ukupno	Godine				Žene u fertilnoj dobi (15-50)	Radno sposobno stanovništvo	Godine			Indeks starenja	Prosječna starost
		0-4	5-9	10-14	15-19			+60	+65	+75		
Svi	2.605	113	118	120	181		1.346	217	322	188	136,65	41,3
M	1.314	54	62	64	96		693	99	171	75	101,45	39,0
Ž	1.291	59	56	56	85	539	653	118	151	113	126,17	41,9

Izvor: www.dzs.hr

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Iz podataka navedenih u Tablicama 2. i 3., može se vidjeti da broj mladog (0-19 godina) i radno sposobnog stanovništva opada, dok se u starijoj populaciji (iznad 60 godina) vidi i lagani porast što evidentno upućuje na nastavak procesa starenja na svim razinama.

Od ukupnog broja stanovnika 2021. g., 50,77% čine žene, a ostatak su muškarci. Udio radno sposobnog stanovništva u ukupnom broju iznosi 51,67% (muškarci 51,49%, a žene 48,51%), a prosječna starost stanovnika Općine je 41,3 godina (muškarci 39,0 godina, žene 40,9 godina).

Indeks starenja (udio osoba starijih od 60 godina u odnosu na osobe mlađe od 20 godina) 2021.g. iznosi 136,65 i viši je od prosjeka Požeško-slavonske županije (156,09), dok je koeficijent starosti (udio osoba starijih od 60 godina u ukupnom stanovništvu) nešto manji i iznosi 27,91 – (Požeško-slavonska županija 30,80). Prosječna starost na području Općine Kaptol iznosi 39,5 godinu što odgovara stanju na razini Županije (40,2), ali je još uvijek nešto manja od prosjeka na državnoj razini koji iznosi 41,7 godina.

Tablica 4.

Indeks starenja i prosječna starost u Požeško-slavonskoj županiji po gradovima i općinama Popis 2011.g.						
JLS	Ukupno stanovnika 2011.	Stanovnici dobni skupina			Indeks starenja	Prosječna starost
		0-19	20-59	60+		
Kutjevo	6.247	1.566	3.382	1.299	83,0	39,6
Lipik	6.170	1.329	3.108	1.733	130,4	43,2
Pakrac	8.460	1.798	4.309	2.353	130,9	43,1
Pleternica	11.323	2.980	5.748	2.595	87,1	39,8
Požega	26.248	5.996	14.226	6.026	100,5	41,0
Brestovac	3.726	852	1.901	973	114,2	41,7
Čaglin	2.723	524	1.375	824	157,3	45,5

Jakšić	4.058	1.034	2.224	800	77,4	38,6
Kaptol	3.472	995	1.871	606	60,9	37,1
Velika	5.607	1.498	2.895	1.214	81,0	39,2
PSŽ	78.034	18.572	41.039	18.423	99,2	40,9

Izvor: www. dzs.hr

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Tablica 5.

Indeks starenja i prosječna starost u Požeško-slavonskoj županiji po gradovima i općinama Popis 2021.g.						
JLS	Ukupno stanovnika 2021.	Stanovnici dobnih skupina			Indeks starenja	Prosječna starost
		0-19	20-59	60+		
Kutjevo	4.870	953	2.409	1.508	158,24	40,3
Lipik	5.127	1.026	2.392	1.709	166,57	40,7
Pakrac	7.086	1.361	3.378	2.347	172,45	40,9
Pleternica	9.138	1.883	4.621	2.634	139,88	39,6
Požega	22.294	4.187	11.258	6.849	163,58	40,5
Brestovac	2.980	606	1.386	988	163,03	40,5
Čaglin	2.111	376	1.042	693	184,31	41,2
Jakšić	3.371	783	1.638	950	121,33	38,7
Kaptol	2.605	532	1.346	727	136,65	39,5
Velika	4.502	944	2.216	1.342	142,16	39,7
PSŽ	64.084	12.651	31.686	19.747	156,09	40,2

Izvor: www. dzs.hr

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Prirodno kretanje

Prirodno kretanje stanovništva je skup pokazatelja uzroka promjene ukupnog broja stanovništva na području Općine Kaptol. Te pokazatelje prikazujemo kao razliku rođenih i umrlih na određenom prostoru u jedinici vremena i kao migraciju (iseljenje/useljenje) stanovništva.

Godine 2020./2021. prirodni prirast u Općini Kaptol je -13/-29 osoba. Živorodenih je bilo 25/21 i umrlih 38/50 osoba. Analiza prirodnog prirasta stanovništva u razdoblju od 2017. do 2021. godine u Općini Kaptol ima negativan trend što znači da je više ljudi umrlo nego što se rodilo, odnosno 78 osoba je više umrlo nego je rođeno (Tablica 6.):

Tablica 6.

PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA U OPĆINI KAPTOL OD 2016. DO 2021.				
Godine	Živorodeni	Umrli	Prirodni prirast/pad	Vitalni indeks (živorodeni na 100 umrlih)
2016.	29	49	-20	59,2
2017.	28	42	-14	66,7
2018.	24	36	-12	66,7
2019.	29	39	-10	74,4
2020.	25	38	-13	65,8
2021.	21	50	-29	42,0

Izvor: Izvor: www. dzs.hr, Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske, Priopćenje 7.1.1., 2016.- 2021.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Prirodno kretanje stanovništva u 2020. i 2021. godini prema JLS na području Požeško-slavonske županije prikazan je u sljedećim tablicama (Tablica 7. i 8):

Tablica 7.

Prirodno kretanje stanovništva Požeško-slavonske županije u 2020. godini, po JLS						
r.b	JLS		Živorodeni	Umrli	Prirodni prirast	Vitalni indeks (živorodeni na 100 umrlih)
1.	Gradovi	Kutjevo	56	81	-25	69,1
2.		Lipik	43	103	-60	41,7
3.		Pakrac	67	141	-74	47,5
4.		Pleternica	100	147	-47	68,0
5.		Požega	191	339	-148	56,3
6.	Općine	Brestovac	25	58	-33	43,1
7.		Čaglin	19	55	-36	34,5
8.		Jakšić	36	45	-9	80,0
9.		Kaptol	25	38	-13	65,8
10.		Velika	46	66	-20	69,7

Izvor: DZS, Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske u 2020., Priopćenje 7.1.1.
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Tablica 8.

Prirodno kretanje stanovništva Požeško-slavonske županije u 2021. godini, po JLS						
r.b	JLS		Živorodeni	Umrli	Prirodni prirast	Vitalni indeks (živorodeni na 100 umrlih)
1.	Gradovi	Kutjevo	55	98	-43	56,1
2.		Lipik	45	108	-63	41,7
3.		Pakrac	68	151	-83	45,0
4.		Pleternica	89	188	-99	47,3
5.		Požega	186	368	-182	50,5
6.	Općine	Brestovac	26	72	-46	36,1
7.		Čaglin	17	51	-34	33,3
8.		Jakšić	31	57	-26	54,4
9.		Kaptol	21	50	-29	42,0
10.		Velika	34	79	-45	43,0
Požeško-slavonska županija			572	1222	-650	46,8

Izvor: DZS, Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske u 2020., Priopćenje 7.1.1.
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

U 2021. godini najmanji prirodni pad stanovništva na području Požeško-slavonske županije zabilježen je u općinama Jakšić (-26), Kaptol (-29) i Čaglin (-34) što kazuje da je Općina Kaptol među JLS s najmanjim prirodnim padom stanovništva u Županiji. Najveći prirodni pad stanovništva na području Županije zabilježene su u Gradovima Požegi (-182), Pleternici (-99) i Pakracu (-83).

Bolji pokazatelj reprodukcije je vitalni indeks (relativni odnos broja rođenih i umrlih osoba). Vitalni indeks veći od 100, koji označava proširenu reprodukciju stanovništva (broj stanovnika povećava se prirodnim promjenom), nije zabilježen na području Općine Kaptol u tijeku promatranog razdoblja. Najveći vitalni indeks 2020. godine na području Požeško-slavonske županije imale su općine Jakšić (80,0), Velika (69,7) i Kaptol (65,8) te gradovi Kutjevo (69,1) i Pleternica (68,0) dok je Općina Čaglin, s vitalnim indeksom 34,5 na posljednjem desetom mjestu. Na razini Županije vitalni indeks iznosio je 56,7.

I. 4. Općina Kaptol u okviru prostornog uređenja Požeško-slavonske županije

Požeško-slavonska županija, unutar koje je smješteno područje Općine Kaptol, nalazi se na istočnom dijelu Republike Hrvatske, a graniči sa Brodsko-posavskom, Osječko-baranjskom, Virovitičko-podravskom, Bjelovarsko-bilogorskom i Sisačko-moslavačkom županijom. Požeško-slavonska županija je jedna od svega tri županije u RH (Bjelovarsko-bilogorska i Grad Zagreb koji ima status županije) koje prostorno ne graniče sa drugom državom, odnosno nemaju međunarodnu granicu.

Središte Županije je Grad Požega, a ostala gradska središta su: Pleternica, Pakrac, Kutjevo i Lipik. Ostala regionalno razvojna središta su općine: Brestovac, Čaglin, Jakšić, Kaptol te Velika.

Općina Kaptol po svojoj površini od 85,6967 km² je 9. (deveta) jedinica lokalne samouprave od ukupno 10 u Županiji, što čini 4,72 % ukupne površine Županije (1815,23 km²). Prema popisu stanovništva iz 2011. god. na području Općine Kaptol živjelo je 3.472 stanovnika, što je 4,45% stanovništva Županije (78.034 stanovnika), s prosječnom gustoćom naseljenosti 40,51 st/km², a prema Popisu stanovništva iz 2021. godine broj stanovnika smanjio za 838 stanovnika, odnosno 25% u odnosu na 2011.g., i iznosi 2605 stanovnika, dok je gustoća 30,40 st/km².

Prostornim planom Požeško - slavonske županije za Kaptol je, zbog njenog gospodarskog značenja, brojnosti središnjih funkcija i broja stanovnika, utvrđena kategorija manjeg općinskog središta u razvojnoj fazi procesa organizacije i ustroja svih važnih funkcija gospodarstva te društvenih djelatnosti.

II. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

II.1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Općine Kaptol

Prostornim planom uređenja Općine Kaptol („Službeni glasnik Općine Kaptol, br. 1/08, 04/12, 02/15-usklađenje, 2/20 i 6/22), u skladu s kriterijima koji su utvrđeni Prostornim planom Požeško - slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br. 5/02 i 5A/02, 4/11, 4/15, 5/19, 6/19 - pročišćeni tekst), planirane su površine za razvoj i uređenje (Tablica 9.):

Tablica 9.

R. B.	OPĆINA KAPTOL	oznaka	ukupno ha	% od površine Općine
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA			
1.1.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA ukupno		374,58	4,37
	- izgrađeni dio GP			
	- neizgrađeni dio GP			
1.2.	IZGRAĐENE STRUKTURE VAN GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA ukupno		83,14	0,97
	- izgrađeni dio GP			
	- neizgrađeni dio GP			
	• Izdvojena građevinska područja izvan naselja ukupno		83,14	
	- izgrađeni dio GP			
	- neizgrađeni dio GP			
	Građevinsko područje poljoprivredno - gospodarske zone "Ramanovci" ukupno	PI	1,83	
	- izgrađeni dio GP		0,21	
	- neizgrađeni dio GP		1,62	
	Građevinsko područje gospodarske zone "Novi Bešinci" ukupno	I	12,97	
	- izgrađeni dio GP		0,90	
	- neizgrađeni dio GP		12,07	
	Građevinsko područje javne i društvene namjene "Kompleks Veleučilišta Požega" i "Interpretacijski centar Kaptol" ukupno	D	2,91	
	- izgrađeni dio GP		-	
	- neizgrađeni dio GP		-	
	Građevinsko područje izvan naselja zone posjetiteljske infrastrukture PP Papuk "Arheološki park Kaptol-Gradci" ukupno	ZPI	63,48	
	- izgrađeni dio GP		-	
	- neizgrađeni dio GP		-	
	Građevinsko područje izvan naselja zone posjetiteljske infrastrukture PP Papuk "Rudnik grafita" ukupno	ZPI	1,16	
	- izgrađeni dio GP		-	
- neizgrađeni dio GP		-		
Izdvojeno građevinsko područje groblja (Bešinci, Ramanovci) ukupno	+	0,79		
- izgrađeni dio GP		0,79		
- neizgrađeni dio GP		-		

	• Izgrađene strukture izvan građevinskog područja ukupno			
	Površine za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina ukupno	E3	1,23*	
	Površine za robinzonski smještaj ukupno		38,2*	
1.3.	Poljoprivredne površine ukupno	P	3.858,04	45,02
	- osobito vrijedno obradivo tlo	P1	2249,28	
	- vrijedno obradivo tlo	P2	-	
	- ostalo obradivo tlo	P3	1608,76	
1.4.	Šumske površine ukupno	Š	3.920,36	45,75
	- gospodarske	Š1	3848,47	
	- zaštitne	Š2	71,89	
	- posebne namjene	Š3	-	
1.5.	Ostale poljoprivredne i šumske površine ukupno	PŠ	237,66	2,77
1.6.	Vodne površine ukupno	V	95,89	1,12
	- vodotoci		49,75	
	- akumulacije			
	- retencije		46,14	
	- ribnjaci			
1.7.	Ostale površine ukupno		66,54*	
	- posebna namjena	N	-	
	- površine infrastrukturnih sustava	IS	66,54*	
Općina Kaptol ukupno			8.569,67	100,00

Izvor podataka: Zavod za prostorno uređenje Požege

Napomena: Površine navedene u tablici br. 3. utvrđene su mjerenjem na kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena površina" u Mj. 1:25.000, br. 4.A.-4.H. "Građevinska područja", u mj. 1:5.000

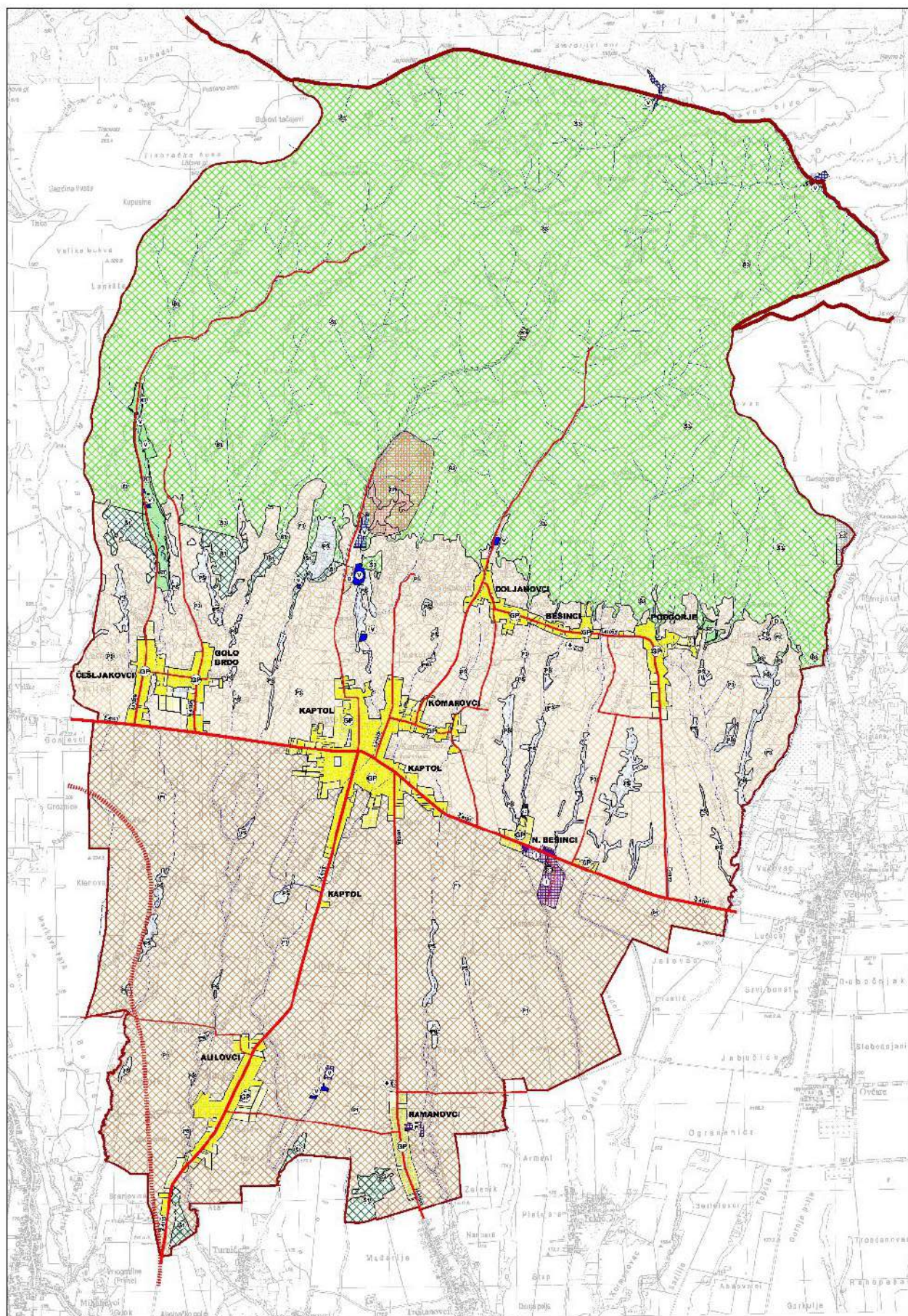
U površine infrastrukturnih sustava uključeni su samo koridori postojećih županijskih i lokalnih ceste te planirane dionice brze ceste koja dijelom prelazi preko područja Općine Kaptol.

* površine koje nisu ušle u konačni izračun ukupne površine Općine Kaptol

Površine građevinskih područja naselja zauzimaju 374,58 ha ili 4,37 % površine Općine Kaptol. Izgrađene strukture van građevinskih područja naselja za izdvojene namjene (gospodarske, turističke, športsko - rekreacijske, groblja) ukupno zauzimaju 83,14 ha ili 0,97 % ukupne površine Općine Kaptol.

Poljoprivredne površine zauzimaju 45,02 % ukupne površine Općine Kaptol, a šumske 45,75%.

Slika 1.: Kartografski prikaz 1. "KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA" – PPUO Kaptol – III. Izmjene i dopune
Izvor podataka: PPUO Kaptol, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

II. 2. Sustav naselja Općine Kaptol

II. 2. 1. Osnovna obilježja naselja

U sustav Općine Kaptol, sukladno Zakonu, o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 86/06, 125/06-ispravak, 16/07-ispravak, 95/08-Odluka USRH, 46/10-ispravak, 145/10, 37/13, 44/13 i 45/13), ulazi 10 naselja.

U sustavu središnjih naselja Požeško - slavonske županije, Kaptol (kao općinski centar), zbog gospodarskog značenja, središnjih funkcija i potrebe stimuliranja njegovog razvoja, ima značajke i razvojnu tendenciju manjeg općinskog središta. Razvijanjem središnjih funkcija Općine Kaptol, uz poticaj Županije, poboljšati će dostupnost središnjih sadržaja i povećati stupanj atraktivnosti prostora.

Tablica 10.

Osnovni demografski pokazatelji u naseljima Općine Kaptol				
r.b.	Naselja	Površina naselja km ²	Ukupan broj stanovnika 2021.	Gustoća st/km ²
1.	Alilovci	4,0	318	79,50
2.	Bešinci	6,4	50	7,81
3.	Češljakovci	10,2	225	22,06
4.	Doljanovci	7,7	199	25,84
5.	Golo Brdo	8,5	221	26,00
6.	Kaptol	23,6	1.040	44,07
7.	Komarovci	1,7	126	74,12
8.	Novi Bešinci	7,3	50	6,85
9.	Podgorje	12,0	212	17,67
10.	Ramanovci	4,2	164	39,05
	UKUPNO:	85,6	2.605	30,43

Izvor: Izvor: www.dzs.hr, Popisane osobe, kućanstva i stambene jedinice, prvi rezultati Popisa 2021. po naseljima
 Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Od 10 (deset) Općinskih naselja, prema broju stanovnika najveće naselje je Kaptol (1.040 stanovnika), koje je istovremeno i administrativno sjedište Općine. Zatim po broju stanovnika slijede: Alilovci, Češljakovci, Podgorje, Golo Brdo, Doljanovci, Ramanovci, Komarovci te Bešinci i Novi Bešinci (50 stanovnika).

Na području Općine nema nenaseljenih naselja. Također, zbog specifičnog položaja i prometne izoliranosti, susjedna naselja koja pripadaju administrativno drugim jedinicama lokalne samouprave, umjesto prema Općini Kaptol gravitiraju prema Gradu Požegi.

Sukladno Strategiji prostornog razvoja Republike Hrvatske, razvoj planirane policentrične strukture naselja ovisi o potencijalima stanovništva, dostupnim javnim uslugama, prometnoj dostupnosti i konkurentnosti gospodarstva koje treba poticati nizom skupnih ili pojedinačnih mjera. U tu svrhu nužno je povezivanje dokumenata prostornog uređenja s drugim politikama i instrumentima teritorijalnog razvoja (regionalni razvoj, sektorske strategije i planiranje i dr.). Prostornim planovima treba stvoriti okvir za ujednačen razvoj područja države, i to planiranjem društvene i tehničke infrastrukture i usmjeravanjem investicija. U planiranoj policentričnoj strukturi naselja potrebno je sačuvati vrijednosti prirodnih okružja gradova i identitet manjih naselja, odnosno regija, neovisno o razini sagledavanja.

II. 2. 2. Gustoća naselja

U tablici koja slijedi dana je gustoća naselja (n/1000km²) Općine Kaptol u odnosu na prosječnu gustoću naselja Požeško-slavonske županije (Tablica 11.):

Tablica 11.

Broj, ukupna površina i gustoća naselja na području Općine Kaptol			
JLS	Broj naselja (n)	Površina (km ²)	Gustoća naselja (n/1000km ²)
KAPTOL	10	85,6967	116,69
ŽUPANIJA UKUPNO	277	1.815,23	152,60

Izvor: Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

II.2.3. Prostori za razvoj naselja

Prostori za razvoj naselja se u prostornim planovima utvrđuju građevinskim područjima. Građevinsko područje je područje određeno prostornim planom na kojemu je izgrađeno naselje i područje planirano za uređenje, razvoj i proširenje naselja, a sastoji se od građevinskog područja naselja, izdvojenog dijela građevinskog područja naselja i izdvojenog građevinskog područja izvan naselja.

Prostori za razvoj naselja su jedan od najvažnijih planskih instrumenata te s prostornim planom utvrđenim granicama, razgraničavaju površine korištenih - uređenih dijelova naselja (izgrađene gradive i uređene negradive dijelove) i površine predviđene za razvoj naselja (nova gradnja i uređenje) od površina namijenjenih razvoju poljoprivrede i šumarstva i drugih djelatnosti koje se zbog svoje namjene mogu odvijati izvan građevinskih područja naselja. U sljedećoj tablici dani su podaci o izgrađenim i neizgrađenim / neuređenim dijelovima građevinskih područja naselja iz PPUO Kaptol (Tablica 12.):

Tablica 12.

Podaci o izgrađenim i neizgrađenim / neuređenim dijelovima građevinskih područja naselja na području Općine Kaptol						
r.b.	Naselje	ukupno	izgrađeno		neizgrađeno	
			ukupno	%	ukupno	neuređeno
			ha	ha	ha	ha
1.	Alilovci	58,90	35,21	59,78	23,69	0
2.	Bešinci	13,20	8,05	60,98	5,15	0
3.	Češljakovci	29,54	22,96	77,73	6,58	0
4.	Doljanovci	21,42	16,35	76,33	5,07	0
5.	Golo Brdo	28,46	21,66	76,11	6,8	0
6.	Kaptol	142,78	102,51	71,80	40,27	0
7.	Komarovci	14,34	10,55	73,57	3,79	0
8.	Novi Bešinci	15,91	8,04	50,53	7,87	0
9.	Podgorje	28,97	20,94	72,28	8,03	0
10.	Ramanovci	21,06	18,08	85,85	2,98	0
	UKUPNO	374,58	264,35	70,57	110,23	0

Izvor: PPUO Kaptol, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Kao što je navedeno Tablici 12., ukupna površina građevinskih područja naselja na području Općine Kaptol iznosi 374,58 ha, od čega izgrađeni dio iznosi 264,35 ha (70,57 %), a neizgrađeni dio 110,23 ha (29,43 %) od čega je 24,51% neuređeni dio (103,29 ha).

Osim građevinskih područja naselja prostornim planom su određena izdvojena građevinska područja izvan naselja (IGPIN) planirana za sve namjene, osim stambene (gospodarsku, ugostiteljsku – turističku, sportsko-rekreacijsku namjenu, namjenu groblja i posebnu namjenu). Na području Općine Kaptol PPUO-om Kaptola planirano je sveukupno 7 izdvojenih građevinskih područja izvan naselja i to: gospodarska zona „Novi Bešinci”, poljoprivredno – gospodarska zona “Ramanovci”, zona javne i društvene namjene “Kompleks Veleučilišta Požega” te zone posjetiteljske infrastrukture PP Papuk “Arheološki park Kaptol-Gradci” i “Rudnik grafita” te 2 izdvojena građevinska područja za izgradnju groblja uz naselja Bešinci i Ramanovci.

Tablica 13.

Podaci o izgrađenim i neizgrađenim / neuređenim dijelovima izdvojenog građevinskog područja gospodarske zone “Novi Bešinci”						
	zona	ukupno	izgrađeni dio		neizgrađeni dio	
			ukupno	%	ukupno	neuređeni dio
		ha	ha		ha	ha
1.	Gospodarska zona “Novi Bešinci”	12,97	0,90	6,94	12,07	-

Izvor: PPUO Kaptol, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Tablica 14.

Podaci o izgrađenim i neizgrađenim / neuređenim dijelovima izdvojenog građevinskog područja poljoprivredno-gospodarske zone “Ramanovci”						
	zona	ukupno	izgrađeni dio		neizgrađeni dio	
			ukupno	%	ukupno	neuređeni dio
		ha	ha		ha	ha
1.	Poljoprivredno-gospodarska zona “Ramanovci”	1,83	0,21	11,48	1,62	1,62

Izvor: PPUO Kaptol, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Tablica 15.

Podaci o izgrađenim i neizgrađenim / neuređenim dijelovima izdvojenog građevinskog područja izvan naselja javne i društvene namjene “Kompleks Veleučilišta Požega”						
	zona	ukupno	izgrađeni dio		neizgrađeni dio	
			ukupno	%	ukupno	neuređeni dio
		ha	ha		ha	ha
1.	“Kompleks Veleučilišta Požega”	0,97	0,97	100	0,00	-

Izvor: PPUO Kaptol, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Tablica 16.

Podaci o izgrađenim i neizgrađenim / neuređenim dijelovima izdvojenog građevinskog područja javne i društvene namjene „Interpretacijski centar Kaptol“						
	zona	ukupno	izgrađeni dio		neizgrađeni dio	
			ukupno	%	ukupno	neuređeni dio
		ha	ha		ha	ha
1.	„Interpretacijski centar Kaptol“	1,94	0	0	1,94	0

Izvor: PPUO Kaptol, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Tablica 17.

Podaci o izgrađenim i neizgrađenim / neuređenim dijelovima izdvojenog građevinskog područja izvan naselja posjetiteljske infrastrukture PP Papuk						
	zona	ukupno	izgrađeni dio		neizgrađeni dio	
			ukupno	%	ukupno	neuređeni dio
		ha	ha		ha	ha
1.	“Arheološki park Kaptol-Gradci”	63,48	0,00	0	63,48	-
2.	“Rudnik grafita”	1,16	0,00	0	1,16	-
		64,64			64,64	

Izvor: PPUO Kaptol, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Tablica 18.

Podaci o izdvojenim građevinskim područjima za izgradnju groblja				
R.B	Naselja	Površina (ha)	Izgrađeni dio	
			ha	%
1.	Bešinci	0,38	0,38	100
2.	Ramanovci	0,41	0,41	100
	Ukupno:	0,79	0,79	100

Izvor: PPUO Kaptol, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Nadalje, treba s velikom pažnjom i oprezom pristupati planiranju novih i širenju postojećih građevinskih područja, kako bi se u najvećoj mjeri ostvarili ciljevi racionalnog upravljanja prostorom iz PPUO-a Kaptol.

II.2.4. Društvena infrastruktura¹

JAVNE SLUŽBE

Na području Općine Kaptol, u skladu sa zakonima i propisima Republike Hrvatske, uspostavljen je sustav javnih službi državne uprave (ispostave državnih ureda) kao i lokalne samouprave i uprave na općinskoj i mjesnoj razini. U Kaptolu je, kao sjedištu jedinice lokalne samouprave, smještena Općinska uprava Općine Kaptol, pošta sa skraćenim radnim danom na 4 sata, Ispostava Ministarstva poljoprivrede (Savjetodavna služba).

¹ Izvor: Strategija razvoja Grada Kaptol 2014-2020

PREDŠKOLSKI ODGOJ

Predškolski odgoj obuhvaća programe odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi koji se ostvaruju u dječjim vrtićima sukladno zakonu. Predškolski odgoj ostvaruje se u skladu s razvojnim osobinama i potrebama djece te socijalnim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji.

Na području Općine Kaptol, od 01. listopada 2020. godine, predškolski odgoj je organiziran u novosagrađenom objektu dječjeg vrtića „Bambi“ Kaptol, Ulica Češka 8, 34334 Kaptol. Osnivač dječjeg vrtića Kaptol je Općina Kaptol.

Vrtić je smješten na parceli površine 1455m². Bruto površina vrtića iznosi 475 m², dok je neto korisna površina 375 m². Vrtić je koncipiran za dvije odgojene skupine. Dnevni boravci za djecu veličine su 60m². Vrtić ima vlastitu kuhinju te druge prostorije za administrativno osoblje vrtića.

Djelatnost dječjeg vrtića Kaptol je njega, odgoj, obrazovanje i zaštita djece predškolske dobi od navršene prve godine života do polaska u školu.

U vrtiću je zaposleno: 7 odgojiteljica, 1 kuharica, 1 pomoćnik djelatnik u jaslicama, 1 spremačica.

Upisi u vrtić provode se do kraja srpnja te se nakon toga objavljuje popis upisanih. Neprimljena djeca mogu se upisivati tijekom pedagoške godine ukoliko postoji slobodno mjesto u dječjem vrtiću.

Kapacitet vrtića je 56 djece raspoređenih u jednu jasličku i dvije vrtićke skupine.

- Mješovita jaslička skupina; 1 - 3 godine,
- Mješovita vrtićka skupina; 3 - 6 godina (dvije skupine)

OSNOVNA ŠKOLA

U Općini Kaptol osnovnoškolsko obrazovanje organizirano je u jednoj matičnoj osnovnoj školi i 2 područne škole u naseljima na području Općine Kaptol. Matična OŠ „Vilima Korajca“ Kaptol nalazi se u samom naselju Kaptol i pohađaju je osim pripadajuće djece nižih odjeljenja (I-IV razreda) i djeca viših razreda (V.-VIII. razreda) s cijelog područja Općine Kaptol. Niža odjeljenja, od I do IV razreda, su raspoređena i u područnim školama u naseljima Alilovci i Podgorje.

Matična škola Kaptol izgrađena je 1986. godine zajedno s pridruženom češkom učionicom i prostorom za predškolu. U središtu školske zgrade je višenamjensko predvorje koje je funkcionalno povezano s hodnicima i stubištem s učionicama, školskom kuhinjom i blagovaonicom. Zgrada ima 1351 m² korisne površine.

Školska sportska dvorana izgrađena je u veljači 2007. godine i u iste se nalaze 3 specijalizirane učionice. Danas matična škola ima ukupno 15 učionica od kojih su 6 specijaliziranih (informatika, glazbena kultura, biologija i kemija, fizika, geografija te od 2012./2013. šk. god. i učionica stranih jezika). Školska je zgrada 2018. godine u cijelosti obnovljena većim dijelom iz europskih sredstava. Zgrada je obložena kamenom vunom debljine 14 cm. Zamijenjeni su stari dotrajali prozori novim te je izoliran negrijani dio stropa prema potkrovlju.

Zgrada područne škole Alilovci izgrađena je 1935. godine i zaprima 139 m² korisne površine. Radni prostor ima dvije učionice (od 59 m² i 42 m²), kabinet i prostor za učitelje (zbornica) s dva sanitarna čvora.

Područna škola Podgorje izgrađena je 2002. godine, ukupne površine 130 m². Prostor sadrži dvije učionice od koje je jedna tijekom 2014. godine dovršena što je omogućilo rad učenika u dvije učionice i jednoj smjeni. Škola sadrži jednu prostoriju za učitelje te sanitarni čvor (3 toaleta za učenike i 1 za učitelje) te hodnik u sklopu kojeg je skladište za nastavna sredstva, pomagala i opremu. Prostor je funkcionalan i dobro opremljen. Tijekom školske godine 2019./2020. školska zgrada je u potpunosti energetska obnovljena s novim krovom, stolarijom i vanjskom ovojnicom od kamene vune debljine 14 cm.

Nastavu u matičnoj školi u Kaptolu i područnim školama u Alilovcima i Podgorju trenutno pohađa sveukupno 175 učenika raspoređeno u 10 razrednih odjela u matičnoj školi i 2 razredna odjela u područnoj školi.

Iz Tablice 19. vidljiv je pad ukupnog broja učenika u OŠ Vilima Korajca Kaptol na području Općine Kaptol:

Tablica 19.

Učenci, razredni odjeli učitelji kroz razdoblje od 2019./2020. do 2021./2022. godine											
Š.g.	Učenci			Razredni odjeli					Učitelji		
	ukupno	I.-IV. razred	V.-VIII. razred	ukupno	MŠ	PŠ	RN	PN	ukupno	PN	RN
2017./2018.	238	104	134	16	12	4	8	8	27	19	8
2018./2019.	224	97	127	16	12	4	8	8	29	21	8
2019./2020.	197	88	109	14	11	3	7	7	26	19	7
2020./2021.	189	86	103	14	11	3	7	7	28	21	7
2021./2022.	175	81	94	12	10	2	6	6	25	19	6

Izvor: Osnovna škola Vilima Korajca Kaptol

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

MŠ - matična škola, PŠ - područna škola, PN - predmetna nastava, RN - razredna nastava

SREDNJOŠKOLSKO I VISOKO OBRAZOVANJE

Ustanove srednjoškolskog i visokog obrazovanja ne postoje na području Općine Kaptol pa osobe srednjoškolsko obrazovanje, kao i ako se odluče za visoko obrazovanje stječu u mjestima van Općine, drugim većim županijskim središtima ili pak izvan same Županije.

KULTURA

Na području Općine Kaptol u smislu kulturnog i svakolikog drugog uzdizanja svijesti stanovništva, potrebno je izdvojiti da školske knjižnice u Osnovnoj školi Vilima Justa koju, osim učenika škole, koriste i stanovnici Općine, od rujna 2015. u prostorijama Općine Kaptol, otvoren je Stacionar Gradske knjižnice i čitaonice Požega, s radnim vremenom utorkom i četvrtkom od 10:00-12:00 i 17:00-19:00, u kojem se nudi preko 700 primjeraka knjiga za sve generacije.

Nadalje područje Općine Kaptol je bogato kulturnim dobrima različitog karaktera zaštite i skrbi resornih tijela (zaštićena, evidentirana kulturna dobra) koji su značajna osnova za daljnji razvoj turizma, ne samo Općine već i šireg područja, Županije, pa i regije.

Tijekom godine na području Općine Kaptol održava se nekoliko kulturnih manifestacija, prvenstveno u cilju njegovanja tradicije i poticanja gospodarskog razvoja (sajmovi), te druženja lokalnog stanovništva. Najznačajniji su Zlatni glas Zlatne doline (festival pjevača amatera) i Naše jaro (prijevod: naše proljeće) kao jedinstvena manifestacija u Hrvatskoj, smotra dječjeg folklor a čeških nacionalnih manjina, na kojemu se okupi i do 20-tak plesnih skupina iz 16 beseda.

SPORT

Sportski tereni na području Općine su: 3 nogometna igrališta (Kaptol, Alilovci, Ramanovci), 2 rukometna igrališta (Kaptol), 1 košarkaško igralište i 1 odbojkaško igralište. Na području sporta, uočena je potreba za razvojem i obnavljanjem ostalih sadržaja vezanih uz sport (tribine, dodatne prostorije, opremanje), a osobita je potreba za organizacijom sportskih manifestacija. Nedostaje kvalitetnog i stručnog, profesionalnog sportskog kadra koji bi potaknuo snažnije razvoj sporta.

Na području Općine Kaptol postoji nekoliko klubova koji značajno doprinose rekreaciji njihovih članova te potiču razvoj javnih potreba u sportu. Među njima brojčano dominiraju one koje se bave nogometom, ali i ribolovom, što je s obzirom na postojanje nekoliko ribnjaka na području Općine na neki način i logično.

U Općini Kaptol postoje sportski objekti (sportska dvorana), i tereni koje koriste nogometni klubovi, ali i svi zainteresirani za sportsko-rekreativne aktivnosti. Kako bi unaprijedili tu postojeću infrastrukturu potrebno ju je adaptirati, ali i nadograditi te izgraditi potpuno nove sportske centre na novim lokacijama, npr. (razmisliti o mogućnosti izmještanja postojećeg velikog nogometnog igrališta u čijem bi sastavu bilo izgrađena i pomoćna igrališta sa svlačionicama i tribinama za potrebe nogometnog kluba Kaptol) .

Na području Općine Kaptol djeluje oko 10-tak sportsko - rekreativnih udruga, a mogu se izdvojiti:

1. Športski nogometni klub Alilovci
2. Nogometni klub Kaptol
3. Športsko ribolovna udruga "MALI RAJ"
4. Športsko ribolovno društvo "BISTRA"
5. Športsko ribolovno društvo "MALA BISTRA"
6. "Udruga mažoretkinja i plesača Općine Kaptol"
7. Lovačko društvo za uzgoj, zaštitu i lov divljači "VEPAR" Kaptol
8. Malonogometni klub "DIP"

ZDRAVSTVENE USTANOVE

Na području Općine Kaptol, na razini primarne zdravstvene zaštite, djeluje:

- u djelatnosti opće/obiteljske medicine 1 tim koji se sastoji od 1 doktora i 1 medicinske sestre,
- u djelatnosti stomatologije 1 tim koji se sastoji od 1 doktora stomatologa i 1 medicinske sestre i
- u djelatnosti zdravstvene njege u kući Ustanovu za zdravstvenu njegu u kući „Zlata Katić.“

Požega ima ugovorenu 1 medicinsku sestru koja obavlja praksu na području Općine Kaptol (patronaža).

U ljekarničkoj djelatnosti, ljekarna „Škoko“ ima jednu ljekarničku jedinicu s jednim farmaceutom, lociranu na području Općine Kaptol, dok veterinarske usluge obavlja Veterinarska stanica Požega, s ambulantom u Velikoj i Kutjevu.

SOCIJALNA SKRB

Sustav socijalne skrbi na području Županije provodi se kroz rad 9 ustanova socijalne skrbi i 2 Centra za socijalnu skrb. Međutim, od navedenih niti jedna ustanova se ne nalazi na području Općine Kaptol. Ipak, Centar za socijalnu skrb Požega nadležan je za područje Općine Kaptol.

CIVILNO DRUŠTVO

Djelovanje organizacija civilnog društva jedan je od indikatora razine demokratičnosti zajednice. Na području Općine Kaptol aktivno je 30-tak i više različitih udruga koje djeluju u različitim područjima društvenog života: sporta, kulture, rekreacije, očuvanja baštine, očuvanja i valoriziranja poljoprivrednih površina itd. Po evidenciji iz Registra udruga Republike Hrvatske iz 2022. godine, na području Općine Kaptol je aktivno 33 udruge (Tablica 20.) .

Tablica 20.

Izvadak iz registra udruga u Republici Hrvatskoj (2022.)	
r.b.	Udruga
1.	„UDRUGA PROIZVOĐAČA POVRĆA POŽEŠTINE“
2.	Dobrovoljno vatrogasno društvo Golo Brdo
3.	"Udruga uzgajivača ovaca Požeštine"
4.	Kulturno umjetničko društvo "Ivo Čakalić"
5.	Dobrovoljno vatrogasno društvo Podgorje
6.	ŠPORTSKI NOGOMETNI KLUB ALILOVCI
7.	ČEŠKA BESEDA KAPTOL
8.	Udruga vinogradara, vinara i voćara "VINO-KAP"
9.	Kaptolački tamburaški orkestar
10.	Udruga za pomoć starijim i nemoćnim osobama "Bolji život"
11.	Hrvatsko kulturno društvo "Tkanica" Alilovci
12.	Dobrovoljno vatrogasno društvo Alilovci
13.	Dobrovoljno vatrogasno društvo Doljanovci
14.	EDUKACIJSKA UDRUGA ZA DRUŠTVENO PODUZETNIŠTVO "LEGE ARTIS"
15.	Udruga "Zlatna dolina" Požega
16.	NOGOMETNI KLUB KAPTOL
17.	LOKALNA AKCIJSKA GRUPA "BARUN TRENK"
18.	Udruga za potporu poljoprivredi-"Moja zemlja"
19.	Športsko ribolovna udruga"MALI RAJ"
20.	Športsko ribolovno društvo "BISTRA
21.	Dobrovoljno vatrogasno društvo Kaptol
22.	Športsko ribolovno društvo "Mala Bistra"
23.	UDRUGA UZGAJIVAČA GOVEDA OPĆINE KAPTOL

24.	Udruga mladih Općine Kaptol
25.	Udruga uzgajatelja malih životinja "Slavonac" Kaptol
26.	"Udruga mažoretkinja i plesača Općine Kaptol"
27.	RADIOAMATERSKI KLUB "KAPTOL"
28.	LOVAČKO DRUŠTVO ZA UZGOJ, ZAŠTITU I LOV DIVLJAČI "VEPAR" KAPTOL
29.	Udruga "Čaš'ca"
30.	Udruženje seljaka Kaptol
31.	MATICA UMIROVLJENIKA OPĆINE KAPTOL
32.	MALONOGOMETNI KLUB "DIP"
33.	Udruga "SLAVONAC" Ramanovci

Izvor: Registar udruga Republike Hrvatske, 2022.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Općina financijski potpomaže dijela njihovog programa.

Iako značajan broj, nisu sve udruge aktivne što se može vidjeti i prema datumima njihovih službenih dokumenata. Tek je 15-tak udruga koje redovito održavaju Skupštine i imaju važeće mandate svojih predstavnika. Unatoč tome, civilno društvo je važan faktor za razvoj malog ruralnog područja kao što je Kaptol.

II.3. GOSPODARSKE DJELATNOSTI

Gospodarske značajke i razvoj gospodarstva na području Općine Kaptol određene su s jedne strane prirodnim resursima, kao što su klima, položaj, vrijednost i vrsta tla, te s druge strane tržišnim uvjetima, stanjem infrastrukture i tehničko-tehnološkim napretkom. Komparativne prednosti Kaptola su plodno poljoprivredno tlo, bogatstvo šuma i voda, relativno dobar prometni položaj (solidna povezanost sa autocestom), tradicija i iskustvo rada u poljoprivredi i malom gospodarstvu, te dobra pokrivenost nužnom infrastrukturom. S druge strane, slabije su ocijenjena obilježja prostora: niska kupovna moć lokalnog stanovništva, nedovoljno razvijeni ljudski potencijali za razvoj inovativnog i tehnološki naprednog gospodarstva, udaljenost od velikih gradskih središta (Osijek, Zagreb).

Na području Općine Kaptol nema velikih industrijskih pogona već gospodarsku strukturu čine mali i srednji poduzetnici i nekoliko manjih gospodarsko-obrtničkih pogona. Lokalno stanovništvo se uglavnom bavi poljoprivredom za vlastite potrebe, pa se gospodarstvo Općine i ne može promatrati kao dio organiziranog ekonomskog sustava.

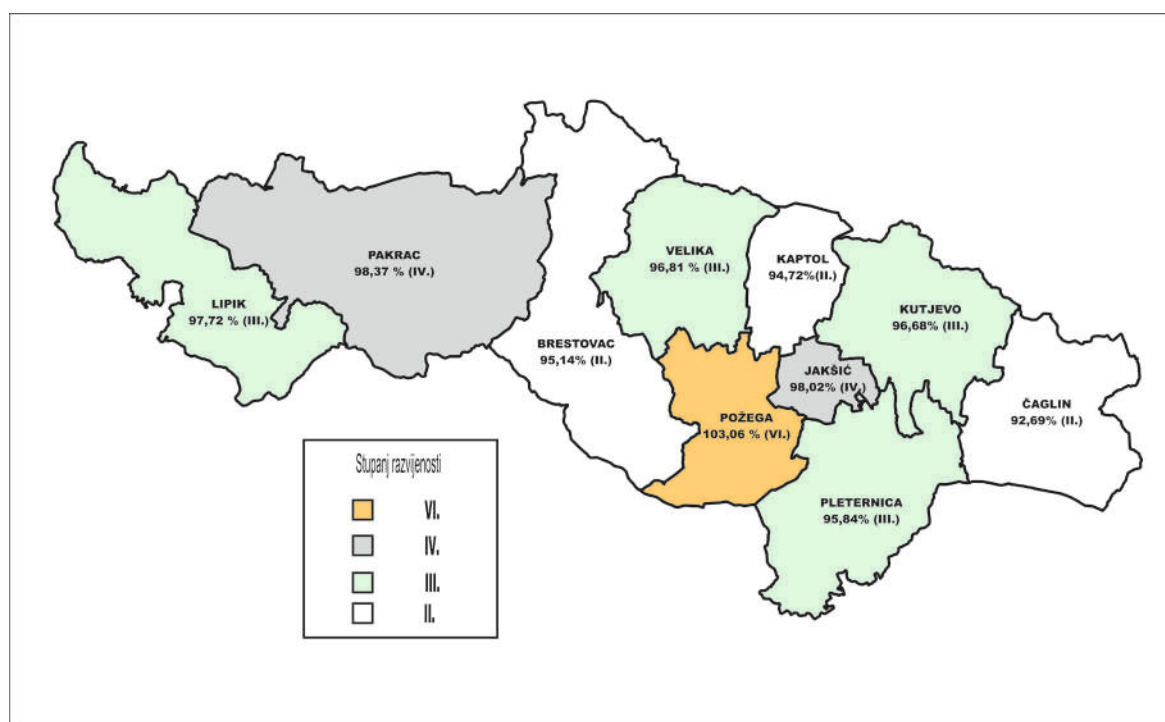
Općenito, gospodarstvo Općine snažno je povezano sa gospodarstvom obližnjeg županijskog središta, Požege, te ovisno o stupnju razvoja na razini šire zajednice. Samo manji dio zaposlenih osoba s područja Općine Kaptol doista i radi u Kaptolu. Ostali dnevno migriraju (prosječno 15-tak km) prema Požegi, Kutjevu i drugim većim mjestima prema lokacijama s većom koncentracijom uglavnom prerađivačke industrije.

II.3.1. Gospodarski pokazatelji

Indeks razvijenosti

Indeks razvijenosti je pokazatelj koji se računa radi mjerenja stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te isti služi kako bi se odredio intenzitet poticanja razvoja putem državnih mjera i programa pomoći.

Općina Kaptol, sukladno Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti („Narodne novine“, br. 132/17), razvrstana je prema indeksu razvijenosti u II. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

Slika 2.: Stupanj i indeks razvijenosti jedinica lokalne samouprave na području Požeško-slavonske županije; Izvor: Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti („Narodne novine“, broj 132/2017); Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Podaci o indeksu razvijenosti za 2018. godinu

Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti prema novom modelu izračuna na lokalnoj razini (razdoblje 2014.-2016.)															
Jedinica lokalne samouprave (JLS)	Županija	Razvojna skupina JLS	Indeks razvijenosti JLS	Vrijednosti osnovnih pokazatelja za JLS						Vrijednosti standardiziranih pokazatelja za JLS					
				Prosječni dohodak po stanovniku	Prosječni izvorni prihodi po stanovniku	Prosječna stopa nezaposlenosti	Opće kretanje stanovništva (2016./2006.)	Indeks starenja (2011.)	Stupanj obrazovanja (VSS, 20-65) (2011.)	Prosječni dohodak po stanovniku	Prosječni izvorni prihodi po stanovniku	Prosječna stopa nezaposlenosti	Opće kretanje stanovništva (2016./2006.)	Indeks starenja (2011.)	Stupanj obrazovanja (VSS, 20-65) (2011.)
425 Kaptol	Požeško-slavonska	2	94,719	16.738,15	705,95	0,2053	83,90	60,9	0,0719	88,10	91,49	97,25	92,49	109,76	92,33

Podaci o indeksu razvijenosti za 2013. godinu

Grad / Općina	Županija	Vrijednosti osnovnih pokazatelja					Vrijednosti standardiziranih pokazatelja u odnosu na nacionalni prosjek					Indeks razvijenosti i skupine		
		Prosječni dohodak per capita	Prosječni izvorni prihodi per capita	Prosječna stopa nezaposlenosti	Kretanje stanovništva	Udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16-65 godina	Prosječni dohodak per capita	Prosječni izvorni prihodi per capita	Prosječna stopa nezaposlenosti	Kretanje stanovništva	Udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16-65 godina	Indeks razvijenosti	Skupine	
		2010.-2012.	2010.-2012.	2010.-2012.	2010.-2001.	2011.	2010.-2012.	2010.-2012.	2010.-2012.	2010.-2001.	2011.			
Kaptol	Požeško-slavonska	14.571	497	23,3%	95,9	69,63%	34,5%	10,0%	81,2%	93,9%	60,7%	57,67%	50-75%	II.

Slika 3.: Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti prema novom modelu izračuna na lokalnoj razini za 2018. i 2013. godinu;

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova europske unije
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Gospodarska kretanja

U poslovnoj 2020. godini, prema podacima Hrvatske gospodarske komore (HGK), na području Općine Kaptol radile su ukupno 26 tvrtke iz 9 različitih djelatnosti (Tablica 21.), što je 30,70% više od poslovne 2016. godine (18 tvrtki). Najveći porast broja tvrtki je uočen u djelatnosti građevinarstva, prerađivačke industrije i poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

Tablica 21.

BROJ TVRTKI						
R. B.	Djelatnosti	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
1.	(A) POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	1	2	2	2	2
2.	(C) PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	5	4	6	7	7
3.	(F) GRAĐEVINARSTVO	1	2	4	3	3
4.	(G) TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	3	3	3	4	4
5.	(H) PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	-	-	2	2	2
6.	(I) DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	5	3	5	4	3
7.	(J) INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	1	1	1	2	2
8.	(M) STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	1	2	2	2	2
9.	(N) ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	-	1	1	1	1
10.	(S) OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	1	1	-	2	-
	UKUPNO:	18	19	26	29	26

Izvor: HGK

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Sveukupna zaposlenost u tvrtkama na području Općine Kaptol je također u porastu. 2020. godine bilo je 140 zaposlenih, što je 71,40% više u odnosu na 2016. godinu (40 zaposlena -Tablica 22.) Najveći porast zaposlenih uočen je u tvrtkama koje se bave prijevozom i skladištenjem (s 0 na 32 zaposlena), građevinarstvu (94,30 %) te u prerađivačkoj industriji (78,80%).

Tablica 22.

BROJ ZAPOSLENIH						
R. B.	Djelatnosti	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
1.	(A) POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	1	3	4	3	2
2.	(C) PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	7	10	32	29	33
3.	(F) GRAĐEVINARSTVO	2	7	26	29	35
4.	(G) TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	5	4	5	19	9

5.	(H) PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	-	-	23	29	32
6.	(I) DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	13	7	11	11	12
7.	(J) INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	1	1	2	4	5
8.	(M) STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	8	10	10	10	13
9.	(N) ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI		1	1	1	1
10.	(S) OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	3	3	-	1	-
UKUPNO:		40	46	114	135	140

Izvor: HGK

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Tvrtke na području Općine Kaptol, prema podacima HGK, ostvarili su u promatranom razdoblju ukupan prihod (Tablica 23.) te ukupna dobit ili gubitak (Tablica 24.) kako slijedi u navedenim tablicama:

Tablica 23.

UKUPNI PRIHODI (AOP177)						
Financijski pokazatelj u kn						
r.b	Djelatnosti	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
1.	(A) POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	50.824,00	1.267.177,00	1.285.553,00	1.430.135,00	658.101,00
2.	(C) PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	937.562,00	1.582.766,00	4.603.044,00	4.314.628,00	2.692.453,00
3.	(F) GRAĐEVINARSTVO	234.764,00	1.796.409,00	5.882.597,00	13.403.797,00	17.212.929,00
4.	(G) TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	3.108.494,00	2.912.282,00	3.228.206,00	3.362.912,00	4.484.964,00
5.	(H) PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	-	-	6.369.570,00	8.197.401,00	9.789.313,00
6.	(I) DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	1.902.801,00	1.511.084,00	2.400.361,00	2.428.079,00	868.237,00
7.	(J) INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	500.450,00	280.812,00	2.118.890,00	3.841.292,00	9.121.222,00
8.	(M) STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	1.098.380,00	1.358.370,00	1.325.618,00	3.095.097,00	2.916.199,00
9.	(N) ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI		29.826,00	22.534,00	56.880,00	49.704,00
10.	(S) OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	128.704,00	129.561,00	-	119.016,00	-
UKUPNO:		7.961.979,00	10.868.287,00	27.236.373,00	40.249.237,00	47.793.122,00

Izvor: HGK

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Tablica 24.

DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP183)						
Financijski pokazatelj u kn						
R. B.	Djelatnosti	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
1.	(A) POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	-77.926,00	-26.587,00	97.262,00	230.126,00	75.825,00
2.	(C) PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	3.663,00	66.260,00	-100.329,00	33.976,00	-827.743,00
3.	(F) GRAĐEVINARSTVO	11.458,00	-90.495,00	272.744,00	108.507,00	293.959,00
4.	(G) TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	-79.321,00	142.754,00	146.187,00	156.128,00	215.647,00
5.	(H) PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	-	-	31.749,00	36.689,00	61.934,00
6.	(I) DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	-349.202,00	62.272,00	327.711,00	309.283,00	-1.806.348,00
7.	(J) INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	220.053,00	31.573,00	253.940,00	942.481,00	5.594.991,00
8.	(M) STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	16.629,00	55.802,00	25.328,00	114.334,00	58.499,00
9.	(N) ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	-	454,00	-60.545,00	-61.116,00	-32.464,00
10.	(S) OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	34.584,00	15.079,00	-	26.704,00	-
UKUPNO:		-220.062,00	257.112,00	994.047,00	1.897.112,00	3.634.300,00

Izvor: HGK

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

U Tablici 25. , temeljem podataka HGK, prikazano je stanje prihoda od prodaje u inozemstvu:

Tablica 25.

PRIHODI OD PRODAJE U INOZEMSTVU (AOP243)						
Financijski pokazatelj u kn						
R. B.	Djelatnosti	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
1.	(A) POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	0,00	0,00	82.217,00	0,00	0,00
2.	(C) PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	239.593,00	277.760,00	-111.550,00	635.708,00	0,00
3.	(F) GRAĐEVINARSTVO	0,00	0,00	244.953,00	0,00	0,00
4.	(G) TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	0,00	0,00	120.655,00	0,00	0,00
5.	(H) PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	-	-	25.722,00	0,00	0,00
6.	(I) DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	0,00	0,00	297.552,00	0,00	0,00
7.	(J) INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	486.207,00	258.242,00	223.362,00	3.279.067,00	2.534.928,00
8.	(M) STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	0,00	0,00	17.753,00	0,00	0,00
9.	(N) ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	-	0,00	-60.545,00	0,00	0,00
10.	(S) OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	0,00	0,00	-	0,00	-
UKUPNO:		725.800,00	536.002,00	840.119,00	3.914.775,00	2.534.928,00

Izvor: HGK

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Malo i srednje poduzetništvo

Najveći potencijal razvoja, uz poljoprivredu, na području Općine Kaptol ima malo i srednje poduzetništvo, uz pretpostavku jačanja stručnosti i inovativnosti sektora. U tom smislu značajan poticaj bi se postigao uspostavom obrtničkih i gospodarskih zona na prostoru Općine, kroz koje bi se dala podrška postojećim i novim poduzetnicima.

Na području Općine Kaptol, za potrebe odvijanja gospodarskih djelatnosti, temeljnim Prostornim planom uređenja Općine Kaptol iz 2008. godine, utvrđeno je izdvojeno građevinsko područje gospodarske zone „Novi Bešinci“. Zona je smještena južno (veći dio) i sjeverno (manji dio) od prometnice Ž 4101 (Biškupci (Ž 4100)-Kaptol-Vetovo-Ž 4030), koja ju presijeca, na potezu prema izdvojenom dijelu građevinskog područja naselja Novi Bešinci, na površini od 12,97 ha.

Gospodarska zona „Novi Bešinci“ je predviđena da prihvati sve gospodarske sadržaje (poslovne i proizvodne te poljoprivredne građevine – proizvodnja, malo i srednje poduzetništvo, prerađivačke, zanatske i slične namjene, građevinarstvo, trgovina, usluge, servisi, skladišta, benzinske postaje, parkirališta, prometne, infrastrukturne, ugostiteljsko – turističke i komunalno - servisne građevine i pogone, građevine obnovljivih izvora energije i sl.) te sve druge građevine koje mogu služiti gospodarskoj namjeni i funkcioniranju glavnih gospodarskih djelatnosti, kao što su pomoćne te športsko-rekreacijske građevine za potrebe zaposlenih, kao i kombinacije različitih navedenih namjena u sklopu jedne građevine.

Zona je osnovana je u lipnju 2016. god., a nositelj i organizator njenog razvoja je Općina Kaptol. Područje je djelomično izgrađeno jer je zona formirana oko već ranije izgrađenog gospodarskog objekta (BOR d.o.o.). U zoni je moguće pokrenuti cijeli spektar djelatnosti, od trgovačke, uslužne do poljoprivredne (osim građevina za držanje životinja).

Na prostoru Općine nema poduzetničkih potpornih institucija, pa su poduzetnici okrenuti institucijama u obližnjim gradovima (Regionalna razvojna agencija Požeško-slavonske županije Panora u Požegi, PLINK – Pleternički inkubator u Pleternici, Poduzetnički centar Pakrac). U smislu ruralnog razvoja, lokalna akcijska grupa Barun Trenk (udruga za ruralni razvoj), pružat će savjetodavnu potporu pri razvoju lokalnih projekata.

II.3.2. Poljoprivreda

Značajni udio površine Općine Kaptol (3.858,04 ha, odnosno 45,02% ukupne površine Općine) otpada na poljoprivredno zemljište, od čega se 58,25%, odnosno 2.247,34 ha, odnosi na osobito vrijedno obradivo tlo (P1), a 41,75% (1.610,7 ha) na ostalo obradivo tlo (P3). Ostale poljoprivredne i šumske površine zauzimaju 237,66 ha odnosno 2,77% površine Općine.

Poljoprivrednim zemljištem, u smislu Zakona o poljoprivrednom zemljištu smatraju se poljoprivredne površine koje su po načinu uporabe u katastru opisane kao: oranice, vrtovi, livade, pašnjaci, voćnjaci, maslinici, vinogradi, ribnjaci, trstici i močvare, kao i drugo zemljište koje se može privesti poljoprivrednoj proizvodnji.

Poljoprivredna zemljišta je potrebno staviti u funkciju, odnosno utvrditi postoji li mogućnost davanja istog u zakup. Isto tako, za sva ostala zemljišta (naslijeđena, sumnjiva i sporna, zemljišta s upisanim teretima) je potrebno utvrditi činjenično stanje i pokrenuti odgovarajuće postupke za rješenje.

Podaci iz ARKODA (Tablica 26.) pokazuju površine evidentirane u cilju dobivanja poljoprivrednih poticaja, a što označava i ozbiljnije opredjeljenje za profesionalne bavljenje poljoprivrednom proizvodnjom. Fragmentiranost i usitnjenost parcela ograničavajući je čimbenik razvitka poljoprivrede, ne samo u Općini Kaptol, nego na prostoru cijele RH.

Tablica 26.

Prikaz broja i površine ARKOD parcela prema vrsti uporabe poljoprivrednog zemljišta na području Općine Kaptol 31.12.2021.		
Vrsta uporabe poljoprivredne površine	Površina parcela (ha)	Broj parcela
Oranica	2.666,96	2.437
Staklenik / plastenik	0,68	8
Vinograd	274,76	265
Livada	112,84	379
Pašnjaka	8,01	21
Voćnjak	139,29	341
Miješani trajni nasad	0,54	3
UKUPNO	3.218,27	3.479

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Vlasništvo zemlje je većim dijelom privatno (79%), no i dalje 21% državnog zemljišta predstavlja važan resurs i potencijal kojim se u narednim razdobljima treba kvalitetnije upravljati (prodaja, koncesija, najam).

Od 6.482 ha (u 6.877 parcela) pod vinogradima, u regiji Istočna kontinentalna Hrvatska, u podregiji Slavonija je 3.217,42 ha (4.984 parcela) ili 49,63%. Unutar te podregije, u Vinogorju Kutjevo (kojem pripada Kaptol) je 2016. god. bilo 1.288,06 ha (1.329 parcela). U Požeško-slavonskoj županiji proizvede se čak 10% ukupnog grožđa u Hrvatskoj, a otprilike isto toliko se i proizvede vina. Vinogradarstvo i voćarstvo imaju veliki razvojni potencijal. Sorte vinove loze koje se najviše uzgajaju su: graševina, pinot bijeli, pinot sivi, chardonnay, traminac, rizvanac, itd.

Prosječni prinosi poljoprivrede su manji od prosjeka EU, zbog zastarjele tehnologije, te učestalih suša i elementarnih nepogoda. Nedostaje skladišnih i preradbenih kapaciteta.

Prosječna veličina gospodarstva Republike Hrvatske iznosi 5,9 ha, a za Požeško-slavonsku županiju broj gospodarstava prema veličini je slijedeći (Tablica 27.):

Tablica 27.

Podaci o ARKOD parcelama prema JLS na području Požeško-slavonske županije na dan 31.12.2021.																		
JLS	<3			≥3 i <20			≥20 i <100			≥100 i <1.500			≥1.500			UKUPNO		
	Broj PG	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)	Broj PG	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)	Broj PG	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)	Broj PG	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)	Broj PG	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)	Broj PG	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)
Brestovac	189	1023	296	192	2954	1186,61	22	932	795,89	4	212	511,52				407	5121	2790,02
Čaglin	103	477	169,93	135	1546	1019,86	28	695	1095,64	4	181	578,93				270	2899	2864,36
Jakšić	135	344	157,58	136	1134	903,86	26	797	1116,23	3	326	510,05				300	2601	2687,72
Kaptol	179	848	245,41	143	1387	1008,88	31	935	1127,05	2	259	344,36				355	3229	2725,70
Kutjevo	307	686	415,13	230	1922	1654,35	61	1708	2098,25	5	356	813,10	1	433	5910,07	604	5305	10890,90
Lipik	186	604	278,30	208	1858	1434,67	46	1196	1859,28	7	416	2289,81				447	4074	5862,06
Pakrac	213	672	291,83	185	1847	1284,57	24	659	889,39	6	301	917,56				428	3479	3383,35
Pleternica	445	1823	665,15	348	3615	2126,77	39	1374	1532,64	2	80	244,20				834	6892	4568,76
Požega	531	1692	618,93	345	3376	2208,81	38	1251	1604,45	6	512	1301,17				920	6831	5733,36
Velika	184	612	254,93	184	1595	1225,98	21	697	853,37	3	220	343,82				392	3124	2678,10
UKUPNO	2472	8781	3393,19	2106	21234	14054,36	336	10244	12972,19	42	2863	7854,52	1	433	5910,07	4957	43555	44184,33

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Iz tablice je vidljivo da na području Općine Kaptol ukupna površina OPG-a registrirana u ARKOD sustavu, iz 2021. godine, iznosi 2.725,70 ha, a broj ARKOD parcela 3.229 u 355 OPG-a. Najveći broj poljoprivrednih gospodarstava gledano prema veličini zemljišta odnosi se na OPG-e sa manje od 3 ha po OPG-u.

Sadašnja veličina i rascjepkanost posjeda je ograničavajući čimbenik razvitka poljoprivrede. Da bi se obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo razvijalo kao okosnica agrarnog razvoja, osposobljeno za racionalnu i profitabilnu proizvodnju, nužno je potrebno osigurati optimalne proizvodne kapacitete. Potrebno je omogućiti okrupnjavanje zemljišnih čestica putem komasacija i arondacija kojima se utječe na smanjenje proizvodnih troškova u poljoprivredi. Za provedbu ovih mjera potrebno je uređenje vlasničkih odnosa i sređivanje katastra.

Teška ekonomska situacija na području Općine Kaptol odražava se na prodaju poljoprivrednih proizvoda, organizaciju proizvodnje odnosno njeno financiranje. Sve navedeno ukazuje kako stanje u poljoprivredi Općine Kaptol nije zadovoljavajuće. Loša ekonomska situacija dovela je do depopulacije mladih ljudi, ali je i uvjetovana nedostatkom mehanizacije, znanja i inovativnosti u odabiru kultura i tržišnih niša.

U cilju daljnjeg očuvanja svoje poljoprivredne proizvodnje Požeško-slavonska županija je već 2004. godine donijela Odluku o zabrani upotrebe genetski modificiranog sjemena i proizvodnji genetski modificirane hrane na svom području, a 2007. godine ušla u Mreže europskih GMO – Free regija u cilju promoviranja svojih gospodarskih interesa u pogledu razvoja i unapređenja proizvodnje nemodificirane i tradicionalne hrane, radi zaštite njezinih proizvođača te općenito radi razvoja i unapređenja kvalitete i održive poljoprivredne proizvodnje kao i radi razmjene iskustava i promicanja vlastite poljoprivredne proizvodnje.

U sljedećoj tablici (Tablica 28.) dani su podaci o poljoprivrednim površinama po vrstama i promatranom razdoblju na području Općine Kaptol, preuzeti iz ARKOD sustava:

Tablica 28.

	ORANICA	STAKLENIK NA ORANICI	LIVADA	PAŠNJAK	VINOGRADI	ISKRČENI VINOGRADI	VOĆNE VRSTE	KULTURA KRATKIH OPHODNJI	RASADNIK	MJEŠANI TRAJNI NASADI	OSTALO ZEMLIŠTE	PRIVREMENO NE ODRŽAVANO	UKUPNO
2016.	2678,30	0,20	129,10	7,02	273,25	8,96	104,07	0,00	0,00	0,15	4,75	0,00	3205,80
2017.	2387,89	0,20	115,84	5,29	275,85	8,75	108,15	0,00	0,00	0,15	5,00	0,00	2906,87
2018.	2656,62	0,53	125,80	6,32	276,72	6,26	120,01	0,00	0,00	0,15	4,42	0,82	3197,60
2019.	2643,10	0,53	122,74	5,85	279,90	9,16	125,92	0,00	0,00	0,15	5,10	1,64	3194,07
2020.	2664,30	0,51	115,51	6,05	266,73	15,39	134,66	0,00	0,00	0,15	4,40	1,19	3208,90
2021.	2666,96	0,68	112,84	8,01	274,76	9,47	139,29	0,00	0,00	0,54	4,42	1,30	3218,27

Izvor : <https://www.apprr.hr/arkod/> i <https://www.apprr.hr/agronet/>

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

II.3.3. Šumarstvo i lovstvo

Sukladno Zakonu o šumama, šume i šumsko zemljište dobra su od interesa za Republiku Hrvatsku i imaju njezinu osobitu zaštitu. Šume i šumska zemljišta specifične su prirodno bogatstvo te s opće korisnim funkcijama šuma uvjetuju poseban način upravljanja i gospodarenja. Šume na području Općine Kaptol zauzimaju 3.920,36 ha, što čini 45,75 % ukupne teritorija Općine. Gospodarske šume zauzimaju 3848,47 ha tj. 98,16%, a zaštitne šume 71,89 ha tj. 1,84%. Na ostale poljoprivredne i šumske površine otpada 237,66 ha odnosno 2,77% ukupne površine Općine Kaptol.

Temeljna načela hrvatskog šumarstva su održivo gospodarenje s očuvanjem prirodne strukture i raznolikost šuma, te trajno povećanje stabilnosti i kakvoće gospodarskih i općekorisnih funkcija šume. Poboljšano gospodarenje šumama može biti jedan od temelja razvoja koji još nije do kraja iskorišten na što ukazuje velik neiskorišten potencijal šumske biomase.

Gospodarenje šumama u vlasništvu Države, kao dobru od nacionalnog interesa, povjereno je poduzeću "Hrvatske šume" d.o.o. Zagreb, koje u svom sastavu prema teritoriju imaju uprave šuma, a za područje Općine Kaptol nadležna je Uprava šuma Podružnica Požega (GJ: Južni Papuk, Južna Krndija kutjevačka, Poljadijske šume) te jednim malim dijelom, na području Parka prirode Papuk, Uprava šuma podružnica Našice (GJ: Pušinska planina, Kokočanska planina i Orahovačka planina).

Prema podacima Uprave šuma Podružnica Požega², na području Općine Kaptol prostiru se gospodarske jedinice: „Južni Papuk“, „Južna Krndija kutjevačka“, „Poljadijske šume“, „Orahovačka planina“, „Pušinska planina“, „Kokočanska planina, Duboka-NPŠO. Obuhvat šumskogospodarskih osnova je 2017. godine iznosio 3946,54 ha, a 2021. godine je također 3946,54 ha, od čega je: obraslo šumsko zemljište – 3833,9 ha, neobraslo proizvodno šumsko zemljište-3,46, neobraslo neproizvodno šumsko zemljište – 41,65 ha, neplodno šumsko zemljište – 68,04 ha. Površina obuhvata se nije promijenila.

U području obuhvata gospodarske jedinice po uređajnim razredima nalaze se:

- sjemenjače hrasta kitnjaka – 839,47 ha
- sjemenjače bukve – 2239,51 ha
- sjemenjače graba – 9,72 ha
- sjemenjače vrbe – 58,60 ha
- sjemenjače johe – 7,42 ha
- kulture smreke – 11,55 ha
- kulture običnog graba – 24,44 ha
- kulture crnog bora – 71,19 ha
- kulture duglazije – 12,90 ha
- panjače kitnjaka – 146,72 ha
- panjače bukve – 306,55 ha
- panjače graba – 46,38 ha
- panjače bagrema – 63,60 ha
- panjače p.kestena – 29,90 ha
- panjače johe – 23,19 ha
- Šikare – 0,85 ha

Za analizu i ocjenu stanja u prostoru te provedbu i trendove razvoja, za razdoblje 2017. - 2021. godine predviđena je izgradnja 5,09 km šumskih cesta.

² Hrvatske šume d.o.o. UŠP Požega, Milke Trnine 2, 34000 Požega (dopis:Klasa: PZ/21-01/1191, Urbroj: 04-00-08/02-22-08 od 27. prosinca 2021.)

Na području Općine Kaptol nalaze se devet lovišta, a osnovni podaci prikazani su u Tablici 29. :

Tablica 29.

LOVIŠTA			
Naziv lovišta	Nadležnost lovišta	Površina lovišta na području JLS / ha	Postotak %
X/4 - JANKOVAC	Državno	175,65	2,01
X/8 – ORAHOVAČKA PLANINA	Državno	995,39	11,42
XI/7 – JUŽNI PAPUK II	Državno	545,91	6,26
XI/8 – JUŽNI PAPUK III	Državno	2095,37	24,03
XI/16 – PAPUK - KRNDIJA	Državno	430,55	4,94
XI/108 - KAPTOL	Županijsko	2792,27	32,02
XI/110 – VETOVO	Županijsko	1006,57	11,54
XI/106 – VELIKA	Županijsko	298,85	3,43
XI/109 – POŽEGA II	Županijsko	280,24	3,21
XI/111 - JAKŠIĆ	Županijsko	99,08	1,14
	UKUPNO:	8719,88	100,00

Izvor : Upravni odjel za gospodarstvo Požeško-slavonske županije i Zavod PSŽ
 Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Na širem prostoru Općine Kaptol, od divljači kojima gospodare lovoovlaštenici ističu se srna, obična zec, fazan, trčka, prepelica, divlja patka, šljuka i divlji golub, te dlakave predatorske vrste: lisica, kuna zlatica, divlja mačka lisica i jazavac.

II.3.4. Turizam

Područje Općine Kaptol dio je kontinentalnog turističkog prostora Požeško-slavonske županije i Republike Hrvatske, koje obiluje prirodnim ljepotama u kojima se smjenjuju plodna slavonska polja, vinogradi, brežuljci i šumovita brda, kao i bogata kulturno-povijesna baština te ima sve preduvjete da u budućem gospodarskom, a time i turističkom razvoju zabilježi značajniji pomak i ostvari jači razvitak, u odnosu na sadašnje stanje.

Prema podacima Turističke zajednice Požeško-slavonske županije³ na području Općina Kaptol u promatranom razdoblju je došlo do turističkih promjena. Naime, Općina Kaptol je jedan do suosnivača Turističke zajednice područja Zlatni Papuk koja uključuje i Općine Brestovac, Jakšić i Veliku te je osnovana 01. siječnja 2021. godine

Na području Općine Kaptol u 2017. i 2018. godini nije bilo registriranih smještajnih objekata, 2019. godine otvorena su 3 smještajna objekta s ukupnim kapacitetom 23 kreveta + 2 pomoćna kreveta, te je taj broj ostao jednak u 2020. i 2021. godini.

Značajne promjene vidljive su u broju dolazaka i noćenja. U 2019. godini zabilježeno je 36 noćenja i 16 dolazaka. Porast noćenja i dolazaka dogodio se u 2020. godini te je zabilježeno 455 noćenja i 83 dolaska, a pozitivan trend nastavio se u 2021. godini u kojoj je zabilježeno 716 noćenja i 351 dolazak (stanje na dan 30.12.2021.).

³ Turistička zajednica Požeško-slavonske županije, Županijska 7, 34000 Požega (dopis: od 03. studenog 2021.)

Poseban potencijal je sam položaj Općine na području Parka prirode „Papuk“, čime se otvaraju mogućnosti za cjelogodišnju rekreaciju i aktivni odmor (planinarenje, izleti, vožnja biciklima, geo-edukacija, itd.). Osim toga, brojne su mogućnosti za razvoj ribolovnog i lovno-turizma (bogatstvo sitne, pernate i krupne divljači na Papuku). Značajni elementi turističke ponude su i kulturno-povijesna obilježja (Stari grad Kaptol u Općinskom središtu, srednjovjekovni grad), te arheološka baština.

Upravo u segmentu turizma važno je naglasiti vrijednu i jedinstvenu kulturno-povijesnu baštinu koja se nalazi na području Kaptola. Brojni značajni arheološki i povijesni lokaliteti dokaz su kontinuirane naseljenosti na ovom području od mlađeg kamenog doba, pa sve do danas. Najznačajniji su svakako Stari grad Kaptol, te 4 zaštićena arheološka lokaliteta (od 13 pronađenih).

Stari grad Kaptol je srednjovjekovni grad u Općinskom središtu, izgrađen kao kasnogotički renesansni kaštel s kružnim polukulama i četvrtastom ulaznom kulom. Od drugog svjetskog rata nije bio obnavljan, te se rade napori da se u fazama obnavljaju pojedini njegovi dijelovi. Stari grad je predan na upravljanje i vlasništvo Požeškoj biskupiji.

Općina Kaptol od iznimnog je povijesnog značaja jer se na njenom području nalaze arheološka nalazišta Čemernica i Gradci koja potječu iz starijeg željeznog doba (800.-400.god.pr.Kr.). Područje Općine Kaptol dio je kulturne rute „Staza željeznog doba Podunavlja“ te se na području Općine nalazi poučna staza „Putevima ratnika – željezno doba u Zlatnoj dolini“ na kojoj se provode istraživanja posljednjih dvadeset godina. Zbog velikog arheološkog značaja i mogućnosti razvijanja arheološkog turizma očekuje se da će u narednom periodu doći do povećanja ugostiteljske ponude i smještajnih objekata.

Slijedom toga, II. Izmjenama i dopunama PPUO Kaptola iz 2020. godine, su utvrđena i izdvojena građevinska područja izvan naselja zone posjetiteljske infrastrukture PP Papuk, i to:

- “Arheološki park Kaptol-Gradci”, površine cca 63,48 ha i
- “Rudnik grafita”, površine od cca 1,16 ha,

Navedene posjetiteljske zone se nalaze sjeverno od naselja Kaptol i akumulacije Bistra 1. i prikazane su na kartografskim prikazima *br. 1. Korištenja i namjene prostora* u mjerilu 1:25.000 i *br. 4H. Građevinska područja* u mjerilu 1 : 5.000, II Izmjena i dopuna PPUG Kaptola.

Arheološki lokaliteti potječu iz prapovijesnog razdoblja, jedan pripada antici, dok su ostali srednjovjekovni. Najznačajnije povijesno razdoblje je Željezno doba (8.-3. st.pr.Krista), po kojemu se u europskim okvirima ovo razdoblje čak naziva Kaptolačka kultura. Drugo važno razdoblje je Srednji vijek kada se na vrhovima gorja podižu srednjovjekovne obrambene utvrde i kada nastaje već spomenuti Stari grad Kaptol. Zbog zlatne groznice iz toga doba ostao je naziv Vallis Aurea (zlatna dolina) u kojoj se nalazi i Općina Kaptol.

Na arheološkom lokalitetu Gradci otkriveno je 11 grobnih humaka (tumula) u sklopu nekropole iz starijeg željeznog doba. Lokalitet se nalazi u šumskom području na oko 450m nadmorske visine, i zauzima oko 10ha. Istraživanja su donijela brojne nove i važne spoznaje o halštatskoj kulturi. Pronađene su: keramičke posude, željezno oružje, brončani ukrasi, pogrebna oprema, kernos (poseban tip posude), željezne bojne sjekire sa zaliscima itd. Sve navedeno predstavlja veliki potencijal za razvoj jedinstvenog oblika turizma kroz promociju arheološke baštine. Općina Kaptol predlaže izgradnju Arheološkog parka, za edukaciju i popularizaciju povijesti Kaptola.

Dio zone „Arheološki park Kaptol-Gradci“, sastoji se od arheoloških lokaliteta na dijelu poučne staze Kaptol-Gradci.

Unutar zone „Arheološki park Kaptol-Gradci“ planira se, sukladno uvjetima iz posebnog zakona, a uz očuvanje šumskih sastojina unutar zone zaštitnih šuma definiranih stručnom podlogom te Prostornim planom parka prirode Papuk:

- a) rekonstrukcija tumula s gradnjom i uređenjem izložbenih, muzejskih, edukacijskih i drugih tematskih i pratećih prostora
- b) obnova i izgradnja nastambi i radionica kao simulacija nekadašnjeg načina života
- c) gradnja jedne ili više nadstrešnica s drvenim stolovima i klupama
- d) uređenje staza i pristupa do samih arheoloških lokaliteta te nužna infrastruktura za potrebe zone i
- e) postavljanje uslužno-posjetiteljske infrastrukture s urbanom opremom.

Unutar zone „Rudnik grafita“ planira se, sukladno uvjetima iz posebnih zakona te Prostornog plana Parka prirode Papuk:

- a) rekonstrukcija rudnika s gradnjom i uređenjem izložbenih, muzejskih, edukacijskih i drugih tematskih i pratećih prostora
- b) obnova i gradnja radionica
- c) gradnja jedne ili više nadstrešnica s drvenim stolovima i klupama
- d) postaja/okretište turističkog vlaka i
- e) postavljanje uslužno-posjetiteljske infrastrukture s urbanom opremom.

Poljoprivreda je također odlična baza za razvoj turizma, jer se radi o očuvanom ruralnom prostoru sa ambijentalnom vrijednošću. Pri tome se mogu istaknuti ekološka poljoprivreda, proizvodnja zdrave hrane i tradicijskog graditeljstva, te specifične kategorije selektivnog turizma. Sve se može upotpuniti ugostiteljskim sadržajima sa obilježjima tradicionalnog kulinarstva i oživljavanja tradicijskih obrta.

U kategoriji života i rada važni resursi koji se mogu valorizirati su: folklor, rukotvorine, tradicijsko građenje, gastronomija i enologija. Vinari, uz proizvodnju vina, svoju priliku vide i u razvoju ruralnog turizma, kroz ulaganje u uređenja kušaonica vina. Od gastronomskih posebnosti ističu se posebno tradicijska jela: kulen, domaće svinjske kobasice, čvarci, čobanac, sarme, fiš, itd.

Područje Kaptola je tradicionalno poljoprivredno područje gdje seljačka gospodarstva mogu uz usluge smještaja i prehrane ponuditi i mogućnost sudjelovanja u poljoprivrednim radovima (berbe). Ponuda se može obogatiti i raznim edukativnim sadržajima o tradicijskom načinu života.

U smislu razvoja eko-turizma, važno je spomenuti ekološku mrežu NATURA 2000, koja obuhvaća područja važna za očuvanje ugroženih vrsta biljaka i životinja i stanišnih tipova. Na području Općine Kaptol to su područja važna za divlje svojte i stanišne tipove, te ptice primarno na području Papuka. NATURA 2000 područje se treba prepoznati kao prilika, a ne kao kočnica razvoja.

Zasad relativno skromno razvijena, cjelokupna turistička ponuda ima značajan potencijal, i bila bi kvalitetnija kada bi se upotpunila dodatnim sadržajima kroz suradnju lokalnog gospodarstva, i to na području eko poljoprivrede i proizvodnje domaće zdrave hrane, tradicijskog graditeljstva, razvoja manjih obiteljskih smještajnih kapaciteta (seoska gospodarstva s turističkom ponudom -

usluga smještaja i usluga ishrane, ali i aktivnog odmora turistima), razvijajući ponudu ekološki zdrave hrane, izradu predmeta i suvenira, narodne radinosti, predstavljajući običaje s naglaskom na bogatstvo folklornih elemenata, manifestacije, uslužnog sektora obrtništva i poduzetništva i dr. Stoga će se i budući turistički razvoj Općine Kaptol oslanjati prvenstveno na mogućnosti valorizacije svojih prirodnih potencijala (očuvanom šumskom fondu, vrijednom poljoprivrednom tlu, bujnim vodotocima), te kulturnoj baštini (arheološka nalazišta) i kao takav će predstavljati, u okviru planiranog ukupnog gospodarskog razvoja područja Općine, jednu od okosnica njenog razvoja.

No, u svemu tome veliku ulogu igra edukacija, i to svih skupina lokalnih dionika. Jer u turističkim destinacijama je lokalno stanovništvo važna interesna skupina jer na temelju njegovog prihvaćanja ili odbijanja turističkog razvoja i stvaranja turističkog proizvoda (osobito onog temeljenog na baštini) ovisi i budućnost te uspješnost samog proizvoda.

II.3.5. Istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina, ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe

Mineralne sirovine predstavljaju prirodni resurs od interesa za Republiku Hrvatsku, te imaju njezinu osobitu zaštitu i mogu se iskorištavati isključivo pod uvjetima i na način propisan posebnim zakonima i propisima koji se odnose na istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina. O geološkim istraživanjima na području Slavonije svjedoče mnogi obavljeni radovi i još veći broj elaborata u fondovima raznih institucija, zanemarujući pri tome radove tipa kompilacije i općenitih prikaza geologije slavonske regije. Stoga, Požeško-slavonska Županija ima dugu tradiciju iskorištavanja mineralnih sirovina, od jamskih radova na smeđem ugljenu preko pokusnog rudnika talk-kloritnog škriljca i eksploatiranja grafita do dnevnih kopova otvorenih ležišta kvarcnog pijeska i analcimskog tufita.

Na području Općine Kaptol, ulazi, i to manjim dijelom (1,23 ha), samo eksploatacijsko polje mineralnih sirovina (tehničko-građevni kamen) "Vetovo" koje se najvećim svojim dijelom nalazi u sastavu susjedne jedinice lokalne samouprave - Grada Kutjevo.

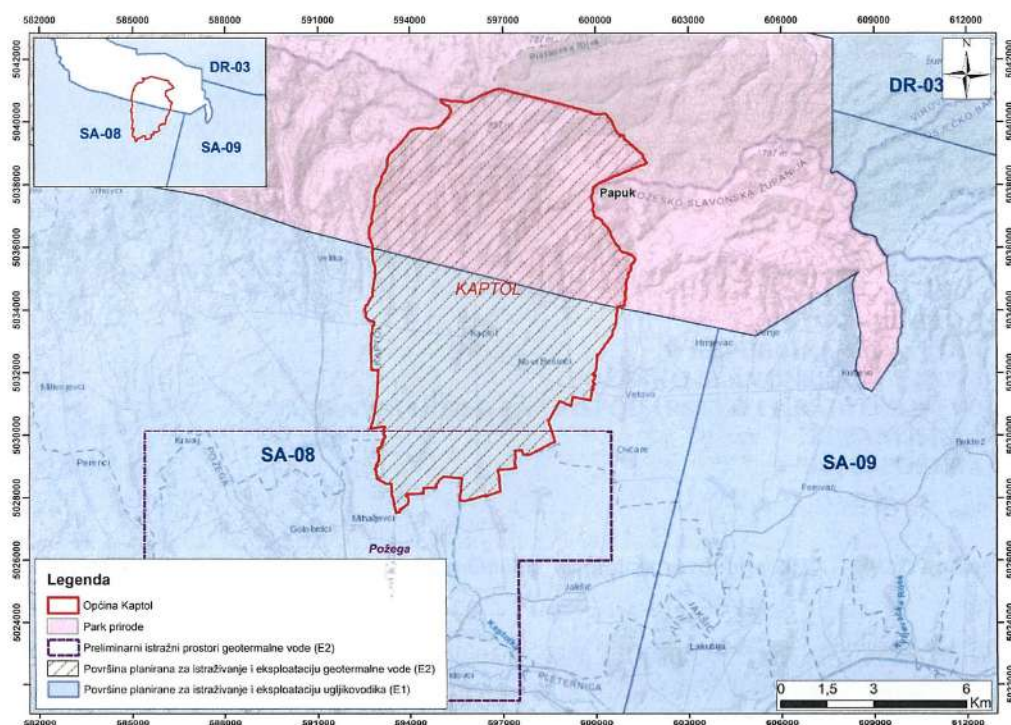
II. Izmjenama i dopunama PPP-SŽ („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br. 5/19) redefinirale i korigirale su se granice eksploatacijskih polja mineralnih sirovina na području Požeško-slavonske županije te je utvrđeno da se eksploatacijsko polje Mladi Gaj (tehničko-građevni kamen) unutar područja Općine Kaptol briše iz PPP-SŽ odnosno PPUO Kaptol.

Na području Općine Kaptol nije dozvoljeno otvaranje novih istražnih prostora jer zone koje su PPPSŽ-om predviđene za istraživanje mineralnih sirovina te koje definiraju potencijalnost mineralnih sirovina na području Županije ne zahvaćaju područje Općine Kaptol.

Iznimno od navedenog, utvrđuje se područje istražnog prostora mineralnih sirovina (I) za istraživanje nafte i plina čija se granica određuje prema odluci Vlade RH, a obuhvaća cijelo područje Općine Kaptol.

Na cijelom području Općine Kaptol moguće je izvoditi istražne radove i aktivnosti u svrhu utvrđivanja mogućnosti eksploatacije ugljikovodika ili geotermalnih voda u energetske svrhe.

Prema podacima Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja⁴, dostavljenim za ovo Izvješće, naziv samog istražnog prostora ugljikovodika je istražni prostor ugljikovodika Sava – 08 (SA-08). Dostavljenim podacima se, također ukazuje da prema postojećim podacima potencijal geotermalne energije na području Općine Kaptol postoji, točnije preliminarni istražni prostor za istraživanje i eksploataciju geotermalne vode „Požega“. Uz navedeno područje potrebno je razmotriti i mogućnosti korištenja geotermalne energije u energetske svrhe na cijelom području Općine Kaptol i uključiti taj energetske potencijal u pozitivnom smislu razvoja Općine te navedeno područje uključiti u planove razvoja. Poseban naglasak je potrebno staviti za korištenje geotermalne vode u poljoprivredne svrhe. Geotermalne vode su Zakonom o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika definirane kao dobra od interesa za Republiku Hrvatsku te imaju njezinu osobitu zaštitu i iskorištavaju se pod uvjetima i na način koji su propisani navedenim Zakonom.

Slika 4.: Površina planirana za istraživanje i eksploataciju geotermalne vode (E2) na području Općine Kaptol
Izvor: Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za energetiku,
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

II.3.6. Gospodarenje otpadom⁵

POLAZIŠNO STANJE U PROSTORU ZA RAZDOBLJE 2017.-2021.

Na području Općine Kaptol organizirano sakupljanje, odvoz i zbrinjavanje komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada u razdoblju 2017.-2020. godine obavljalo je komunalno društvo Komunalac Požega d.o.o.

⁴ Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za energetiku, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 310-02/21-01/419, Urbroj: 517-07-3-2-21-2 od 30. prosinca 2021.)

⁵ KOMUNALAC d.o.o. Požega za komunalne djelatnosti, Vukovarska 8, 34000 Požega (dopis: 4.-1211-2/21.JR od 13. prosinca 2021.)

Organiziranim odvozom na području Općine Kaptol u 2017. godini bilo je obuhvaćeno je 860 korisnika od ukupno 18807 korisnika na području Požeštine, što čini 4,57% ukupnog broja korisnika Požeštine. Od toga 821 korisnika čine domaćinstva, a preostalih 39 korisnika bili su gospodarski subjekti. Organizirano sakupljanje, odvoz i zbrinjavanje otpada obavljalo se u svim naseljima Općine Kaptol: Alilovci (102), Bešinci (17), Češljakovci (65), Doljanovci (51), Golo brdo (79), Kaptol (374), Komarovci (42), Novi Bešinci (18), Podgorje (60), Ramanovci (52).

Odvoz odvojeno skupljenog korisnog otpada obavljao se prema utvrđenim planovima odvoza jedanput u 2 mjeseca. Zeleni otoci postojali su u naselju Kaptol na lokaciji u Školskoj ulici, te još jedan u naselju Alilovci. Na zelenim otocima odvojeno su se sakupljali papir, staklo i plastika i odvozili jedanput tjedno. Na području Općine Kaptol odvojenim sakupljanjem korisnog otpada u 2017.god. bilo je obuhvaćeno cca 63,49 % korisnika usluge, uglavnom domaćinstava u individualnom stanovanju.

Korisnici s područja Općine Kaptol imali su mogućnost odlaganja otpadnog tekstila na lokaciji upravne zgrade Komunalca Požega i odlagališta Vinogradine.

Sakupljanje i odvoz krupnog (glomaznog) otpada obavljalo se obavještavanjem korisnika putem medija i pisanih obavijesti o datumu odvoza istog s određenog područja, a odvoz se na ovaj način obavljao jedanput godišnje.

Za smanjenje biorazgradivog otpada na odlagalištu korisnicima su dani naputci o kompostiranju biorazgradivog otpada u vlastitim kompostištima.

Skupljeni komunalni i neopasni proizvodni otpad odlagao se na lokaciji odlagališta neopasnog otpada „Vinogradine“ u k.o. Mihaljevci na k.č.br. 700, a odvojeno sakupljene vrste korisnog otpada privremeno su se skladištile i predavale ovlaštenim sakupljačima. Ukupna površina unutar ograde odlagališta je 10 ha od čega je 5,7 ha predviđeno za odlaganje otpada. Odlagalište je u fazi sanacije s nastavkom odlaganja do konačnog zatvaranja. Na odlagalište „Vinogradine“ u 2017.god. odloženo je 347,00 t otpada s područja Općine Kaptol. Otpad s područja Općine Kaptol činio je 2,82% ukupno odložene količine otpada na odlagalište u 2017.god. Odvojeno skupljenog otpada bilo je u 2017.god. 13,56 t.

ANALIZA I OCJENA STANJA U PROSTORU TE PROVEDBA I TRENDVI RAZVOJA

Na početku izvještajnog razdoblja utvrđeno je da odvojenim sakupljanjem otpada na „kućnom pragu“ nije obuhvaćeno 36,51% korisnika Općine Kaptol te da općina nema reciklažnog dvorišta koje bi omogućilo odvojeno sakupljanje problematičnog, glomaznog i građevinskog otpada iz kućanstava. Izrađen je Plan gospodarenja otpadom za razdoblje 2017.-2022. godine po kojemu su planirane sljedeće aktivnosti: izrada plana sanacije divljih odlagališta, odvojeno sakupljanje posebnih kategorija komunalnog otpada putem kontejnera smještenih na javnim površinama, izgradnja reciklažnog dvorišta, nabava mobilnog reciklažnog dvorišta, uspostava zelenih otoka, nabava rashladnog kontejnera, kompostera i kontejnera za odvojeno sakupljanje otpada, edukacija i informiranje javnosti o gospodarenju otpadom, praćenje stanja okoliša i sanacija divljih odlagališta.

Do 2021. godine, temeljem izrađenog plana, provedeno je niz aktivnosti te je stanje iz područja gospodarenja otpadom sljedeće:

Organiziranim odvozom na području Općine Kaptol obuhvaćeno je 842 korisnika od ukupno 18550 korisnika na području Požeštine, što čini 4,54% ukupnog broja korisnika Požeštine. Od toga 805 korisnika čine domaćinstva u individualnom stanovanju, a preostalih 37 korisnika su gospodarski subjekti. Organizirano sakupljanje, odvoz i zbrinjavanje otpada obavlja se u svim naseljima Općine Kaptol: Alilovci (105), Bešinci (16), Češljakovci (68), Doljanovci (50), Golo Brdo (75), Kaptol (358), Komarovci (40), Novi Bešinci (17), Podgorje (59), Ramanovci (54) (broj uz naziv naselja je broj korisnika na dan 31.12.2020.).

U sustav odvojenog sakupljanja otpada uključeno je 100% domaćinstava u individualnom stanovanju na području Općine Kaptol. Domaćinstvima su podijeljene vreće za papir, staklo i plastiku. Odvoz odvojeno skupljenog korisnog otpada obavlja se prema utvrđenim planovima odvoza jedanput mjesečno. Na području Općine Kaptol i dalje postoje dva zelena otoka - u naselju Kaptol na lokaciji u Školskoj ulici i u naselju Alilovci, ali se teži ukidanju zelenih otoka jer je svim korisnicima omogućeno odvojeno sakupljanje otpada „na kućnom pragu“. Korisnici s područja Općine Kaptol još uvijek nemaju vlastito reciklažno dvorište, ali imaju mogućnost korištenja reciklažnog dvorišta u Požegi za sve vrste otpada koje nastaju u domaćinstvima. Reciklažno dvorište u Požegi koristit će sve do uspostave vlastitog reciklažnog dvorišta čija je izgradnja u tijeku.

Općina Kaptol je putem javnog poziva Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost nabavila i podijelila spremnike za odvojeno sakupljanje papira (HDPE kontejneri 1100 l – 8 kom.), plastike (HDPE kontejneri 1100 l – 8 kom.) i stakla (HDPE kontejneri 1100 l – 4 kom.), a u 2021. godini nabavljeni su i domaćinstvima i gospodarstvima podijeljeni HDPE spremnici za papir (120 l – 800 kom., 240 l – 60 kom.) i plastiku (120 l – 800 kom., 240 l – 60 kom.).

Sakupljanje i odvoz krupnog (glomaznog) otpada i dalje se obavlja na način da Komunalac Požega d.o.o. obavještava korisnike putem medija i pisanih obavijesti o datumu odvoza, a odvoz se obavlja jedanput godišnje. Korisnici sada imaju mogućnost dovoza glomaznog otpada bez plaćanja naknade u reciklažno dvorište u Požegi.

Za smanjenje biorazgradivog otpada na odlagalištu Vinogradine Komunalac Požega d.o.o. prijavio je na EU financiranje projekt izgradnje i opremanja kompostane na odlagalištu Vinogradine (l.funkcionalni dio) te će Općina Kaptol, kad projekt završi, koristiti kompostanu za zbrinjavanje biorazgradivog otpada sa svog područja. Po izgradnji kompostane u planu je nabava spremnika za sakupljanje biorazgradivog otpada.

Za zbrinjavanje građevnog otpada, Komunalac Požega ishodio je građevinske dozvole za reciklažno dvorište građevnog otpada i odlagalište inertnog otpada te izgradio kasetu za zbrinjavanje građevnog otpada koji sadrži azbest koja je započela s radom u kolovozu 2021. Navedene izgrađene i planirane građevine na odlagalištu Vinogradine koristit će i Općina Kaptol za potrebe zbrinjavanja otpada sa svog područja.

Na odlagalište „Vinogradine“ u 2020.god. odloženo je 297,02 t otpada s područja Općine Kaptol. Otpad s područja Općine Kaptol čini 2,84 % ukupno odložene količine otpada na odlagalište u 2020.god. Odvojeno skupljenog reciklabilnog otpada (papir, plastika, staklo, odjeća) bilo je u 2020.god. 26,33 t, što je gotovo dvostruko više nego na početku izvještajnog razdoblja. Od navedene količine, 2,98 t s područja Općine Kaptol prikupljeno je u reciklažnom dvorištu u Požegi, a 23,35 t „na kućnom pragu“.

Općina Kaptol koristit će postojeće odlagalište Vinogradine do izgradnje Centra za gospodarenje otpadom Šagulje, čija je lokacija utvrđena *Izmjenama i dopunama Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015.god. (NN 46/15)* i *Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. – 2022. godine (NN 3/17)*, a po zatvaranju odlagališta miješani komunalni otpad odvozi se u CGO.

Razvoj na području Općine Kaptol treba se temeljiti na uspostavljanju kružne ekonomije u gospodarenju otpadom tj. nastojanju da se postigne što veća stopa odvojeno skupljenog otpada koji se može koristiti kao sekundarna sirovina u proizvodnji novih proizvoda čime se smanjuje potreba za prirodnim sirovinama, sprječava onečišćenje okoliša te smanjuje količina otpada na odlagalištima (tj. otpada koji će se po zatvaranju odlagališta predavati u centar za gospodarenje otpadom). U provedbi navedenog značajnu ulogu imat će edukacija o pravilnom postupanju s otpadom.

II.4. Opremljenost prostora infrastrukturom

II.4.1. Prometna infrastruktura

Cestovni promet

Prometna prohodnost prostora Općine Kaptol osigurana je mrežom županijskih i lokalnih cesta, koja naselja u Općini povezuju međusobno, kao i sa širim okruženjem. Prometna otvorenost prema istoku, zapadu i jugu omogućuje Općini dobru povezanost i kao takva nema nekih ograničenja uvjetovanih prostornim položajem u okviru Požeške doline.

Javne ceste, sukladno svim odlukama o razvrstavanju javnih cesta koje su bile na snazi u razdoblju od 2017. do 2021. godine na području Općine Kaptol, su (Tablica 30.):

Tablica 30.

Popis javnih cesta na području Općine Kaptol				
Br.	Vrsta	Broj ceste	Relacija	Ukupna dužina km
1.	ŽC	4101	Biškupci (Ž4100) – Kaptol – Vetovo – Ž4030	7,487
2.	ŽC	4115	Kaptol – (Ž4101) – Alilovci – Ž4253	6,180
UKUPNO ŽC:				13,667
1.	LC	41033	Ž4101 – Ramanovci – Treštanovci – D51	0,702
2.	LC	41032	Kaptol (Ž4101) – Doljanovci – Podgorje – Ž4101	7,6
3.	LC	41030	Češljakovci – Ž4101	0,702
4.	LC	41031	Golo Brdo – Ž4101	0,61
UKUPNO LC:				9,614
SVEUKUPNO:				23,281

Izvor: HC, ŽUC, sukladno Odluci o razvrstavanju javnih cesta
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Državnim cestama upravljaju Hrvatske ceste, a županijskim i lokalnim cestama Županijska uprava za ceste Požeško-slavonske županije.

Na području Općine Kaptol, sukladno Strategiji prometnog razvitka Republike Hrvatske (NN 139/99) i Strategiji prometnog razvoja Republike Hrvatske (2017. – 2030.), planira se izgradnja cestovnog pravca od važnosti za Državu:

- prometni pravac (dio trase) Požega – Velika, kao priključni pravac srednjeslavonskog cestovnog smjera „Vallis Aurea“, Nova Gradiška - Požega – Našice koji je svrstan u II skupinu prioriteta u cestovnoj mreži, kojim se omogućuje u prvom redu cjelovita međužupanijska povezanost i veza s glavnim županijskim žarištima razvoja.

Na mreži županijskih cesta potrebno je provesti modernizaciju kolnika te korekciju prometno-tehničkih elemenata s namjerom poboljšanja sigurnosti prometa, a uz rekonstrukciju, održavanje i uređenje, moguće su i određene promjene u funkcionalnom smislu (promjena kategorije) i prostornom smislu (promjena trase). Sve navedene radnje izvoditi uz maksimalno uvažavanje očuvanja prirodnog krajobraza, a u interesu razvoja gospodarskog, turističkog i inog razvoja.

Osim njih na području Općine potrebno je urediti cijelu mrežu lokalnih cesta. To se prvenstveno odnosi na moderniziranje svih kolnika. Na taj način biti će osiguran brz i siguran pristup svim površinama na području Općine koji su u funkciji stanovanja ili gospodarstva. Na postojećoj mreži treba prvenstveno osigurati puni standard održavanja, uz korekciju kritičnih elemenata trase koje negativno utječu na sigurnost prometa i propusnu moć prometnica.

Prema analizi prostora uz prometnice županijskog i lokalnog značaja postoji oko 240 km nekategoriziranih prometnica o kojima mora skrbiti Općina Kaptol kroz redovno održavanje, tako na području Općine postoji:

- 10,5 km asfaltiranih prometnica,
- 3,09 km neasfaltiranih prometnica,
- 117,85 km poljskih puteva i
- 107,53 km šumskih puteva.

Na nekategoriziranoj cestovnoj mreži treba urediti i modernizirati sve postojeće trase cesta koje su u funkciji pristupa izgrađenim zonama naselja. Time će se podići komunalni standard prostora, kao i njegova atraktivnost, što treba potaknuti gospodarske i demografske procese.

Na svim prometnicama na području Općine, uz rekonstrukciju, održavanje i uređenje, moguće su i određene promjene u funkcionalnom smislu (promjena kategorije sukladno izmjenama Odluke nadležnog Ministarstva) i prostornom smislu (promjena trase).

Sve javne ceste na području Općine moraju biti opremljene horizontalnom i vertikalnom signalizacijom, prema Hrvatskim normama te izvedene bez arhitektonskih barijera tako da na njima nema zapreke za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.

Održavanje cestovnih prometnica obavlja se prema godišnjem programu redovnog i izvanrednog održavanja.

Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevina kao i gašenja požara moraju se predvidjeti vatrogasni prilazi čija je nosivost i širina određena posebnim propisom.

Kontinuirano treba uređivati postojeće ulične profile, izgradnjom **pješačkih staza**, uređenjem odvodnog sustava, te hortikulturnim uređenjem zelenih površina. Širina pješačkih staza je višekratnik širine jedne pješačke trake koja iznosi 0,75 m, no minimalna prikladna širina staze trebala bi iznositi 1,50 m. Kod formiranja novih uličnih profila treba voditi računa o osiguranju potrebne širine za smještaj pješačkih i ostalih prometnih površina (npr. biciklističke staze), infrastrukture te visokog i niskog zelenila. **Biciklistički promet** je godinama bio potiskivan, dijelom zbog povišenja standarda, a dijelom i zbog povećanog automobilskeg prometa, a time i povećane opasnosti za bicikliste. Zbog prikladne konfiguracije terena, ako i zbog ekoloških razloga predlaže se u naseljima gradnja biciklističkih staza minimalne širine 1,00 m (po mogućnosti odvojene od kolnika). Osim u naseljima, biciklističke staze potrebno je uređivati i u turistički atraktivnim područjima, čime se stvaraju preduvjeti za specifičan vid turizma (off-road biciklizam).

Promet cestovnih vozila u naseljima zauzima značajne površine za kretanje i **parkiranje**. Ovakvi prostorni zahtjevi u uvjetima postignutog stupnja motorizacije, a još više u budućnosti, uvjetuju da se potrebe za površinama za mirovanje osobnih vozila izjednačavaju s potrebama prometnih površina za vozila u kretanju. Osnovicu za proračun budućih potreba za parkirališno - garažnim površinama predstavljaju slijedeće pretpostavke: stupanj motorizacije 1 : 3,3 (1 putnički automobil na 3,3 stanovnika) i struktura gradnje po namjeni. Ukupne potrebe se kreću od 25 do 40 m² uređenih prometnih površina po jednom osobnom vozilu. Dakle, u svim naseljima Općine mora se uz sve stambene građevine, građevine javne i društvene te poslovne i proizvodne namjene, izgraditi minimalni broj parkirališnih mjesta prema normativima danim u Odredbama ovog Plana.

U skladu s razvojem cestovne mreže, treba razvijati **javni autobusni prijevoz**, omogućavajući na taj način kvalitetno povezivanje naselja, i to osiguranjem potrebnog broja linija, uređenjem postojećih, te izgradnjom nedostajućih autobusnih stajališta (ugibališta, nadstrešnica za sklanjanje ljudi i ostale urbane opreme), na svim redovnim autobusnim postajama u naseljima na području Općine, a prioritetno na nerazvrstanim cestama unutar naselja Češljakovci i Golo Brdo. U optimalizaciji javnog autobusnog prijevoza treba težiti da se u naseljima postigne viši standard, tj. da pješački razmak od sadržaja do stajališta javnog prometa bude u okvirima udaljenosti od 300 do 600 metara (cca 5 do 10 minuta hoda do stajališta).

Na području Općine Kaptol nema autobusnog kolodvora već autobusi staju na autobusnom stajalištima te ugibalištima. Postojeća i planirana autobusna stajališta na području Općine Kaptol su sljedeća (Tablica 31.):

Tablica 31.

Postojeća i planirana autobusna stajališta na području Općine Kaptol					
1.	Ž 4115 Dužina 6,2 km	Ž4115 – Alilovci – Požega – Ž4253 Požega	Dužina ceste na području općine Kaptol 3,49 km (na području grada Požega 2,71 km)	Uređeno	Stajalište „Alilovci“ - kod kbr.103
				Uređeno	Stajališta „Kaptol“ - Požeška kbr.4 i
				Uređeno	- Požeška kbr. 50B

2.	Ž-4101 Dužina 22,1 km	Biškupci (Ž4100) – Kaptol – Vetovo – D49	Dužina ceste na području općine Kaptol 7,53 km (na području JLS Velika i Kutjevo 17,57 km)	Uređeno	Stajalište „Kaptol“ - Školska kbr.4
				Uređeno	„Češljakovci“ 1B i
				Uređeno	„Golo Brdo“
				Izgrađeno ugibalište bez nadstrešnice	„Novi Bešinci“
				Izgrađeno ugibalište bez nadstrešnice	„Novi Bešinci“
3.	L 41033 Dužina 8,2 km	Ž4101 – Ramanovci – Treštanovci – D51	Dužina ceste na području općine Kaptol 4,95 km (na području JLS Jakšić 3,25 km)	Bez uređenog ugibališta s nadstrešnicom	Stajalište „Ramanovci“ - kod kbr.13
4.	L 41032 Dužina 7,6 km	Kaptol (Ž4101) – Doljanovci – Podgorje – Ž4101	Dužina ceste na području općine Kaptol 7,6 km	Bez uređenog ugibališta s nadstrešnicom	Stajalište „Podgorje“ - kod kbr.58-
				Bez uređenog ugibališta i bez nadstrešnice	„Bešinci“ - kod kbr.22
				Bez uređenog ugibališta i bez nadstrešnice	„Doljanovci“ Kod Vatrogasnog doma
				Bez uređenog ugibališta i bez nadstrešnice	„Komarovci“ Kčbr.1
5.	L 41030 Dužina 0,7 km	Češljakovci – Ž4101	Dužina ceste na području općine Kaptol 0,7 km	Planirana aktivnost unutar naselja	
6.	L 41031 Dužina 0,6 km	Golo Brdo – Ž4101	Dužina ceste na području općine Kaptol 0,6 km	Planirana aktivnost unutar naselja	
Suma:			24,87 km		

Izvor: PPUO Kaptol

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Programom građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2017. do 2020. godine („Narodne novine“, broj 47/17) planirane su aktivnosti na državnoj razini vezano na izradu studija i istraživanja, dovršenje nužne projektne dokumentacije te realizaciju planiranog programa izgradnje i održavanja javnih cesta (pod time se misli auto cesta, državnih cesta, županijskih i lokalnih cesta).

Programom ulaganja u županijske i lokalne ceste od 2017. do 2021. godine Županijska uprava za ceste imala je za cilj implementaciju standarda održavanja na području svog djelovanja. Svi planirani radovi se odvijaju temeljem okvirnoga sporazuma na četiri godine i ugovora za radove redovitoga održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta na području Općine Kaptol (za svaku godinu).

Sredstvima dostupnim financijskim planom Županijske uprave za ceste Požeško-slavonske županije radovima Izvanrednog održavanja, građenja i rekonstrukcije za područje Općine Kaptol, u razdoblju 2017.g. – 2021.g., obavljani su sljedeći zahvati (Tablica 32.):

Tablica 32.

Radovi Izvanrednog održavanja, građenja i rekonstrukcije za područje Općine Kaptol, u razdoblju 2017.g. – 2021.g.					
R.b.	Broj ceste	Naziv ceste (dionice)/ objekta	Općina/ Grad	Opis zahvata	Duljina dionice /m
1.	ŽC 4101	Biškupci (ŽC 4100) - Kaptol - Vetovo - Kutjevo (ZC 4030)/ Velička ulica u Kaptolu	KAPTOL	sanacija odvodnje s povećanjem sigurnosti pješačkoga prometa	610
2	ŽC 4115	Kaptol (ŽC 410 I)-Alilovci- A.G.Grada Požege /dionica Alilovci -Kaptol	KAPTOL	presvlačenje i sanacija asfaltnog kolnika	2030
3.	ŽC 4115	Kaptol (ŽC 410 I) - Alilovci - A.G.Grada Požege/ Alilovci	KAPTOL	izgradnja pješačke staze - osiguranje prometovanja pješaka u naselju Alilovci	2200
4	LC 41030	Češljakovci - ŽC 410 I	KAPTOL	presvlačenje prometnice u naselju Češljakovci	700
5	ŽC 4101	Biškupci (ŽC 4100) - Kaptol - Vetovo - Kutjevo (ŽC 4030)/Vetovačka ulica	KAPTOL	izgradnja pješačke staze u Kaptolu, Vetovačka ulica	800
6	ŽC 4115	Kaptol (ŽC 410 I) - Alilovci- A.G.Grada Požege	KAPTOL	izgradnja pješačke staze u Kaptolu, Požeška ulica	1250

Izvor: ŽUC

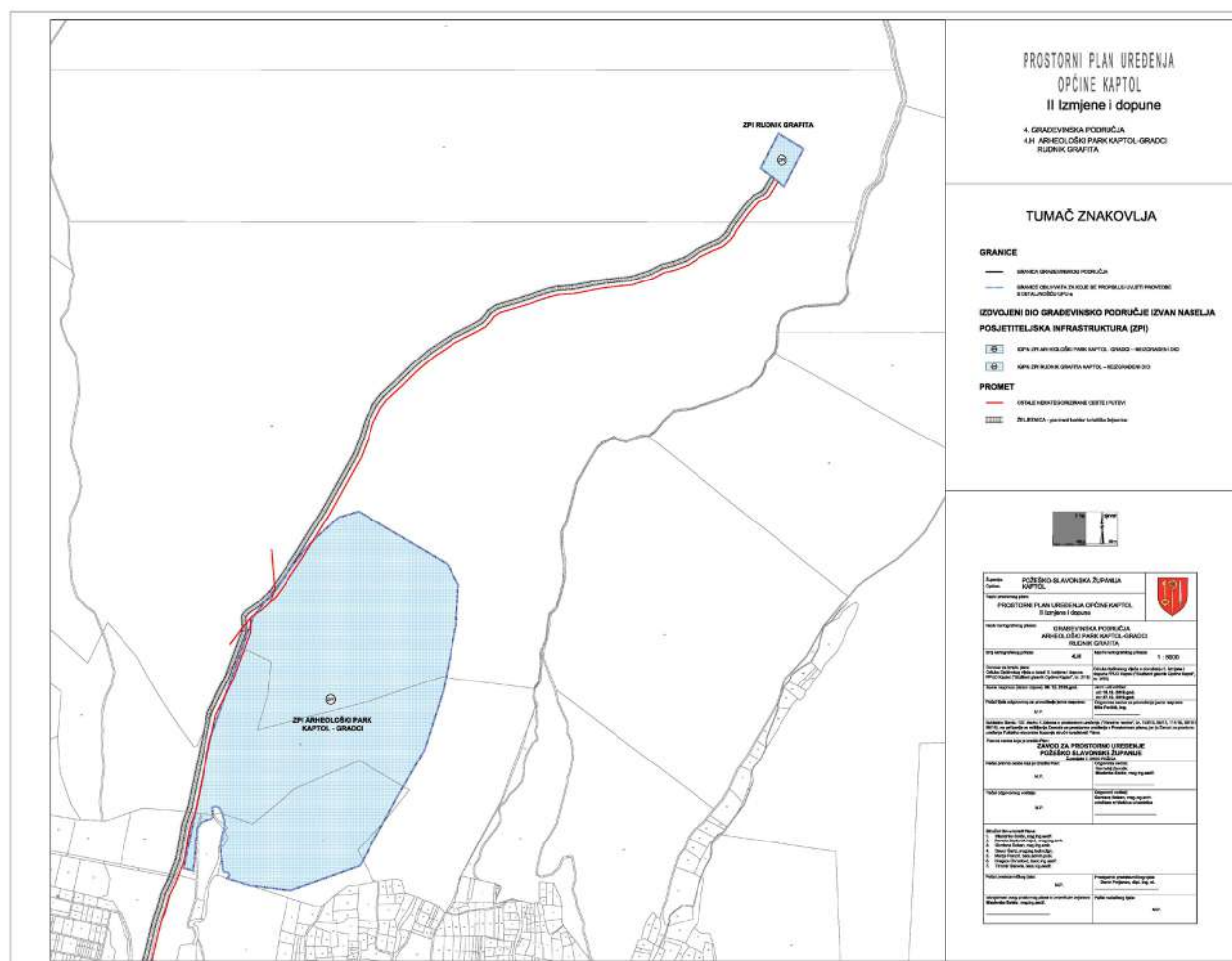
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Željeznički promet

Unutar administrativnih granica Općine Kaptol ne postoji javna željeznica, a željeznička mreža s prugom za javni promet nije planirana ni u budućnosti.

II.Izmjenama i dopunama PPUO Kaptol omogućava se izgradnja uskotračne pruge turističkog vlaka na relaciji akumulacija Bistra 1 - Zona posjetiteljske infrastrukture „Rudnik grafita“.

Trasa navedene uskotračne pruge turističkog vlaka prikazana je u kartografskom prikazu broj 4. *GRAĐEVINSKA PODRUČJA, 4.H. Arheološki park Kaptol-Gradci, Rudnik grafita*, u mjerilo 1:5.000, II. Izmjene i dopune, a osnovni uvjeti utvrđivanja koridora i površina definirani su u Odredbama za provedbu ovog Plana.

Slika 5.: Kartografski prikaz 4. GRAĐEVINSKA PODRUČJA, 4.H. Arheološki park Kaptol-Gradci, Rudnik grafit, u mjerilo 1:5.000, II. Izmjene i dopune,

Izvor podataka: PPUO Kaptol, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
 Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Zračni promet

Na području Općine Kaptol nije predviđen niti jedan aerodrom.

Pošta i elektroničke komunikacije

Na području Općine Kaptol posluje jedan poštanski ured u sjedištu Općine - 34334 Kaptol.

Poštanski ured 34334 Kaptol obavlja sve poštanske usluge, poslove gotovinskog platnog prometa, usluge ostalog novčanog prometa (poslove štednje i isplata po tekućim računima Hrvatske poštanske banke i gotovo svih poslovnih banaka u RH, usluge uplata i isplata po ugovorima), mjenjačke poslove, brzozavne usluge, telefonske usluge iz javnih govornica u poštama, prodaju maraka i vrijednosnica, te prodaju određenog asortimana trgovačke robe, kao i prodaju srećaka Hrvatske lutrije.

U prostoru Općine Kaptol, sukladno dostavljenim podacima HAKOM-a⁶, trenutno se nalazi 4 bazne postaje, a u rast broja postaja u promatranom razdoblju dan je u sljedećoj tablici (Tablica 33.):

Tablica 33.

Stanje broja baznih postaja i antenskih stupova na području Općine Kaptol u promatranom razdoblju					
Stanje na dan	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2020.	13.11.2021
Broj baznih postaja	3	3	3	4	4
Broj lokacija*	2	2	2	2	2
Broj antenskih stupova u vlasništvu operatora**	1	1	1	1	1
Broj antenskih stupova ostalih infrastrukturnih operatora	1	1	1	1	1
Broj antenskih prihvata na postojećim objektima	0	0	0	0	0
Broj antenskih sustava u zatvorenom prostoru	0	0	0	0	0
*Broj lokacija na kojima se nalaze bazne postaje, uzevši u obzir činjenicu da bazne postaje različitih operatora mogu biti na istom antenskom stupu ili postojećem objektu					
**Broj antenskih stupova i samostojećih nosača u vlasništvu operatora javnih komunikacijskih mreža pokretnih komunikacija (A1 Hrvatska, HT i Telemach Hrvatska (ex Tele 2))					

Izvor: HAKOM

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Sukladno Uredbi o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme („Narodne novine“, br. 131/12, 92/15 i 10/21) prostorom Općine Kaptol obuhvaćene su 3 elektroničke komunikacijske zone namijenjene izgradnji samostojećih antenskih stupova.

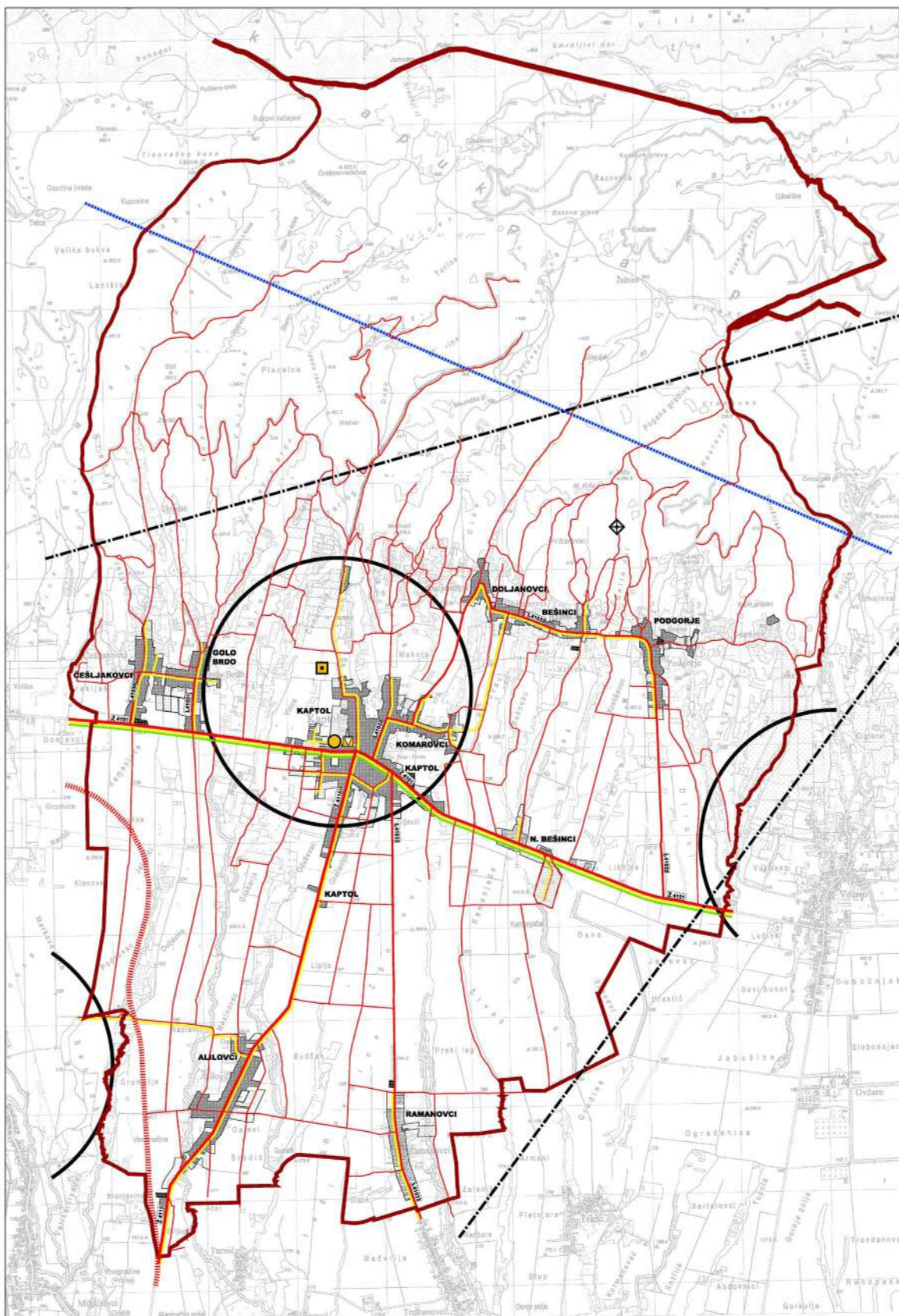
Širokopojasna infrastruktura

Dostupnost širokopojasnog pristupa omogućava mogućnost odabira izbora krajnjeg korisnika između više poslužitelja, iako se ona u načelu uglavnom koristi od pružanja usluga lokalnih operatora koji već imaju izgrađenu vlastitu infrastrukturu ili koriste veleprodajne usluge ostalih operatora kako bi osigurali pristup do krajnjeg korisnika

Pod pojmom širokopojasnih usluga smatraju se sve elektroničke komunikacijske usluge za čije je pružanje potrebno osigurati širokopojasnu infrastrukturu, odnosno mrežu.

Fokus će biti stavljen na razvoj pete generacije mreža pokretnih komunikacija (tzv. 5G mreža) kao i daljnje jačanje dostupnosti i korištenja širokopojasnog pristupa velikih i ultra velikih brzina kroz nove strukturne programe te Instrument za povezivanje Europe.

⁶ HAKOM, Hrvatska regularna agencija za mrežne djelatnosti, Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb (Dopis – Klasa: 350-01/21-02/60 , Urbroj: 376-06-1-21-03 od 13. listopada 2021. godine)

Slika 6.: Kartografski prikaz broj 2.A. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE - Cestovni i zračni promet, Pošta i elektroničke komunikacije – III..Izmjene i dopune, mjerilo 1:25.000

Izvor podataka: PPUO Kaptol, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

II.4.2. Energetska infrastruktura

Elektroenergetski sustav

Razvoj elektroenergetskog sustava na području Općine Kaptol, sukladno PPUO Kaptol, bazira se na postojećim ili planiranim sljedećim građevinama:

a) Prijenosa

• Objekti Državnog značaja:

- postojeća građevina za prijenos električne energije – DV 400 kV Ernestinovo – Žerjavinec
- planirana građevina za prijenos električne energije – DV 2x400 kV Razbojište - Međurić
- elektrane (postrojenja) iz obnovljivih izvora energije (vjetar, sunce, biomasa, geotermalna energija, kogeneracija, i dr.) snage veće od 20 MW".

b) Distribucije

- elektroenergetske građevine i radovi na 10(20) kV naponskoj razini,
- elektroenergetske građevine niskonaponske mreže (NNM) zračne i kableske izvedbe.
- elektrane (postrojenja) iz obnovljivih izvora energije (vjetar, sunce, biomasa, geotermalna energija, kogeneracija, i dr.) snage manje od 20 MW.

Rekonstrukcija niskonaponske mreže, kao i kabliranje dijelova srednjenaponskih dalekovoda planirat će se ovisno o potrebama.

Sukladno navedenom, razvoj elektroenergetskog sustava na području Općine planira se putem sljedećih građevina i zahvata:

- nova TS 10(20)/0,4 kV u Požeškoj ulici
- KTS 10(20)/0,4 kV Kaptol 2 u jugozapadnom dijelu naselja Kaptol,
- rekonstrukcija odcjepa 10(20) kV za Nove Bešince ,
- BSTS 10(20)/0,4 kV Jezero i spojni DV 10(20) kV na ZDV Golo Brdo – Kptol,
- KTS 10(20)/0,4 kV Komarovci,
- rekonstrukcija ZDV 10(20) kV Komarovci – Podgorje, osobito ispravak dionice Doljanovci – Bešinci – Podgorje,
- STS 10(20)/0,4 kV za Veleučilište i pripadni Dalekovod,
- TS 10(20)/0,4 kV Ramanovci kod škole i odcjep 10(20) kV prema VP Jakšić,
- KDV 10(20) kV za kolektor Alilovci,
- TS 10(20)/0,4 kV kod odašiljača Županijskog radija (ako se ukaže potreba)
- TS 10 (20)/0,4 kV sjeverno od Češljakovaca i spojni vod 10(20) kV na dalekovod Velika – Češljakovci (ako se ukaže potreba),
- TS 10 (20)/0,4 kV za novu gopodarsku zonu "Novi Bešinci"
- izgradnja novih trafostanica 10(20)/0,4 kV i za njih potrebnih dalekovoda 10(20) kV u skladu s potrebama razvoja procesa urbanizacije i razvoja gospodarstva, a koje se za sada ne mogu predvidjeti.
- kabliranje dijelova srednjenaponskih vodova,
- rekonstrukcija i dogradnja niskonaponskih (NN) 0,4 kV.

Održavanje i vođenje pogona prijenosne elektroenergetske mreže kompletnog područja u granicama obuhvata Općine Kaptol u nadležnosti je HOPS d.o.o., Prijenosno područje Osijek, Vukovarska cesta 217, 31000 Osijek. HOPS – Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., je

jedini operator elektroenergetskog prijenosnog sustava u RH i vlasnik cjelokupne hrvatske prijenosne mreže (naponskih razina 110 kV, 220 kV i 400 kV), te posjeduje dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti prijenosa električne energije kao regulirane javne usluge.

Na području Općine Kaptol, prema podacima HOPS d.o.o., Prijenosno područje Osijek⁷, nalazi sljedeći objekt u njihovoj nadležnosti, a u funkciji prijenosa električne energije:

- nadzemni vod DV 400 kV Ernestinovo – Žerjavinec, na čelično-rešetkastim stupovima, duljine dionice oko 7.856 m.

Na području Općine Kaptol, u proteklom promatranom razdoblju HOPS d.o.o. nije imao aktivnosti na izgradnji elektroenergetske infrastrukture, niti ih planira u naredne 4 godine.

Distribucija električne energije na području Općine Kaptol je u nadležnosti HEP – ODS d.o.o. Elektra Požega koji je za potrebe izrade ovog Izvješća (za promatrano razdoblje 2017.-2021.g.), dostavio sljedeće podatke⁸:

- Polazišno stanje 2017.g. – Općina Kaptol je do 2017. g. približno imala izgrađeno:
  - 16 trafostanica 10(20)/0,4 kV,
  - 21.8 km dalekovoda 10(20) kV (15.6 km nadzemni (zračni) i 6.2 km podzemni (kabelski) i
  - 33.36 km niskonaponske mreže 0.4 kV (28.5 km (zračna) i 4.86 km podzemna (kabelska) niskonaponska mreža)(nadzemna (zračna) + podzemna (kabelska) niskonaponska mreža).
- U vremenskom razdoblju 2017. – 2021. na području Općine Kaptol HEP – ODS d.o.o. Elektra Požega bio je nadležan za izgradnju sljedećih objekata energetske infrastrukture za opskrbu električnom energijom:
  - 0,64 km niskonaponske podzemne (kabelske) mreže 0.4 kV u Novim Bešincima (Industrijska zona i reciklažno dvorište)
  - rekonstrukciju 2.69 km nadzemnog (zračnog) dalekovoda 10(20) kV na području Komarovci – Doljanovci te se omogućilo priključenje 1 fotonaponske elektrane u privatnom vlasništvu u Komarovcima.
- U Planu – izgradnja kabelske trafostanice KTS 10(20)/0,4 kV Novi Bešinci.

Sukladno navedenom, na području Općine Kaptol, zaključno s 31. prosincem 2021. (s obzirom na polazišno stanje iz 2017.g.) nalazi se ukupno:

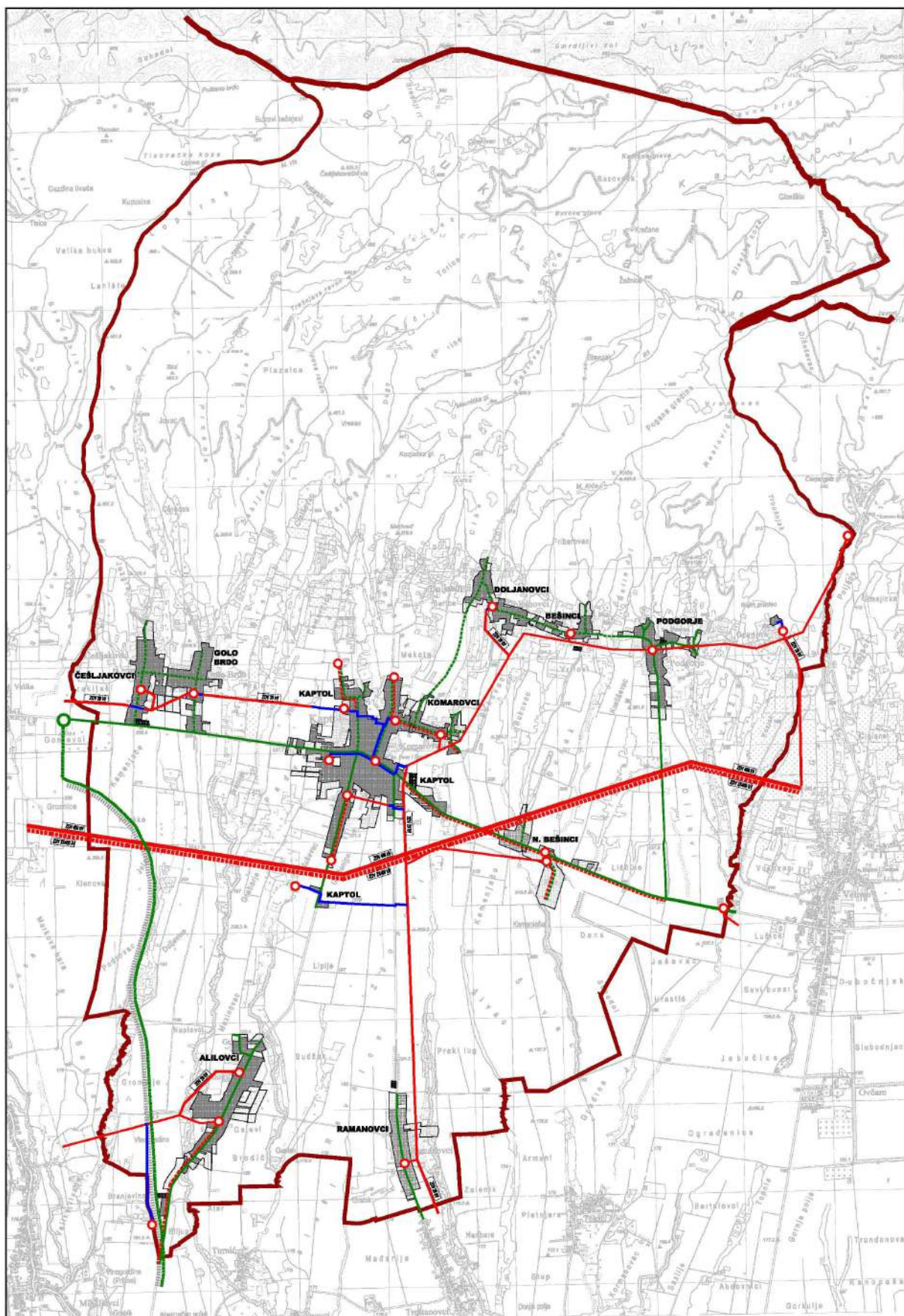
- 16 trafostanica 10(20)/0,4 kV,
- 21.8 km dalekovoda 10(20) kV (15.6 km nadzemni (zračni) i 6.2 km podzemni (kabelski),
- 34 km niskonaponske mreže 0.4 kV (28.5 km (zračni) i 5.5 km podzemni (kabelski) i
- 1 fotonaponske elektrane u privatnom vlasništvu.

---

⁷ HOPS Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Prijenosno područje Osijek, Kupuska 4, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 700/21-20/03, Ur. broj: 3-002-001-02/AB-22-38 od 09. ožujka 2022. i Klasa: 700/22-20/01, Ur. broj: 3-002-001-02/IP-22-02 od 04. siječnja 2022.)

⁸ HEP, Operator distribucijskog sustava, d.o.o., Elektra Požega, Služba za realizaciju investicijskih projekata i pristup mreži, Primorska 24, 34000 Požega (dopis: Broj i znak: 402100101/2784/21DB od 20. prosinca 2022.)

Slika 7.: Kartografski prikaz broj 2.B. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE – Elektroenergetika, Plinoopskrba – PPUO Kaptol, III Izmjene i dopune

Izvor podataka: PPUO Kaptol, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Podaci u Tablici 34. prikazuju duljine elektroopskrbne mreže navedenih pogona distribucijskih područja koje svojim dijelovima obuhvaćaju i prostor Općine Kaptol:

Tablica 34.

Duljina visokonaponske prijenosne mreže te distributivne srednje naponske i niskonaponske mreže			
		Duljina (km)	Udio prema vrsti (%)
Visokonaponska prijenosna mreža VN (400 kV, 110 kV)			
HOPS	400 kV	7,856	12,34
Distributivna srednje naponska mreža SN (10(20) kV - nadzemna mreža + podzemna mreža)			
HEP-ODS d.o.o. ELEKTRA POŽEGA		21,80	34,25
Distributivna niskonaponska mreža NN (0,4 kV - nadzemna mreža + podzemna mreža)			
HEP-ODS d.o.o. ELEKTRA POŽEGA		34,00	53,41
Sveukupno		63,656	100%

Izvor: HOPS, HEP – ODS d.o.o. ELEKTRA POŽEGA, 2021.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Plinoopskrbni sustav

Razvoj plinoopskrbnog sustava na području Općine Kaptol, sukladno PPUO Kaptol, bazira se na postojećim ili planiranim sljedećim građevinama:

a) županijskog značaja -

- planirani visokotlačni plinovod (MRS Požega-DRS Velika/Češljakovci)
- gradski i mjesni plinovodi koji spajaju dvije ili više gradova/općina
  - postojeći mjesni (lokalni) plinovodi za naselja Alilovci i Ramanovci
  - planirani mjesni (lokalni) plinovodi za naselja Češljakovci, Golo Brdo, Kaptol, Komarovci, Doljanovci, Bešinci, Novi Bešinci i Podgorje

b) lokalni plinovodi koji obuhvaćaju:

- međumjesni srednjetačni plinovod,
- mjesnu srednjetačnu plinovodnu mrežu.

U PPUO Kaptol planira se plinoopskrba svih naselja na području Općine.

Distribuciju i izgradnju distribucijskog sustava te priključenje korisnika na plin na području Općine Kaptol obavljaju sljedeća distribucijska poduzeća:

- HEP Plin d.o.o., Cara Hadrijana 7, 31000 Osijek
- HEP Plin d.o.o., Pogon distribucije plina Požega, 34000 Požega

Prema podacima HEP – PLIN-a d.o.o.⁹, dostavljenim za izradu ovog Izvješća, na području Općine Kaptol izgrađeno je ukupno cca 26,6 km plinovoda u nadležnosti HEP – PLIN-a d.o.o. Izgrađeni plinovod je tlaka 3 bara, a udio (%) prema vrsti plinovoda je:

- PE - HD d = 63 mm, 20.753 m (78,00%)
- PE - HD d = 90 mm, 2.674 m (10,00%)
- PE - HD d = 110 mm, 1.820 m (7,00%)
- PE - HD d = 160 mm, 1.365 m (5,00%).

⁹ HEP PLIN d.o.o., Cara Hadrijana 7, 31000 Osijek (dopis: Broj i Znak: F200002/3312/21BM od 27. prosinca 2021.)

U protekle četiri godine, odnosno 2021. godine, u nadležnosti HEP – PLIN-a d.o.o., izgrađen je plinovod u naselju Kaptol, dužine 14.420 m. Prema podacima HEP-PLIN-a i trenutnim saznanjima od Općine Kaptol nema iskazanih zahtjeva za potrebe izgradnje niti rekonstrukcije plinovoda u naredne četiri godine.

Za sva naselja na području Općine Kaptol u kojima je izvršena plinifikacija, u narednom se razdoblju ostavlja mogućnost rekonstrukcije i sanacije plinske mreže, kao i redovito održavanje plinoopskrbnog sustava, sukladno potrebama razvoja te potrebama stanovništva i tehničkim mogućnostima postojećeg plinskog sustava, uz mogućnost njegovog proširenja.

U planu je povećati potrošnju i poboljšati opskrbu plina kao ekonomski i ekološki prihvatljivog energenta u odnosu na druge energente. Stoga, u skladu s tim, planira se i daljnja izgradnja gradskih i mjesnih plinovoda koji spajaju dva ili više gradova/općina kao i lokalnih plinovoda tako da se omogući korištenje prirodnog plina u što većem broju naselja i što većeg broja korisnika.

Obnovljivi izvori energije

Prostornim planom Općine Kaptol utvrđene su odredbe kojima se Općina potiče na razmatranje mogućnosti korištenja obnovljivih izvora energije (OIE).

U skladu s razvojnim potrebama Općine, osnovni prioriteti se odnose na zamjenu i rekonstrukciju postojećih dotrajalih objekata i vodova, a po najvišim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim uvjetima, sukladno propisanim kriterijima zaštite okoliša. Uz rekonstrukciju i modernizaciju postojećih energetske postrojenja, u razmatranju je izgradnja novih proizvodnih objekata, prioritet treba dati postrojenjima koja koriste obnovljive izvore energije (voda, vjetar, sunce, biomase, otpad...) i koja je lako spojiti na postojeću prijenosnu mrežu.

II.4.3. Vodoopskrba i odvodnja¹⁰

Vodoopskrbni sustav

Vodoopskrbni sustav Općine Kaptol čine sustavi distributivni vod i transportno - distributivni vod spojen sa sustavom Velike, a napaja se preko izvorišta Veličanka i Stražemanka. Izjednačavanje dnevnih oscilacija potrošnje i osiguranje stabilnosti tlaka u mreži za Kaptol i okolice osigurava Vodosprema Velika i Kutjevo. Naselje Alilovci dobiva vodu iz podsustava Ramanovci preko regulatora tlaka. S obzirom na dotrajalosti distributivnog cjevovoda izvršena je rekonstrukcija dijela problematičnog cjevovoda i priključnih vodova u Požeškoj ulici i Trgu V. Korajca u Kaptolu. Za naselja Bešinci, Doljanovci i Podgorje ishodena je građevinska dozvola, te se planira za izvođenje. Ukupno na cijelom vodoopskrbnom sustavu je izgrađeno 42,3 km mreže.

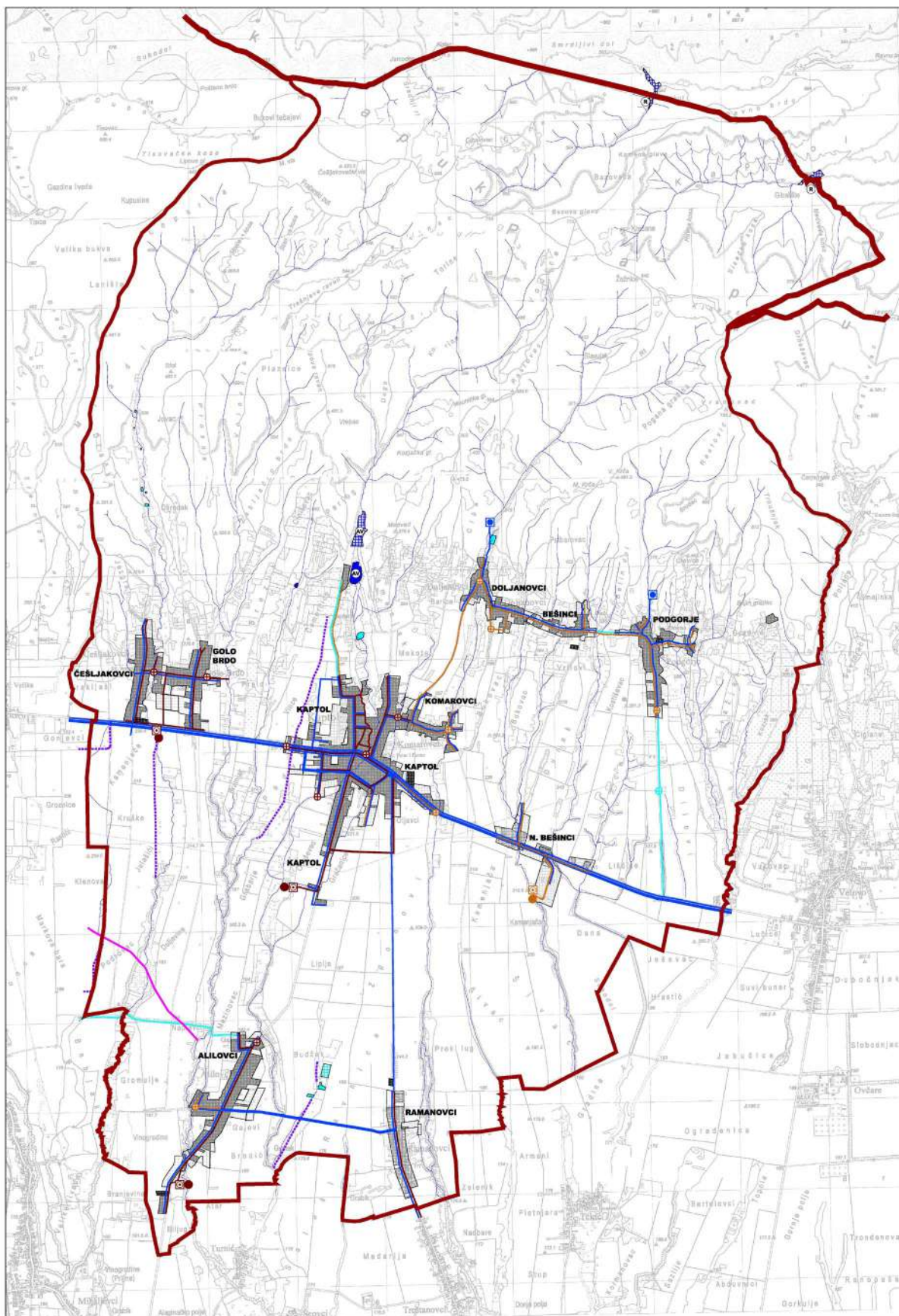
Tablica 35.

Opskrba pitkom i tehnološkom vodom			
Period	Duljina vodovodne mreže, m	Potrošnja pitke vode domaćinstvo, m ³	Potrošnja pitke vode gospodarstvo, m ³
2017.	42.018,00	67.893,00	3.901,00
2018.	42.018,00	71.047,00	3.895,00
2019.	42.082,00	65.756,95	3.647,05
2020.	42.082,00	66.686,68	5.214,34
2021.	42.327,00	68.436,50	4.936,50

Izvor: „TEKIJIA“ d.o.o. za obavljanje vodnih usluga, Požega, Vodovodna 1
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

¹⁰ Tekija d.o.o. za obavljanje vodnih usluga, Vodovodna 1, 34000 Požega (dopis: Email: robert.keler@tekija.hr od 14. travnja 2022.)

Slika 8.: Kartografski prikaz broj 2.C. „INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE - Vodnogospodarski sustavi, Uređenje vodotoka i voda i Melioracijska odvodnja“ – PPUO Kaptol – III. Izmjene i dopune – mjerilo 1:25.000

Izvor podataka: PPUO Kaptol, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Sustav javne odvodnje

Postojeći kanalizacijski sustav na području Općine Kaptol prema tipu otpadne vode pretežitno je odvojeni fekalni gravitacijski sustav izgrađen od PVC cijevi profila Ø 315 mm. Postojeći sustav kanalizacijske mreže u Općini Kaptol je izveden odvojenog tipa za svako naselje gdje se otpadne vode gravitacijski odvođe do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, osim za naselje Ramanovce. Sustav Ramanovci gravitira prema Eminovcima i vod je spojen na sustav kanalizacijske mreže prema UPOV-u Eminovci. Naselja Češljakovci i Golo Brdo čine zajednički sustav gdje se otpadna fekalna voda gravitacijski prikuplja u uređaju za pročišćavanje otpadnih voda Češljakovci. Prema planu investicijskog održavanja obuhvaćena je kompletna rekonstrukcija UPOV-a Kaptol zbog dotrajalosti. Naselje Alilovci također čine odvojeni sustav koji gravitacijski teren pada od sjevera prema jugu, te manji dio okolnog naselja teren pada od juga prema sjeveru i sve otpadne vode gravitiraju prema izrađenom Biodisku za pročišćavanje otpadnih voda koji je smješten na nižoj točki u odnosu na naseljeno područje kako bi mogle prihvatiti cjelokupne otpadne vode. U tijeku su pripreme aktivnosti izrade izvotka iz Glavnog projekta za Nastavak izgradnje kanalizacijske mreže u Alilovcima. Trenutno se izvode radovi nastavka kanalizacijske mreže u Vetovačkoj ulici u Kaptolu. Ukupno na cijelom sustavu kanalizacijske mreže u Kaptolu je izvedeno 5 precrpnih stanica i izgrađeno je ukupno 28,5 km kanalizacijske mreže. Detaljnije karakteristike uređaja prikazane su u Tablici 36 .

Tablica 36.

Sustav javne odvodnje			
Period	Duljina kanalizacijske mreže, m	Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, broj	Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, kapacitet
2017.	25.374,36	UPOV ČEŠLJAKOVCI, 1 UPOV KAPTOL, 1	UPOV ES 1100 UPOV ES 1000
2018.	25.430,36	UPOV ČEŠLJAKOVCI, 1 UPOV KAPTOL, 1	UPOV ES 1100 UPOV ES 1000
2019.	25.822,86	UPOV ČEŠLJAKOVCI, 1 UPOV KAPTOL, 1	UPOV ES 1100 UPOV ES 1000
2020.	25.984,53	UPOV ČEŠLJAKOVCI, 1 UPOV KAPTOL, 1 BIO-DISK, 1	UPOV ES 1100 UPOV ES 1000 BIO DISK ES 650
2021.	28.536,53	UPOV ČEŠLJAKOVCI, 1 UPOV KAPTOL, 1 BIO-DISK, 1	UPOV ES 1100 UPOV ES 1000 BIO DISK ES 650

Izvor: „TEKIJA“ d.o.o. za obavljanje vodnih usluga, Požega, Vodovodna 1
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

II.4.4. Vodnogospodarski sustavi

Uređenje režima voda

Područje Općine Kaptol, sukladno Pravilniku o granicama područja podslivova, malih slivova i sektora (NN 97/10 i 31/13) pripada području malog sliva „Orljava – Londža”.

Na području Općine Kaptol, sukladno podacima Hrvatskih voda¹¹, hidrografsku mrežu čine sljedeći vodotoci:

- Jezera - mikroakumulacija Bistra (2,586 ha) 62. 430 m³
- Ribnjaci: - nisu u nadležnosti Hrvatskih voda (nisu legalni)
  - Na p. Bistra = 630 m²
  - Na p. Kostiševac = 2650+3200 = 5850 m²
  - Na p. Vrbice = 650+640+700 = 1990 m²
  - Na p. Slatka voda = 760 m²
  - U Kaptolu = 90+30 = 120 m²
  - Na p. Brezik = 1570 m²
  - Na p. Olovni = 150 m²
  - U Doljanovcima = 820 m²
  - Na p. Kiseli = 160+400 = 560 m²
- Umjetni bazeni: - nema bazena u nadležnosti Hrvatskih voda

Duljine vodotoka i kanala kroz područje Općine Kaptol su (Tablica 37. i 38.):

Tablica 37.

Vodotoci		
R.b.	Naziv	Duljina km
1.	p . Kaptolka	13,50
2.	p. Kljunovac	3,40
3.	p. Bukovac	12,10
4.	p. Olovni	4,10
5.	p. Segedac	2,25
6.	p. Bistra	6,90
7.	p. Korija	1,60
8.	p. Voljevac	3,95
9.	p. Slatka voda	15,30
10.	p. Rogulj	4,10
11.	p. Suvodol	2,30
12.	p. Kostiševac	5,00
13.	p. Crnica	1,90
14.	p. Kiseli	14,00
UKUPNO		90,40

Izvor: Hrvatske vode, VGI za mali sliv Orljava-Londža i VGO za srednju i donju Savu
 Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

¹¹ Hrvatske vode, VGI za mali sliv Orljava-Londža, Industrijska 13d, 34000 Požega (dopis: Klasa: 350-02/21-01/0000373, Urbroj: 374-3103-01-21-2 od 09. prosinca 2021.) i Hrvatske vode, VGO za srednju i donju Savu, Šetalište braće Radića22, 35000 Slavonski Brod (dopis: Klasa: 350-02/21-01/0000373 , Urbroj: 374-21-1-21-4 od 23. prosinca 2021.)

Tablica 38.

Kanali					
Kanali II. reda		Kanali III. reda		Kanali IV. reda	
Naziv	Duljina km	Naziv	Duljina km	Naziv	Duljina km
	0,00	Humski, K-Segedac	1,200		0,00
		Humski, K-Bare	0,200		
UKUPNO:	0,00		1,400		0,00

Izvor: Hrvatske vode, VGI za mali sliv Orļjava-Londža i VGO za srednju i donju Savu

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Vodotoci su bujičnog karaktera s velikim količinama vode u kišnom periodu, uz velike količine nanosa, kao rezultat erozije. Unatoč mjestimično izgrađenih objekata za zaštitu od poplava, korita vodotoka nisu u stanju primiti svu vodu za koju se propisuje sigurnost te se na području Općine događaju plavljenja i bujično erozijska djelovanja. Stoga je zaštita od štetnog djelovanja voda – zaštita od poplava, važna i neophodna djelatnost koju u idućem razdoblju treba usmjeriti na provedbu uglavnom već planiranih aktivnosti.

Razvoj vodnogospodarskog sustava na području Općine Kaptol planira se kroz sljedeće zahvate:

- regulacija vodotoka Kaptolka (2 km),
- regulacija vodotoka Kiseli potok (2 km),
- regulacija vodotoka Olovni potok (3 km)
- regulacija vodotoka Bukovac (1 km),
- regulacija vodotoka Bistra (1 km),
- regulacija vodotoka Slatka voda (1 km),
- regulacija vodotoka Crnica (1 km),
- postojeća mikroakumulacija Bistra ($V= 64000 \text{ m}^3$)
- postojeća mikroakumulacija Bare
- planirane mikroakumulacija MA-1 Slatka voda, MA-2 Vince, MA-3 Vrbica, MA-4 Zlostop, MA-5 Orahovica – dio zahvata u općini,
- planirana akumulacija Bistra 2
- postojeći ribnjaci ŠRD "Bistra" i "Novi Bešinci"
- planirani ribnjaci "Djeker" i "Knezović" (2)
- izgradnja lateralnog kanala Stražemanka-Veličanka-Kaptolka koja jednim svojim dijelom prolazi kroz općinu Kaptol,
- izgradnja obodnog kanala odvodnje gospodarske zone "Novi Bešinci" (širina koridora 15,0 m, ukupna duljina cca 4100 m).

Planirani radovi na vodotoku Kaptolka, obuhvaćaju izgradnju retardacionih pregrada u višim dijelovima sliva u cilju zaštite od bujičnih i erozijskih procesa.

Obzirom da je u tijeku je izgradnja SN "Kaptol" – za povrtlarstvo, voćarstvo i vinogradarstvo (rješenje u fazama), koja je u sastavu NAPNAV/Nacionalnog projekta navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama i Županijskog plana navodnjavanja, svi radovi i zahvati planirani rečenim dokumentom smatraju se dozvoljenima ovim planom nakon usvajanja istog. Pri tome je 1. faza završena, a druga započinje s realizacijom.

Postojeće regulacijske, akumulacijske i zaštitne vodne građevine moguće je rekonstruirati.

Osim navedenih dozvoljeni su i drugi vodonogospodarski zahvati, ukoliko se za njima ukaže potreba, a s ciljem unapređenja i poboljšanja vodnogospodarskog sustava.

U svrhu zaštite od bujičnih poplava i pripadnih erozijskih procesa mogu se također planirati i izvoditi zaštitne vodne građevine (pregrade, retencije i uređenje korita), izvoditi zaštitni radovi (pošumljavanje, održavanje vegetacije, trasiranje, krčenje raslinja čišćenje korita, i sl.), te provoditi mjere zaštite (ograničavanje sječe, zabrana i ograničavanje vađenja mineralnih sirovina, zabrana odlaganja otpadnih tvari, odgovarajući način korištenja poljoprivrednog i drugog zemljišta i druge odgovarajuće mjere).

Obzirom na karakter vodotoka, velike vode predstavljaju problem, jer bujični vodotoci, koji cijele godine provode minimalne vode, u vrijeme pojave velikih kiša naglo nabujaju, te ugrožavaju zaobalje. Generalno, planirani stupanj zaštite kreće se od 25 do 100 - godišnjih velikih voda, i to na način da se gradovi, odnosno gospodarske zone osiguraju na 100 – godišnju veliku vodu, ostala mjesta na 50 – godišnju veliku vodu, a s poljoprivredne površine na 25 godišnju veliku vodu.

Korita vodotoka Kaptolke, odnosno Bistre, Olovni potok, Kiseli potok, Crnica, Kostiševac, Slatka voda i Požanja, kroz građevinsko područje naselja Kaptol, Češljakovci i Golo Brdo, Alilovci i Ramanovci, Podgorje, Bešinci i Doljanovci moraju se sačuvati u prirodnom obliku.

Iznimno, za korita vodotoka kroz središte naselja Kaptol moguće je predvidjeti uređenje te izgradnju obaloutvrda, kao i urbanističko – arhitektonsko uređenje prostora (šetnice, uređene javne zelene površine, urbana oprema i sl.).

Zbog neprimjerenog i nedostatnog održavanja moguće je planirati sanacije i rekonstrukcije.

Dakle, potrebno je naglasiti da, radovi koji su izvršeni kroz dugi niz godina, kao što su: regulacije problematičnih mjesta na vodotocima te provođenje tehničkog čišćenja kanala, su doprinjeli zaštiti od velikih voda, ali još uvijek nisu dovoljni da se postigne odgovarajuća sigurnost, koja bi štete smanjila na najmanju moguću mjeru. Stoga, neophodno je i nadalje veliku pažnju posvetiti uređenju i održavanju vodnog režima kao i izvedbi planiranih vodnogospodarskih objekata te njihovom očuvanju i odražavanju prema uvjetima definiranim ovim Planom. Stoga, na područjima djelovanja erozijskih procesa i bujica trebaju se provoditi aktivnosti za sprječavanje i sanaciju tih procesa. Pri tom, između ostalog, treba planirati:

- retencije i akumulacije za obranu od poplava, te sustav nasipa i oteretnih kanala,
- biološke radove za zaštitu od bujica i erozija (pošumljavanje, resekcijsku sječicu, melioracije pašnjaka i sl.),
- sprječavanje širenja građevinskih područja na poplavna područja, te na područja mogućih havarijskih poplava uslijed pucanja brane i nasipa akumulacije
- provođenje drugih mjere zaštite (ograničavanje sječe, zabrana i ograničavanje vađenja mineralnih sirovina, zabrana odlaganja otpadnih tvari, odgovarajući način korištenja poljoprivrednog i drugog zemljišta i druge odgovarajuće mjere).

Zahvate treba provoditi uz maksimalno uvažavanje prirodnih i krajobraznih obilježja te posebice ekološke ravnoteže.

Melioracijska odvodnja

Zaštita od štetnog djelovanja voda podrazumijeva i odvodnju poljoprivrednih površina i snižavanje nivoa podzemnih voda radi ujednačavanja prinosa u poljoprivredi. Tako je melioracijsko područje ono područje na kojem je, radi unaprjeđenja poljoprivredne proizvodnje, izgrađen ili planiran sustav melioracijske odvodnje.

Na području Općine Kaptol nalaze se meliorirane površine, a melioracijski sustavi zauzimaju 56% područja Općine. Problem u funkcioniranju melioracijskog sustava je neizgrađenost svih

potrebnih dijelova sustava i sustava zaštite od vanjskih voda, dok održavanje melioracijskih objekata nije zadovoljavajuće, što znači da se osnovni melioracijski objekti održavaju manjim dijelom dok se detaljni uopće ne održavaju.

Stoga je melioracijsku odvodnju potrebno dalje razvijati, prije svega, kroz održavanje postojećih, ali i kroz planiranje i izgradnju novih sustava.

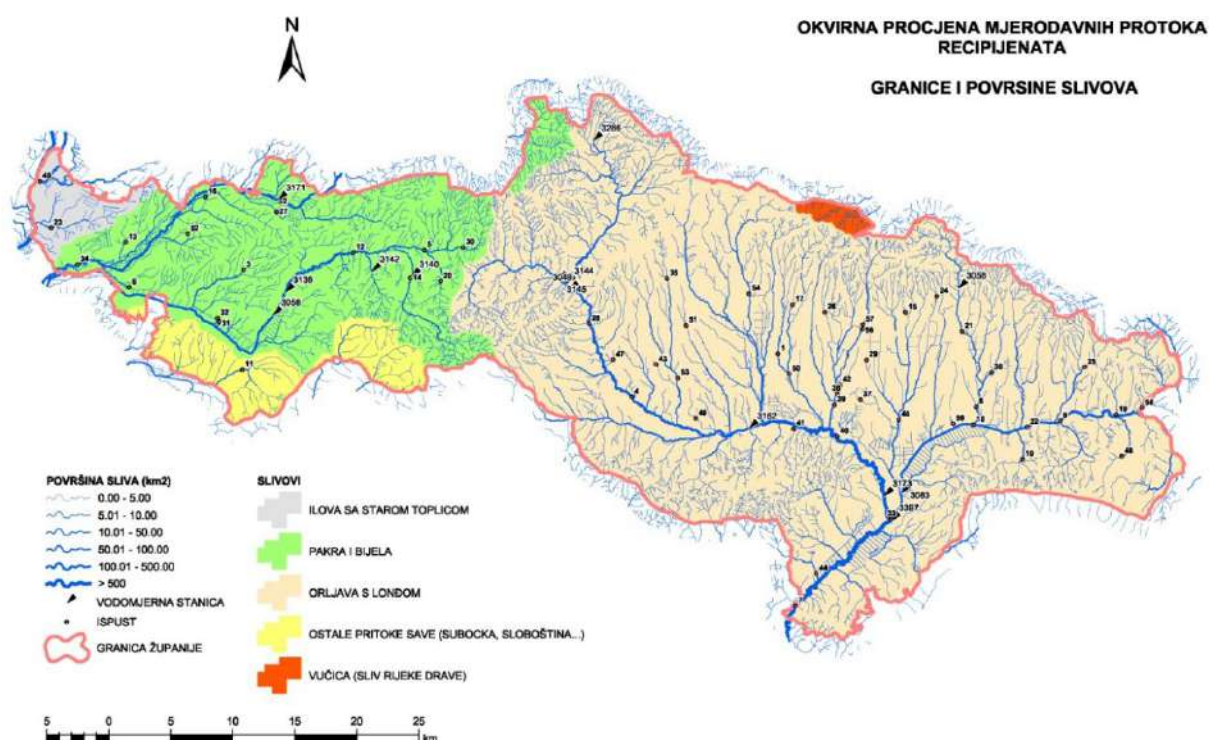
Melioracijsko navodnjavanje

Uvjet za učinkovitiji i brži razvoj poljoprivredne proizvodnje je izgradnja sustava navodnjavanja poljoprivrednog zemljišta. Navodnjavanje kao melioracijska mjera ima za cilj nadoknaditi nedostatke vode pri uzgoju poljoprivrednih kultura, a koje su ograničavajući faktor za postizanje njegovog punog biološkog potencijala.

Na području Općine Kaptol postoji mogućnost navodnjavanja poljoprivrednih površina, a posebice jer bi nakon izgradnje planiranih akumulacija/mikroakumulacija došlo do proširenje poljoprivrednih površina.

Navodnjavanje je potrebna mjera korekcije vodozračnog režima poljoprivrednih površina te je stoga nužno izradom odgovarajuće studijske i projektne dokumentacije utvrditi mogućnost korištenja ove mjere, prostore obuhvata, izvorišta vode, odgovarajuće kvalitete vode i sustava natapanja.

Plan navodnjavanja na području Općine Kaptol potrebno je provoditi sukladno projektu "Osnove navodnjavanja na području Požeško-slavonske županije". Pri tome su područja melioracijskih sustava i njihovi obuhvati definirani te se prikazuju na kartografskim prikazima - "Namjena prostora" i "Vodno gospodarski sustavi" – PPUO Kaptol.

Slika 9.: Okvirna procjena mjerodavnih protoka recipijenata, Granice i površine slivova

Izvor: Studija zaštite voda Požeško-slavonske županije, 2005. . Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

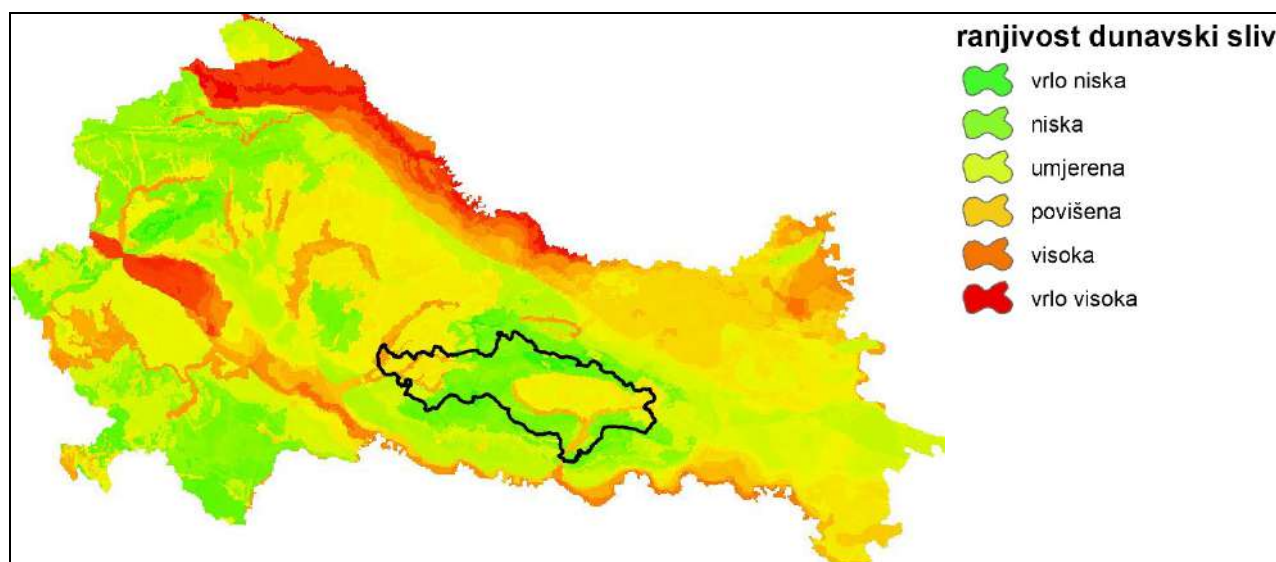
Podzemne vode

Prema Planu upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021. (Hrvatske vode, srpanj 2016.), općinsko područje Kaptola nalazi se na području „vrlo niske“, „niske“ i „umjerene“, a manjim dijelom na području povišene „prirodne ranjivosti vodonosnika“.

Najveće zalihe podzemnih voda nalaze se u aluvijalnim naslagama rijeke Orljave. Širina vodonosnika je 1.000 do 1.500 m. Osnovne značajke ovog vodonosnika su:

Zbog male debljine slabo propusnog pokrivača i urbaniziranost kraja (tok rijeke Orljave prati cesta i željeznička pruga te grupirana naselja) vodonosnik je ugrožen mogućim zagađenjem. Zbog toga je upitno postojće crpilište.

Na slici je vidljiva prirodna ranjivost podzemnih voda na području županije, prema Planu upravljanja vodnim područjima 2016.-2021. (Hrvatske vode, srpanj 2016).¹³

Slika 10.: Prirodna ranjivost podzemnih voda na području PSŽ

Izvor: Strateška studija o utjecaju na okoliš Prostornog plana Požeško-slavonske županije, DVOKUT ECRO, Zagreb, srpanj 2014.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Korištenje voda za uzgoj slatkovodne ribe

Korištenje voda za uzgoj slatkovodne ribe, odnosno ribničarstvo, kao gospodarska grana na području Općine Kaptol odvija se uglavnom na malom broju postojećih ribnjaka koji su u vlasništvu ŠRD-a.

Zaštita voda

Studijom zaštite voda Požeško-slavonske županije („Hidroprojekt – Ing“ d.o.o. Zagreb - Draškovićeve 35/I., lipanj 2008.) kao dugoročnim razvojnim planskim dokumentom za odvodnju otpadnih voda, ali i za zaštitu resursa površinskih i podzemnih voda stvorio se okvir zaštite voda radi rješavanja problematike odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda.

¹³ Izvor: Strateška studija o utjecaju na okoliš Prostornog plana Požeško-slavonske županije, DVOKUT ECRO, Zagreb, srpanj 2014

Sustavi odvodnje i pročišćavanja, čija je izgradnja i pogon jedan od bitnih mjera u zaštiti voda, jesu skup inženjerskih građevina i mjera koje služe za sakupljanje otpadnih voda u urbanim i industrijskim sredinama, transporta do mjesta pročišćavanja i dispozicije, čišćenja do stupnja uvjetovanog lokalnim prilikama i zakonskim uredbama, te dispozicije pročišćene vode u odgovarajući prijamnik.

Postojeći problemi vezani na stanje površinskih voda vezani su uglavnom na kemijsko i fizikalno-kemijsko opterećenje površinskih voda. Problemi su vezani za odvodnju sanitarnih otpadnih voda, ispuštanjem nepročišćenih otpadnih voda u recipijente, nekontrolirano ispuštanje otpadnih voda iz kućanstava bez priključaka na sustav javne odvodnje, poljoprivredu kroz neuređene stočne farme i korištenje mineralnih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja (ispiranjem poljodjelskih površina onečišćenih sredstvima za zaštitu bilja i umjetnim gnojivima, gnojištima).

Onečišćenje površinskih voda na području Županije možemo podijeliti na dva tipa:

- onečišćenje iz točkastih izvora
- onečišćenje iz raspršenih izvora.

Pokazatelji o onečišćenju voda iz točkastih izvora temelje se na procjeni onečišćenja od stanovništva priključenog na sustave javne odvodnje i onečišćenja od gospodarskih subjekata koji, na temelju vodopravne dozvole za ispuštanje otpadnih voda, svoje otpadne vode ispuštaju u sustave javne odvodnje ili direktno u okoliš. Onečišćenje od stanovništva se prati preko pokazatelja onečišćenja organskim tvarima (BPK5, KPK) i hranjivim tvarima (ukupni dušik, ukupni fosfor). Onečišćenje iz raspršenih izvora procijenjeno je vrlo grubo iz bilance onečišćujućih tvari u površinskim vodama, na temelju rezultata monitoringa kakvoće voda. Analiza je provedena samo za onečišćenje hranjivim tvarima (ukupni N, ukupni P) i sljedeće grupe raspršenih izvora onečišćenja:

- stanovništvo bez priključka na sustav javne odvodnje,
- stočne farme
- poljoprivredne površine (primjena gnojiva, sredstava za zaštitu bilja)

Analize postojeće kakvoće voda koja se provodi pokazuju da je voda lošije kvalitete od do sada kategoriziranih, što se pogotovo očituje nizvodno od gradova (kakvoća voda seže i do IV. i V. vrste). Stoga će se u najskorijoj budućnosti *morati krenuti u realizaciju drugog stupnja pročišćavanja otpadnih voda, a možda i uklanjanju fosfora i/ili dušika* ukoliko se dosljedno bude prihvatila europska direktiva o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda.

Potrebno je pojačati aktivnosti na izgradnji sustava odvodnje i pročišćavanja na području određenim zonama sanitarne zaštite, kao i posebno šticećenog područja, a što je kriterij koji se do sada nije uvažavao. Da sada se otpadne vode, a izgradnjom uređaja pročišćene vode, ispuštaju u najbliže recipijente - vodotoke.

Općenito, svi postojeći sustavi odvodnje uglavnom pokrivaju centralne dijelove naselja i gradova, te imaju više pojedinačnih ispusta u vodotoke. Kod većine manjih naselja odvodnja otpadnih voda je riješena putem sabirnih jama ili individualnih septičkih jama uz ispuštanje otpadnih voda u obližnje vodotoke.

Zaštita od poplava

Provedbom mjera obrane od poplava, rizici su donekle smanjeni na prihvatljivu razinu, a sukladno Zakonu o vodama, obranom od poplava upravljaju Hrvatske vode. Državni plan obrane od poplava uređene su teritorijalne jedinice, stadije obrane, mjere obrane uključivo i preventivne mjere, nositelje obrane, način upravljanja, sadržaj provedbenih planova obrane, sustav obavješćivanje i upozoravanje, sustav veza, mjere za obranu od leda na vodotocima. Branjeno područje je područje malog sliva Orljava – Londža, sektor D.3.

Sve vode putem glavnih vodotoka Orljave i Londže utječu u rijeku Savu. Slivno područje "Orljava-Londža" površine 131.894 ha (70%) - SEKTOR D.3

Zaštita od štetnog djelovanja voda na području općine Kaptol vezani su uz vodotoke rječica Kaptolke, Slatke vode i Bukovac odnosno, Olovni potok, Brezik. Na vodotoku Kaptolke se nalazi postojeća umjetna akumulacija Bistra koja djelomično uspori štetno djelovanje voda na nizvodno naselje središta Općine Kaptol te na većem dijelu nema bitan utjecaj. U isto vrijeme vodotok Kaptolke od naselja Kaptol do naselja Alilovci većim dijelom prolazi kroz poljoprivredna područja i kroz neuređeni vodotok te kumulativno negativno dijelove na dijelove naselja Alilovci.

Također u slučaju vodotoka Slatka voda, koja se spušta uz naselje Doljanovci, Komarovci, istočni dio naselja Kaptol u pravcu naselja Ramanovci, odnosno naselja Treštanovi i Bertelovci u susjednoj Općini Jakšić, su pod utjecajem bujičnog vodotoka te mogu značajno imati utjecaj na dijelove naselja Kaptol, jer se ista voda na zapadnom djelu naselja Kaptol spaja s vodotokom Vetovka te time povećavajući pritisak na vršne mogućnosti istog vodotoka.

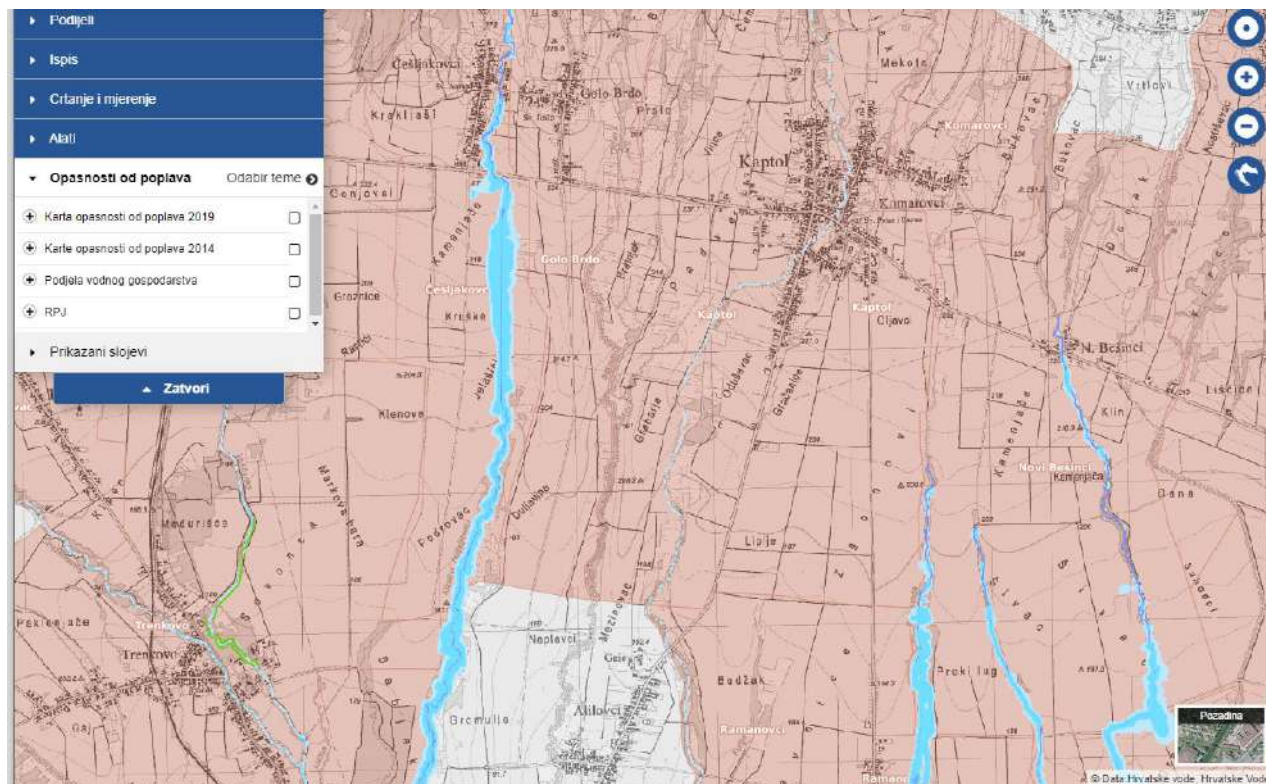
Izgradnjom planiranih akumulacija (npr. Kaptolka i Bistra II, na vodotoku Kaptolka te akumulacije kod naselja Bertelovci na vodotoku Slatka voda) kao višenamjenskih akumulacija bitnije bi utjecale na zaštitu od poplava gradova i naselja, te gospodarskih objekata, u slivu rijeke Orljave, te bi se bujične vode stavilo u njihovo kontrolirano štetno djelovanje.

Rijeka Orljava je glavni odvodni recipijent svih voda Požeštine, koje se uključuju u III. i V. kategoriju razornosti. Odlukom o popisu voda I. reda (NN 79/2010.) rijeke Orljava i Londža, i bujica vodotoka Veličanka uključene su u vode I. reda. Svi ostali vodotoci su uključeni u vode II. reda.

Obrana od poplava se provodi na vodotocima, koji su djelomično uređeni. Ovisno o području koje se brani, njegovom značaju te ugroženosti ljudi i imovine, određen je stupanj zaštite od štetnog djelovanja voda.

- područje uz poljoprivredne površine branjeno na 25 godišnju veliku vodu,
- područje u manjim naseljima i uz manje vodotoke brani se na 50 godišnju veliku vodu, a
- veća naselja i infrastrukture (prometnice, električni i plinski vodovi i sl.) uz veće vodotoke brane se na 100 godišnju veliku vodu.

Slika 11.: Opasnost od poplava na području Općine Kaptol
 Izvor: GeoPortal Hrvatskih Voda
 Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Slivne vode s područja Općine Kaptol imaju utjecaj na ugroženost od poplava na području grada Pleternice, i to prvenstveno na dolinski dio gradskog područja (nizvodna naselja i gospodarske zone tj. polovina stambenih područja), kumulativno utječući na povećanje ukupne vodne mase. Vjerojatnost rizika plavljenja za područje Općine Kaptol najviše ima izgleda na zapadnom djelu od naselja Jakšić na potezu Tekić-Bertelovci-Jakšić u smjeru naselja Kuzmice, na vodotocima Slatka Voda koja se ulijeva u vodotok Vetovka te vodotok Kaptolka.

Budućim izgradnjama infrastrukturnih građevina - akumulacije Kaptolka (čiji smještaj bi bio na području obuhvata grada Požege uz samu granicu sa Općinom Kaptol) i lateralnog obodnog kanala, bi se visoke vode vodotoka Stražemanka i Veličanka, sa susjedne zapadne Općine Velika, prevele u vodotok Bukovac u dužini cca 4,8 km od kojih 1,7 km otpada na područje Općine Kaptol te bi bitno utjecalo na dobru kvalitetu od štetnog djelovanja voda za područje Općine Kaptol, ali i grada Požege, odnosno cijelog sliva rijeke Orljave.

U pojedinim dijelovima ovih vodotoka izvedeni su određeni regulacijski radovi (izrada osnovnog korita s inundacijskim pojasom i zaštitnim nasipima), ali nažalost veći dio još uvijek je neuređen.

Slaba mjesta u zaštitnom sustavu:

Na istoj dionici (D.3.3. i D.3.4.), nizvodno od Požege (od rkm 39+770 do 44+540), od naselja Kuzmica do Vidovaca, rijeka Orljava je neuređena, sa brojnim meandrima i koritom malog kapaciteta. Naselja nisu ugrožena velikom vodom (s izuzetkom nekoliko kuća u zoni Orljavske ulice u Dervišagi), ali poljoprivredne površine često plave.

II .5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja

II.5.1. Zaštita prirode

PODRUČJA ZAŠTIĆENA TEMELJEM ZAKONA O ZAŠTITI PRIRODE:

Na području Općine Kaptol su, sukladno posebnom zakonu o zaštiti prirode, zaštićene sljedeće prirodne vrijednosti:

- Park prirode Papuk (dio Parka prirode nalazi se u Općini Kaptol u površini od 4154,58 ha).

Granica Parka prirode Papuk određena je temeljem Zakona o proglašenju Parka prirode Papuk (NN broj 45/99).

PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽA RH / NATURA 2000

Na području Općine Kaptol, sukladno posebnom propisu o proglašenju ekološke mreže, a prema bazi podataka Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Zavoda za zaštitu okoliša i prirode (mrežna stranica <http://www.bioportal.hr>), nalaze se dva područja ekološke mreže RH, i to (Tablica 39.):

Tablica 39.

PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE RH / NATURA 2000 NA PODRUČJU OPĆINE KAPTOL			
R.b.	Područja	Naziv područja	Oznaka
1.	Područje očuvanja značajno za ptice (POP)	Papuk	HR1000040
1.	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS	Papuk	HR2000580
Ukupno: 2 područja; 3.866,56 ha*			

*površina je dobivena izuzimanjem zona preklapanja Područje očuvanja značajno za ptice (POP) i Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS

Izvor: Baza podataka Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Zavoda za zaštitu okoliša i prirode (mrežna stranica <http://www.bioportal.hr>)

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

PODRUČJA ZAŠTIĆENA ODREDBAMA PPUO KAPTOL:

Odredbama PPUO Kaptola omogućava se zaštita svih šumskih predjela i površina koje su, temeljem Zakona o šumama, zaštićene i evidentirane, kao i onih za čijom će se zaštitom u budućnosti pojaviti potreba.

Cijelo područje Općine Kaptol treba dodatno istražiti i vrednovati te utvrditi postoje li i druge prirodne vrijednosti koje bi trebalo zaštititi temeljem posebnih zakona i propisa ili Prostornog plana. Na osnovu tog vrednovanja moguće pokrenuti postupak zaštite (utvrditi preventivnu zaštitu), te je potrebno izvršiti dodatna istraživanja, kao i izraditi potrebne elaborate, studije i projekte, na temelju kojih bi se trebala odrediti njihova vrijednost te detaljan režim korištenja, zaštite i posjećivanja

STANJE OČUVANOSTI PRIRODE

Na području Općine Kaptol očuvanost prirode je na visokoj razini zbog velikog udjela površine pod šumama (45,75 % od ukupne površine Općine Kaptol) koje imaju svoju izvornost, čistog

zraka, tla i vode jer nema većih zagađivača niti je bilo značajnijih intervencija od prethodnog izvješća.

U pogledu bioraznolikosti stanja raznovrsnosti flore i faune te staništa na području Općine vrlo je visok indeks bioraznolikosti i očuvanosti. Kod vrsta je potrebno istaknuti opasnosti i prijetnje koje se odnose na invazivne vrste, posebno one koje su opasne po zdravlje (ambrozija), a zatim i one koje su opasne po staništa (bagrem, ruj, čivitnjača, pajasen, itd.). U pogledu staništa najveći je problem zaraštanja i sukcesije na suhim i vlažnim travnjacima koji su najbogatiji vrstama, a proces djeluje brzo.

II.5.2. Zaštita kulturnih dobara

Sukladno podacima Ministarstva kulture i medija, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Požegi¹⁴, dostavljenim za potrebe izrade IV. Izmjena i dopuna PPP-SŽ, stanje zaštite kulturnih dobara na području Općine Kaptol je prikazano u Tablici 40.:

Tablica 40.

Pregledna tablica kulturnih dobara na području Općine Kaptol						
R.b.	Naselje	Naziv kulturnog dobra	Adresa	Naselje	Naziv kulturnog dobra	Adresa
1.	ALILOVCI	Arheološko nalazište Krivalje, ostaci naselja iz neolitika/eneolitika, srednjeg i novog vijek	k.o. Alilovci, k. č. br. 642/1, 642/2, 643/1, 643/2, 643/3, 643/4, 644, 645	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	E
2.	ALILOVCI	Brodić, arheološko nalazište	Položaj Brodić na poljoprivrednoj površini u okolici sela Alilovci	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	E
3.	ALILOVCI	Livade – Buban/Popovac/Urija, naselje iz prapovijesti, antike, srednjeg i novog vijeka	Istočno od položaja Budžak i Lipje/Liplje, sjeveroistočno od Alilovaca te sjeverozapadno od Ramanovaca; na topografskoj karti: „Ravnice“	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	E
4.	ALILOVCI	Smrik, prapovijesno nalazište	Poljoprivredna površina lokalnog naziva Smrik u okolici Alilovaca	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	E
5.	ALILOVCI	Ošoka, nalazište iz brončanog doba i kasnog srednjeg vijeka	Sa zapadne strane ceste Alilovci – Kaptol, na sjeverozapadnom rubu Alilovaca, uz potok i u potoku Bukovac; na topografskoj karti: Mezinovac (istočna obala potoka), Naplavci (zapadna obala potoka)	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	E

¹⁴ Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Požegi (dopis: Klasa:612-08/21-10/0187, Urbroj:532-05-02-07/3-21-02 od 04. svibnja 2021.g.)

6.	ALILOVCI	Pustara, arheološko nalazište	Poljoprivredna površina između Alilovaca i Požege, nedaleko Turnića	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	E
7.	ALILOVCI	Budžak, nalazište iz brončanog doba i kasnog srednjeg vijeka	Zemljište „Budžak“, južno od povišene grede na lokalitetu Lipje (Z-7118)	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	E
8.	ALILOVCI	Korije/Korija, nalazište iz srednjeg vijeka	Prostor istočno od ceste Alilovci – Kaptol, istočno od sela Alilovci, prema Ramanovcima	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	E
9.	ALILOVCI	Arheološko nalazište Lipje, ostaci naselja iz ranog neolitika, kasnog eneolitika, srednjeg brončanog doba i srednjeg vijeka	k.o. Alilovci, k. č. br. 75	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	Z-7118
10.	ALILOVCI	Križ na raskrižju u središtu sela		Nepokretno-pojedinačno	Nepokretno dobro	E
11.	ALILOVCI	Zvonara		Nepokretno-pojedinačno	Nepokretno dobro	E
12.	BEŠINCI	Križ na raskrižju		Nepokretno-pojedinačno	Nepokretno dobro	E
13.	ČEŠLJAKOVCI	Kapela Imena Isusova		Nepokretno-pojedinačno	Nepokretno dobro	E
14.	ČEŠLJAKOVCI	Poklonac sjeverno izvan sela		Nepokretno-pojedinačno	Nepokretno dobro	E
15.	DOLJANOVC	Pogana gradina, ostaci srednjovjekovne utvrde		Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	E
16.	DOLJANOVC	Voljevac/Voljavac, srednjovjekovno nalazište	Zemljište „Voljevac“ („Voljavac“) zapadno od Doljanovaca	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	E
17.	DOLJANOVC	Nalazište iz neolitika/neolitika		Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	E
18.	DOLJANOVC	Nekropola iz starijeg željeznog doba	Položaj u sjevernom dijelu Doljanovaca, južno od sjecišta cesta koje u Doljanovce vode iz Bešinaca i Komarovaca	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	E
19.	DOLJANOVC	Tursko groblje, srednjovjekovno nalazište	Položaj „Tursko groblje“ na povišenom platou nedaleko sela Doljanovci	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	E
20.	GOLO BRDO	Topinica, nalazište iz neolitika/eneolitika	Oranica na zemljištu „Topinica“ u Golom Brdu	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	E
21.	GOLO BRDO	Matalni križ na ulazu u selo		Nepokretno-pojedinačno	Nepokretno dobro	E
22.	GOLO BRDO	Niz javnih bunara		Nepokretno-pojedinačno	Nepokretno dobro	E

Izvor podataka: Ministarstvo kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Požezi
 Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Prema podacima nadležnog Ministarstva kulture i medija, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Požegi, dostavljenim za potrebe izrade ovog Izvješća, u listopadu 2021.¹⁵, slijedi tabelarni prikaz o broju zaštićenih, preventivno zaštićenih, obnovljenih, ugroženih kulturnih dobara te broju kulturnih dobara kod kojih je obnova u tijeku, na području Općine Kaptol za predmetno razdoblje (Tablica 41.):

Tablica 41.

Zaštićena, preventivno zaštićena, obnovljena i ugrožena kulturna dobra na području Općine Kaptol					
NEPOKRETNIA KULTURNA DOBRA	BROJ ZAŠTIĆENIH KULTURNIH DOBARA	BROJ PREVENTIVNO ZAŠTIĆENIH KULTURNIH DOBARA	BROJ OBNOVLJENIH KULTURNIH DOBARA	BROJ UGROŽENIH KULTURNIH DOBARA	BROJ KULTURNIH DOBARA KOD KOJIH JE OBNOVA U TIJEKU
Graditeljska baština	3	0	1	0	2
Arheološka baština	3	1	0	4	0
Memorijalna baština	0	0	0	0	0
UKUPNO	6	1	1	4	2

Izvor podataka: Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Požegi
 Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Sustav mjera zaštite za arheološke i graditeljske baštine na području Općine Kaptol

Sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, br. 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 44/17, 90/18, 32/20 i 62/20), kulturna dobra od interesa su za Republiku Hrvatsku i uživaju njezinu osobitu zaštitu te predstavljaju nacionalno blago. Na sva kulturna dobra na prostoru Općine Kaptol, uključujući i arheološku baštinu, primjenjuju se stoga odredbe navedenog zakona.

Prilikom planiranja građevinskih i drugih radova na području zaštićenih i preventivno zaštićenih arheoloških lokaliteta potrebno je postupiti u skladu sa sustavom mjera zaštite koji je određen rješenjem o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra, kao i u skladu sa Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te ovisno o vrsti zahvata ishoditi posebne uvjete, odnosno potvrdu glavnog projekta ili prethodno odobrenje nadležnog Konzervatorskog odjela.

Ako se kod izvođenja građevinskih ili drugih radova na preostalom području Općine Kaptol zateknu arheološki nalazi, izvođač je dužan radove prekinuti te o nalazima bez odgađanja obavijestiti nadležni Konzervatorski odjel.

O svim slučajevima pokretnim i nepokretnim arheološkim nalazima, na površini zemlje, pod zemljom ili pod vodom, neophodno je obavijestiti nadležni Konzervatorski odjel, a predmete predati područnom muzeju. Arheološka istraživanja smiju provoditi samo stručne osobe, ovlaštene rješenjem o odobrenju nadležnog Konzervatorskog odjela.

Prema Pravilniku o arheološkim istraživanjima („Narodne novine“, br. 102/10 i 2/20), pod arheološkim istraživanjima podrazumijevaju se arheološka iskopavanja (sustavno, zaštitno, revizijsko, probno iskopavanje i arheološki nadzor), arheološki pregledi terena (rekognosciranje i reambulacija) te nedestruktivne metode (geofizička istraživanja i aeroarheologija tj. arheološka zračna fotografija).

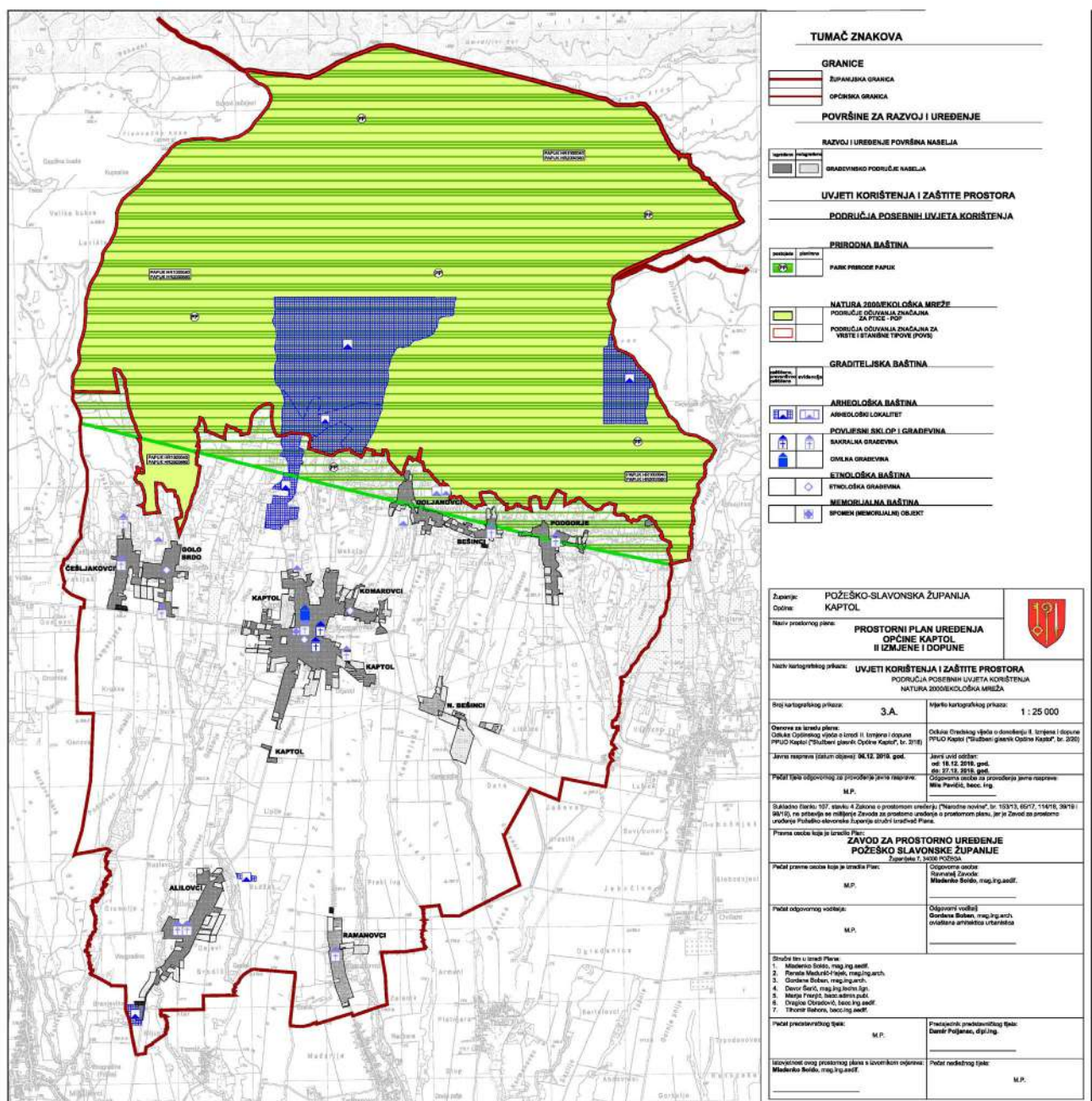
¹⁵ Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Požegi (dopis – Klasa: 612-08/21-10/0444, Urbroj: 532-05-02-07/2-21-02 od 20. prosinca 2021. godine)

Sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, zabranjuje se pregled arheoloških zona, arheoloških nalazišta (lokaliteta) i područja pojedinačnih arheoloških nalaza detektorima za metal ili drugim sličnim uređajima u svrhu pronalazjenja arheoloških nalaza, bez prethodnog odobrenja nadležnog tijela.

Zaštitni i drugi radovi na kulturnom dobru mogu se poduzeti samo uz prethodno odobrenje nadležnog tijela.

Vlasnik kao i drugi imatelj kulturnog dobra dužan je provoditi sve mjere zaštite koje se odnose na održavanje predmetnog kulturnog dobra, a koje odredi nadležno tijelo.

Kulturno dobro ili njegovi dijelovi mogu biti predmet kupoprodaje samo pod uvjetima iz Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Slika 12.: 3.A. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA, Područja posebnih uvjeta korištenja, Natura 2000/Ekološka mreža
Izvor: PPUO Kaptol – II. Izmjene i dopune – mjerilo 1:25.000
Obrađeno: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

II.5.3. Zaštita okoliša

Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju 2013. godine donesen je novi Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) usklađen s direktivama Europske unije.

Okoliš, sukladno navedenom Zakonu je definiran kao „*prirodno i svako drugo okruženje organizama i njihovih zajednica uključivo i čovjeka koje omogućuje njihovo postojanje i njihov daljnji razvoj: zrak, more, vode, tlo, zemljina kamena kora, energija te materijalna dobra i kulturna baština kao dio okruženja koje je stvorio čovjek; svi u svojoj raznolikosti i ukupnosti uzajamnog djelovanja*“.

Najznačajniji novitet koji uvodi taj Zakon jest obveza provedbe strateške procjene utjecaja strategije, plana i programa na okoliš. Zakonom se razlučuju strategije, planovi i programi za koje se strateška procjena obvezno provodi od onih za koje se provodi postupak ocjene o potrebi strateške procjene.

Tako je izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša iz 2015., odnosno 2018. godine, u konačnici utvrđeno, da se obveza provedbe strateške procjene, između ostalih, odnosi na prostorne planove svih razina uključujući njihove izmjene i dopune i one čija se provedba financira iz sredstava Europske unije kada daju okvir za zahvate koji podliježu ocjeni o potrebi procjene utjecaja na okoliš, odnosno procjeni utjecaja na okoliš i kada se utvrdi da mogu imati značajan negativan utjecaj na ekološku mrežu prema posebnom propisu iz područja zaštite prirode. Za prostorne planove kojima se određuje uporaba malih površina na lokalnoj razini te za njihove manje izmjene i dopune obvezno se provodi postupak ocjene o potrebi strateške procjene. Postupak ocjene provodi se za sve prostorne planove koji daju okvir za zahvate koji podliježu procjeni utjecaja na okoliš odnosno ocjeni o potrebi procjene utjecaja na okoliš.

Na temelju Zakona o zaštiti okoliša, donesena je Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17) kojom se, između ostalog, određuju:

- zahvati za koje je obvezna procjena utjecaja zahvata na okoliš,
- zahvati za koje se provodi ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš za koje je nadležno Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša i
- zahvati za koje se provodi ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš za koje je nadležno upravno tijelo u županiji nadležno za zaštitu okoliša.

U svrhu provedbe navedenih propisa nadležno Ministarstvo je dostavilo svim nadležnim upravnim tijelima županija uputu o postupanju. Od stupanja na snagu novog Zakona o zaštiti okoliša pa do kraja promatranog razdoblja na području Požeško-slavonske županije u postupku izrade i donošenja prostornih planova regionalnog i lokalnog značaja odnosno za njihove izmjene i dopune provodili su se postupci ocjene o potrebi strateške procjene.

Kako je, prema definiciji, okoliš kompleksna kategorija sastavljena od niza različitih tematskih područja, tako je i zaštita okoliša jedna od najzahtjevnijih i najsloženijih aktivnosti. Širinom svojih tematskih područja zaštita okoliša zadire u sve dijelove organizacije ljudskog društva i provodi se putem određenih ovlaštenih sektora.

Na području Požeško-slavonske županije zaštitom okoliša se u svom djelokrugu rada bave tijela državne uprave, regionalne (područne) i lokalne samouprave, specijalizirane ustanove te nevladine udruge.

Na županijskoj razini poslove zaštite okoliša obavlja Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Požeško-slavonske županije. U Odjelu poslove zaštite okoliša obavlja jedna djelatnica, čiji poslovi između ostalog obuhvaćaju vođenje Registra onečišćivača, izdavanje dozvola ili rješenja prema propisima zaštite okoliša, sudjelovanje u postupcima procjene utjecaja na okoliš, provođenje ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, provođenje prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, izdavanje uvjeta zaštite prirode, izradu izvješća sukladno zakonskim obvezama i dr.

Na gradskoj i općinskoj razini u pravilu nema djelatnika zaposlenih isključivo na poslovima zaštite okoliša, jer ti poslovi obavljaju se u različitim upravnim tijelima.

II.5.4. Područja posebnih karakteristika

PODRUČJA POTENCIJALNIH PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

Prema PPUO Kaptola („Službeni glasnik Općine Kaptol“, br. 1/08, 04/12, 02/15-usklađenje i 2/20), na području Općine utvrđena su sljedeća oštećena ili ugrožena područja:

- eksploatacijsko polje/istražni prostor, “Mladi Gaj”,
- područje pojačane erozije tla.

Za sanaciju oštećenih ili ugroženih područja potrebno je provesti sljedeće mjere:

- izgraditi planirane uređaja za predtretman/čišćenje otpadnih voda i dovršiti uređaj za naselja Kaptol, Komarovci, Doljanovci, Bešinci i Podgorje,
- eksploatacijska polja se u tijeku i nakon završetka eksploatacije moraju sanirati sukladno načinu sanacije utvrđenom u rudarskom projektu,
- divlja odlagališta otpada moraju se sanirati.

Za područje Općine Kaptol izrađena je i usvojena Procjena rizika od velikih nesreća, usvojena Odlukom o donošenju Procjene rizika od velikih nesreća za Općinu Kaptol, KLASA: 022-05/18-02/07, URBROJ: 2177/05-01-18-2, od 30. studenog 2018. godine („Službeni glasnik Općine Kaptol“, broj 7/18) čiji su podaci korišteni za izradu ovog Poglavlja.

UPRAVLJANJE RIZICIMA

Jedinica lokalne samouprave donijela je Plan zaštite i spašavanja za područje obuhvata Općine Kaptol te Procjenu ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za područje Općine Kaptol, kojima su propisane sve posebne mjere zaštite.

Planiranje i izgradnju skloništa kao mjeru zaštite i spašavanja od ratnih opasnosti potrebno je primjenjivati temeljem navedenog Plana.

Mjere zaštite od potencijalnih prirodnih i drugih nesreća se temelje na Prostornom planu Požeško-slavonske županije te Prostornom plan uređenja Općine Kaptol.

Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara za područje Općine Kaptol radi se sa svrhom identifikacije mogućih uzročnika velikih nesreća ili katastrofa lokalne razine, kako bi se za njih mogli na vrijeme pripremiti u smislu kontrole rizika, da do ugroženosti niti ne dođe, odnosno radi odgovarajućeg djelovanja u sanaciji posljedica.

Na području Općine Kaptol ocjenjene visokim ili većim rizikom, kao prioritetne smetnje smatraju se:

- poplave,
- potres,
- ostale prirodne pojave (suša i ekstremne temperature, orkanski vjetrovi i pijavice, tuča, mraz, snježne oborine i poledice, klizišta),
- tehničko-tehnološke katastrofe i velike nesreće (izazvane nesrećama u gospodarskim objektima i izazvane nesrećama u prometu),
- epidemiološke i sanitarne opasnosti,
- požar i eksplozija,
- minski sumnjivi prostori.

• **Poplave**

Općina Kaptol koja se nalazi na području Požeško-slavonske županije najvećim dijelom pripada vodnom području sliva Save (VGI Orpljava-Londža, 89 %), a jednim manjim dijelom i vodnom području sliva Drave (VGI Karašica – Vučica, 11%). Područje Općine Kaptol, koje pripada slivu rijeke Orpljave, čini oko 5 % ukupne površine sliva Orpljave, a površina Općine Kaptol na području Vodnogospodarske ispostave za slivno područje Karašica-Vučica iznosi oko 972 ha.

Značajniji vodotoci na promatranom području Općine Kaptol su Kiseli potok, Slatka voda, Bukovac, Kaptolka, Bistra.

Značajniji vodotoci na području Općine Kaptol kao što je naprijed navedeno su potoci Kiseli potok, Slatka voda, Kaptolka, Bistra i Bukovac sa svojim pritokama. Svi ovi vodotoci imaju karakter brdskih bujica s velikim količinama vode u kišnom periodu, uz velike količine nanosa kao rezultat erozije. Ovi bujični vodotoci se formiraju na strmim obroncima Papuka i prelaze u središnji plato blago nagnut prema samoj dolini. Vodotoci u svojim dolinama meandriraju, a korita su uglavnom nestabilna, pa dolazi do čestih promjena u situacijskom smislu uz pojavu nanosa, koji su nepredviđeno taloži i stvara nepovoljne proticajne profile, te izaziva izlivanje vode pri pojavi maksimalnih kiša. Nakon pojave takvih kiša dolazi relativno brzo do formiranja poplavnih voda bujičnog karaktera, koji u osnovnom koritu izazivaju pritoke veće od kapaciteta, pa dolazi do izlivanja i plavljenja.⁷ Provedbenim planom obrane od poplave područje Općine Kaptol uvršteno je u SEKTORU D, branjeno područje 3 – mali sliv Orpljava - Londža.

Analizirajući kartu opasnosti od poplave vidljivo je da je ugroženo područje južnih dijelova naselja Češljakovci, poljoprivredne površine naselja Češljakovci, središnji dio naselja Novi Bešinci, poljoprivredne površine naselja Novi Bešinci i poljoprivredne površine naselja Ramanovci.

U svrhu preventivnog djelovanja kojim se pospješuje obrana od poplava treba provoditi slijedeće aktivnosti:

- regulirane vodotoke, obrambene nasipe, zemljane brane i ispusne uređaje na njima održavati u primjerenom stanju kako ne bi nastajale nepravilike za vrijeme velikih voda,

- preostale vodotoke ili njihove dijelove, koji još nisu regulirani (pretvoreni u kanale) zadržati u prirodnom obliku, osiguravajući samo nužnu protočnost za velike vode,
- u slivovima bujičnih vodotoka provoditi zaštitu reljefa i šumarskim metodama sanirati degradirana tla.

Područja Općine koja su izložena eventualnom plavljenju treba predvidjeti za namjene koje nisu osjetljive na isto, pa neće trpjeti velike posljedice zbog velikih voda. U područjima gdje nisu regulirani vodotoci, a izgradnja nije suprotna Prostornom planu objekti se moraju graditi od čvrstog materijala na način da dio objekta ostane nepoplavljen i za najveće vode.

Potrebno je zaštititi postojeće lokalne izvore vode i bunare koji se moraju održavati i ne smiju zatrpavati ili uništavati na drugi način.

Zabranjuje se gradnja objekata u inundacijama (prostor između nasipa i vodotoka) te u blizini obrambenih nasipa. Osigurati slobodan prostor oko vodotoka (inundacije) kako bi se moglo vršiti redovno održavanje vodotoka i time spriječila opasnost od poplava.

- **Poplave izazvane izlivanjem hidroakumulacijskih brana**

Na području Općine Kaptol izvedena je jedna akumulacija i to akumulacija Bistra na vodotoku Kaptolka, namijenjena obrani od poplava i navodnjavanju. Akumulacija se nalazi 1200 m sjeverno od naselja Kaptol. Akumulacija Bistra je zemljana, nasuta brana izgrađena 1986. godine u potočnom kilometru 1+910 (1910 m uzvodno od ušća potoka Bistra u potok Kaptolka).

Rušenje mikroakumulacije Bistra u blizini naselja Kaptol predstavlja moguću opasnost da nakon dugog kišnog razdoblja u kojem je tlo već zasićeno vodom, uslijed velike količine vode i raskvašenosti materijala dođe do formiranja otvora u nasutoj brani te rušenja brane i proboja vodnog vala koji se počinje širiti nizvodno od brane. U slučaju rušenja brane, grubom procjenom utvrđeno je da je ugroženo naselje Kaptol.

- **Potres**

Požeško - slavonska županija, a time i područje Općine Kaptol se nalazi u području RH koje karakterizira mala seizmička aktivnost s mogućim pojavom jakih potresa, što vjerno pokazuju seizmološke mikro karte za povratno razdoblje 100, 200 i 500 godina. Seizmološka karta RH procjenjuje mogućnost potresa snage od 7 o po EMS-98. Scenarij predviđa da će se intenzitet tog potresa i dogoditi.

Ugroženo je područje cijele Općine Kaptol.

U svrhu efikasne zaštite od potresa, potrebno je konstrukcije svih građevina planiranih za izgradnju na području Županije uskladiti sa zakonskim i podzakonskim propisima za predmetnu seizmičku zonu.

Za područja u kojima se planira izgradnja većih stambenih i poslovnih građevina, potrebno je izvršiti geomehaničko i drugo ispitivanje terena kako bi se postigla maksimalna sigurnost konstrukcija na predviđene potrese.

Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove, omogućiti nesmetan pristup svih vrsta pomoći u skladu s važećim propisima.

U građevinama društvene infrastrukture, sportsko-rekreacijske, zdravstvene i slične namjene koje koristi veći broj različitih korisnika, osigurati prijem priopćenja nadležnog županijskog centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti.

- **Ostale prirodne pojave**

TOPLINSKI VAL I SUŠA

Toplinski val i suša mogu uzrokovati ozbiljne štete u poljoprivredi, vodoprivredi i drugim gospodarskim djelatnostima, te može doći do poteškoća u opskrbi pitkom vodom.

Potrebno je planirati sustav za melioracijsko navodnjavanje poljoprivrednih površina, voćnjaka, povrtnjaka i svih ostalih površina jer vrlo lako u sušnim periodima dolazi do nepovratne štete dugogodišnjim nasadima.

OLUJNI VJETROVI I PIJAVICE

Orkanski vjetrovi i pijavice od 8 i više bofora (Bf), prema Beaufortovoj ljestvici, čija brzina iznosi preko 62 do 74 km/h i više, pretpostavljaju primjenu propisanih uvjeta pri projektiranju i izvođenju građevina kako tijekom takvih vjetrova ne bi nastala oštećenja na građevinama i njihovim konstruktivnim dijelovima.

Takvi vjetrovi mogu nanijeti velike štete na ratarski kulturama, voću, povrću i vinogradima pa je potrebno planirati blagovremeno obavješćavanje i zaštitu. U rjeđim slučajevima uslijed olujnog nevremena može doći do oštećenja građevinskih objekata, objekata kritične infrastrukture (npr. električni ili telekomunikacijski vodovi) ili kratkotrajnog onemogućavanja odvijanja prometa, zbog pada drveća na prometnice. Uz olujne i orkanske vjetrove vezana je pojava pijavica.

TUČA

Tuča se sve češće javlja tijekom cijele godine i predstavlja prije svega veliku opasnost za poljoprivredne površine, voćnjake, povrtnjake, ali i za građevine (krovovi, prozori) te pokretnu imovinu. Potrebna je organizacija sustava za obranu od tuče.

Protugradna obrana vrši se generatorima i ostalim tehničkim sredstvima, a njome rukovodi DHMZ. Sezona obrane od tuče traje od 01. svibnja do 30. rujna, odnosno u periodu kada ova elementarna nepogoda može prouzročiti najveće štete.

MRAZ

Ugroženost usjeva od mraza česta je pojava u rano proljeće i može pogoditi cijelo područje Općine i uzrokovati velike štete u poljoprivredi, voćarstvu i vinogradarstvu. U svrhu zaštite potrebno je planirati zaštitu nasada pokrivanjem i odgovarajućim sličnim aktivnostima.

- **Tehničko – tehnološke katastrofe i velike nesreće**

Tehničko-tehnološke katastrofe izazvane nesrećama u gospodarskim objektima

U blizini lokacija gdje se proizvode, skladište, prerađuju, prevoze, sakupljaju ili obavljaju druge radnje s opasnim tvarima u apsolutnom doseg, ne preporuča se gradnja objekata u kojem boravi veći broj osoba (dječji vrtići, škole, sportske dvorane, stambene građevine i sl.).

Nove objekte koji se planiraju graditi u kojima se pojavljuju opasne tvari potrebno je locirati na način da u slučaju nesreće ne ugrožavaju stanovništvo (rubni dijelovi poslovnih zona) te obavezivati na uspostavu sustava za uzbunjivanje i uvezivanje na 112.

Tehničko-tehnološke katastrofe izazvane nesrećama u prometu

Odlukom o određivanju cesta po kojima smiju motorna vozila prevoziti opasne tvari i o određivanju mjesta za parkiranje motornih vozila s opasnim tvarima, određeno je da prijevoz opasnih tvari cestama na području Općine Kaptol nije dozvoljen, osim u slučajevima opskrbe gospodarskih subjekata, benzinskih postaja i stanovništva.

U blizini prometnica po kojima se prevozi opasna tvar namijenjena tvrtki za proces proizvodnje ne preporuča se gradnja objekata u kojem boravi veći broj osoba (dječji vrtići, škole, sportski objekti, stambene građevine i sl.). Iste po mogućnosti locirati u unutrašnjost naselja.

- **Epidemiološke i sanitarne opasnosti**

Na području Općine Kaptol moguća je pojava epidemija (ljudi), stočnih zaraznih bolesti te bolesti biljnih poljoprivrednih proizvoda.

Sve navedene bolesti ljudi i životinja mogu se pojaviti u nešto većem obimu u slučaju velikih nesreća ili katastrofa, no obzirom na educiranost liječničkog i veterinarskog kadra, blizine većih gradova (Požege) te dobre prometne povezanosti sa okolnim JLS i županijama, iste neće bitno utjecati na funkcioniranje jedinice lokalne samouprave.

Gospodarske građevine za uzgoj životinja ne smiju se graditi u radijusu od 500 m oko potencijalne lokacije vodocrpilišta.

Obzirom na pojavu bolesti kao što su ptičja gripa, a posebno svinjska kuga, bolest kvrgave kože (Lumpy skin disease) tamo gdje je to još moguće potrebno je u vangradskim naseljima spriječiti širenje istih i njihovo spajanje, odnosno ostaviti razmake koji omogućavaju stvaranje dezinfekcijskih barijera – koridora.

- **Štetni organizmi biljaka, zlatna žutica vinove loze**

Zlatna žutica vinove loze (Flavescence doree) je karantenska bolest koju uzrokuje fitoplazma Candidatus Phytoplasma vitis i smatra se jednom od najopasnijih bolesti vinove loze u Europi. U vinogradima u kojima se pojavi, bolest se brzo širi vektorom, američkim cvrčkom (Scaphoideus titanus Ball).

Pojavnost američkog cvrčka ne znači automatski zarazu zlatnom žuticom. Pored njega, koji prenosi zarazu, za razvijanje bolesti potreban je još i izvor zaraze, zaraženi trs. Ukoliko se na

vrijeme ne poduzmu odgovarajuće mjere, ubrzo poprima razmjere epidemije uzrokujući velike gospodarske štete koje se očituju u gubitku uroda i propadanju zaraženih trsova. Simptomi zlatne žutice vinove loze postaju vidljivi od kraja lipnja i uočavaju se do kraja vegetacije. Kod bijelih sorti grožđa rubovi lišća uvijaju se prema naličju tako da list poprima kopljasti izgled, nepravilno žuti i krt je pa se kod stiskanja rukom drobi.

Kako na promatranom prostoru postoji dosta vinogradarskih kultura, čiji stanovnici ostvaruju gospodarsku djelatnost uzgojem vinove loze i proizvodnjom vina, pojava epidemije zlatne žutice vinove loze mogla bi izazvati veliku materijalnu štetu. Kako do trenutka izrade ove Procjene nisu bili dostupni podatci o prethodno utvrđenim štetama od ove bolesti nije bilo moguće ovaj rizik obraditi sukladno propisanoj normi kao prioritetni rizik. Ovu prijetnju je potrebno pratiti, evidentirati nastalu štetu i u postupku revizije Procjene rizika ukoliko podaci budu upućivali na to, istu tretirati kao prioritetni rizik.

- **Požar i eksplozija**

Geografski položaj i značajne površine pod šumama i drugim raslinjem, kao i periode dugotrajnih suša, područje Općine Kaptol ima određeni potencijal ugroze požarima otvorenog tipa. Tijekom sušnih razdoblja, kao i ljeti na području Općine Kaptol nastaje poneki požar raslinja. Ekstremni meteorološki uvjeti (jak vjetar, visoka temperatura zraka, suša, udari groma) pogoduju razvoju više istovremenih požara raslinja (na većoj površini). Gašenje takvih požara zahtijevaju angažiranje značajnog materijalnog, tehničkog i kadrovskeg potencijala, ponekad iz više jedinica lokalne samouprave. Zbog ekstremnih meteoroloških uvjeta požare nije moguće staviti pod nadzor više dana.

Položaj, projektiranje i gradnja svih građevina moraju se uskladiti s posebnim propisima o zaštiti od požara i eksplozije.

Građevine i postrojenja u kojima će se skladištiti i koristiti zapaljive tekućine i plinovi moraju se graditi na sigurnoj udaljenosti od ostalih građevina i komunalnih uređaja prema posebnim propisima.

Eventualnim planiranjem gospodarske zone u kojoj će se skladištiti zapaljive tekućine i plinovi, kod izgradnje takve vrste građevina, potrebno je predvidjeti sigurnosne udaljenosti od drugih objekata, a u skladu s odredbama posebnog zakona i podzakonskim aktima koji reguliraju ovu problematiku.

U slučaju kada se kod građevina gospodarske namjene bučnih i/ili potencijalno opasnih djelatnosti utvrđuju prostorni elementi za novu izgradnju ili dogradnju, odnosno izmjenu postojećeg tehnološkog procesa u postojećim građevinama (ukoliko im sadržaj odgovara uvjetima gradnje osnovnih ili pratećih djelatnosti funkcionalne zone naselja), a gdje se tijekom tehnološkog procesa upotrebljavaju ili razvijaju agresivni i štetni plinovi ili tekućine ili postoji opasnost od eksplozije, za navedene zahvate će biti potrebno dokazati primijenjene mjere zaštite.

II.6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prema odredbama članka 8. Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine“, broj 48/14 i 19/15), sastavni dio Izvješća o stanju u prostoru Općine Kaptol su sljedeći obvezni prostorni pokazatelji (Tablica 42.):

Tablica 42.

OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI ZA PODRUČJE OPĆINE KAPTOL						
	Osnovna tematska cjelina	Skupina pokazatelja		Pokazatelj	Način prikaza	Izvor podataka
1.	OPĆI POKAZATELJI RAZVOJNIH KRETANJA					
1.1.	DEMOGRAFSKA STRUKTURA	A. Razmještaj i struktura stanovništva	1.	Broj stanovnika (Popis 2021.)	2605	DZS
			2.	Indeks kretanja broja stanovnika 2021./2011.	75	
			3.	Prirodni prirast/pad stanovništva (2020)	-29	
		B. Razmještaj i struktura kućanstava	1.	Broj kućanstava (Popis 2021.-prvi rezultati)	907	DZS
			2.	Indeks rasta broja kućanstava	89,92	
			3.	Prosječna veličina kućanstava	3,48	
1.2.	SOCIJALNO GOSPODARSKA STRUKTURA	Ekonomski razvoj	1.	Indeks razvijenosti	94,72%	MRRFEU
			2.	Stupanj razvijenosti	II.	
2.	STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA					
2.1.	OBILJEŽJA SUSTAVA NASELJA	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenosti	1.	Broj naselja	10	DZS
			2.	Gustoća naselja	166,69 naselja/1000km ²	
			3.	Gustoća naseljenosti	30,40 st./km ²	
2.2.	KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA U NASELJIMA	A. Površina naselja	1.	Površina naselja	85,6967 km ²	PPUO Kaptol
		B. Građevinska Područja naselja (GPN)	1.	Površina GP naselja – ukupno planirana	374,58 ha	PPUO Kaptol
			2.	Udio GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	4,37 %	
			3.	Udio izgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	3,08 %	
			4.	Udio neizgrađenog GP u odnosu na ukupno GP	29,43 %	
			5.	Udio neuređenog GPN u odnosu na ukupno GPN	0 %	
			6.	Broj stanovnika / ukupna površina GPN	6,95 stanovnika/ha	
			7.	Broj stanovnika / izgrađena površina GPN	9,85 stanovnika/ha	
	8.	Broj stanovnika / neizgrađena površina GPN	23,63 stanovnika/ha			

2.3.	IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA (IZVAN NASELJA)	Izdvojena građevinska područja (IGP)	1.	Površina izdvojenog građevinskog područja izvan naselja – ukupno planirana	83,14 ha 0,032 ha/st.	PPUO Kaptol	
			2.	Površina i udio površine IGP pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGP:			
			2.a.	Javne i društvene namjene	2,91 ha 3,50 % 0,0004 ha/st.		
			2.b.	Posjetiteljske infrastrukture PPPapuk	64,64 ha 77,75 % 0,03 ha/st.		
			2.c.	Gospodarska namjena	14,80 ha 17,80 % 0,006 ha/st.		
			2.d.	Sport i rekreacija	-		
			2.e.	Područja posebne namjene	-		
			2.f.	Površine groblja	0,79 ha 0,95 %		
			3.	Ukupni planirani smještajni kapacitet u TRP	-		
			4.	Broj turističkih postelja po km ² obalne crte	-		
3. POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST							
3.1.	PROMETNA INFRASTRUKTUR A	A. Cestovni promet	1.	Duljina cesta po vrstama:	Uk. 262,25	km	
				- državne ceste			0,00
				- županijske ceste			13,67
			2.	- lokalne ceste	9,61		
				- nekategorizirane ceste	238,97		
				Udio pojedinih vrsta:		%	
			3.	- državne ceste	-		
				- županijske ceste	5,21		
				- lokalne ceste	3,67		
		3.	- nekategorizirane ceste	91,12			
			Cestovna gustoća (duljina cesta/površina područja)	Uk. 3,06	km/km ²		
			- državne ceste	-			
		3.	- županijske ceste	0,16			
			- lokalne ceste	0,11			
- nekategorizirane ceste	2,79						
B. Željeznički promet	1.	Duljina pruge prema vrsti:		km			
		- dvokolosječne			0		
		- jednokolosječne			0		
	2.	Udio pojedinih vrsta:		%			
		- dvokolosječne			0		
		- jednokolosječne			0		
3.	Gustoća željezničkih pruga		km/km ²				
	- dvokolosječne			0			
	- jednokolosječne			0			
C. Zračni promet	1.	Broj zračnih luka prema vrstama	0	broj	MPPI		
	2.	Površina zračnih luka	0	km ²	PPŽ		
D. Pomorski promet	1.	Broj luka prema vrsti	-	broj	MPPI		
	2.	Površina kopnenog dijela luke	-	ha			

			3.	Luke nautičkog turizma prema broju vezova	-	broj	
		E. Riječni promet	1.	Broj riječnih luka prema veličini i rijeci	-	broj	MPPI
			2.	Klasa i duljina plovnih putova	-	klasa, km	
		F. Elektroničke komunikacije	1.	Broj postojećih baznih stanica na 100 stanovnika	0,04	broj/100s t	HAKOM
3.2.	ENERGETSKA INFRASTRUKTURA	A. Opskrba električnom energijom	1.	Duljina elektroopskrbnih vodova prema vrstama: - visokonaponski - sredjenaponski - niskonaponski	Uk. 55,80 - 21,80 34,00	km	HEP
			2.	Udio elektroopskrbnih vodova prema vrsti: - visokonaponski - srednje naponski - niskonaponski	- 39,07 60,93	%	
		B. Opskrba plinom	1.	Duljina plinovoda po vrstama: - magistralni plinovod - lokalni plinovod	Uk. 26,612 0,00 26,612	km	HEP Plin
			2.	Udio prema vrsti plinovoda: - magistralni plinovod - lokalni plinovod	0 100	%	
		C. Opskrba naftom	1.	Duljina naftovoda	-	km	JANAF, INA
3.3.		OPSKRBA VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA	A. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	1.	Duljina javne vodoopskrbne mreže	42,30	km
	2.			Potrošnja pitke vode* - domaćinstvo - gospodarstvo	2021.g. 68.436,50 4.936,50	m ³	
	B. Pročišćavanje otpadnih voda		1.	Duljina kanalizacijske mreže*	28,50	km	TEKIJA d.o.o.
			2.	Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda – broj i kapacitet	3 1100/1000/650	Broj, ES	
3.4.	GOSPODARENJE OTPADOM	Odlagališta otpada	1.	Broj i površina odlagališta prema vrstama - Aktivna odlagališta	-	broj, ha	AZO PPUO/G
			2.	Sanacija neuređenih odlagališta (broj, površina) sanirano sanacija u tijeku sanacija u pripremi	-	broj	
4.	KORIŠTENJE I ZAŠTITA ZNAČAJNIH PROSTORA						
4.1.	KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA	A. Poljoprivreda	1.	Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta	3.858,04 ha		PPUG Pleternice
			2.	Udio poljoprivrednog zemljišta	45,02 %		
			3.	Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku	1,48 ha/stanovniku		
		B. Šumarstvo	1.	Ukupna površina šumskog zemljišta	3.920,36 ha		
			2.	Udio šumskog zemljišta	45,75 %		

			3.	Površina šumskog zemljišta po stanovniku	1,50 ha/stanovniku		
		C. Vode	1.	Površine površinskih voda po vrstama	95,89 ha		
			1.a.	vodotoci	49,75		
			1.b.	akumulacije retencije ribnjaci	46,14		
			2.	Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu županije	1,12 %		
			3.	Duljina vodotoka	90,40 km		
			D. Morska obala	1.	Morska obala - dužina obalne crte	-	
		E. Mineralne sirovine	1				
4.2.	ZAŠTIĆENE PRIRODNE VRIJEDNOSTI	Zaštićena područja prirode	1.	Broj i površina zaštićenih područja	1 4154,58 ha		MGOR, ZZOP
			2.	Područja ekološke mreže, prema vrsti ukupno	2 *** 3.866,56 ha		
			2.a.	Područja ekološke mreže značajna za ptice - POP	1 3.866,56 ha		
			2.b.	Područje ekološke mreže značajno za vrste i stanišne tipove - POVS	1 3.866,56 ha		
4.3.	KULTURNA DOBRA	Struktura registriranih kulturnih dobara	1.	Broj zaštićenih kulturnih dobara ukupno	6	broj	MK
			1.a.	graditeljska baština	3	broj	
			1.b.	arheološka baština	3	broj	
			1.c.	memorijalna baština	0	broj	
			2.	Broj preventivno zaštićenih kulturnih dobara ukupno	1	broj	
			2.a.	graditeljska baština	0	broj	
			2.b.	arheološka baština	1	broj	
			2.c.	memorijalna baština	0	broj	
			3.	Broj obnovljenih kulturnih dobara ukupno	1	broj	
			3.a.	graditeljska baština	1	broj	
			3.b.	arheološka baština	0	broj	
			3.c.	memorijalna baština	0	broj	
			4.	Broj ugroženih kulturnih dobara ukupno	4	broj	

			4.a.	graditeljska baština	0	broj	
			4.b.	arheološka baština	4	broj	
			4.c.	memorijalna baština	0	broj	
			5.	Broj kulturnih dobara kod kojih je obnova u tijeku ukupno	2	broj	
			5.a.	graditeljska baština	2	broj	
			5.b.	arheološka baština	0	broj	
			5.c.	memorijalna baština	0	broj	
	PODRUČJA POSEBNIH KARAKTERISTIKA	Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća		Opisno u tekstualnom dijelu Izvješća			
5. DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA							
5.1.	POKRIVENOST PROSTORNIM PLANOVIMA	Pokrivenost PP prema razini planova i izvješća	1.	Broj donesenih PP na snazi - PPP-SŽ - PPUG - UPU	1 1 1	broj	ZPU, JLS
			2.	Broj donesenih izmjena i dopuna PP na snazi - PPP-SŽ - PPUO/G - UPU	3 2 + usklađenje 0	broj	
			3.	Broj PP u izradi (uključivo ID): - PPPPOParka prirode Papuk - PPP-SŽ - PPUO/G	1 1	broj	
5.2.	PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA		1.	Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama***		broj	UO za gospodarstvo i graditeljstvo
5.3.	URBANA PREOBRAZBA		1.	Broj PP ili pojedinačnih zahvata	-	broj	ZPU
			2.	Površina	-	ha	
5.4.	URBANA SANACIJA		1.	Broj izdanih rješenja o ozakonjenju	-	broj	UO za prostorno uređenje AZONIZ ZPU
			2.	Planovi sanacije, izmjene i dopune PP	-	broj	

* Opisano u tekstualnom dijelu ovog Izvješća kroz promatrano razdoblje

** Upravni odjela za gospodarstvo i graditeljstvo Požeško - slavonske županije ne prati izdavanje akata prema gradovima i općinama kojima se akti izdaju već ukupan broj izdanih akata na području Županije.

*** Površine Područja očuvanja značajna za ptice (POP) i Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) se međusobno preklapaju

- nema pojave ili podaci nisu dostupni

Izvori: navedeni u Tablici 42.

Obrada podataka: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

III. ANALIZA IZRADE I PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

III.1. Izrada prostornih planova

Učinkovitost prostornog planiranja na nivou grada/općine osiguravaju predstavnička i izvršna tijela jedinica lokalne samouprave donošenjem dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata temeljem posebnih propisa koji utječu na gospodarenje prostorom.

Od prihvaćanja prethodnog Izvešća o stanju u prostoru Općine Kaptol do početka izrade ovog Izvešća, došlo je do promjene u zakonskoj regulativi u području prostornog uređenja. Novim Zakonom o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 153/13, 65/17, 65/17, 39/19 i 98/19 – u daljnjem tekstu Zakon) uvedene su značajnije novine u smislu razina donošenja prostornih planova, sadržaja, standarda, te postupka izrade i donošenja, a prestao je važiti Zakon o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“, broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12 i 55/12). Od svih navedenih novina najznačajnija da će se izrada prostornih planova na svim razinama vršiti sukladno novim pravilnicima kojima će se odrediti standard izrade elaborata i elektronički standard prostornih planova, čime je novi, trenutno važeći Zakon u odnosu na prethodno važeći propisao izradu prostornih planova najnovije generacije.

Trenutno važećim Zakonom određena je izrada Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske koja je temeljni državni dokument za usmjerenje razvoja u prostoru i ima svrhu ostvarivanja ciljeva prostornog uređenja, kojom se određuju dugoročne zadaće prostornog razvoja, strateška usmjerenja razvoja djelatnosti u prostoru i polazišta za koordinaciju njihovih razvojnih mjera u prostoru. Za izradu Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske odgovorno je Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, stručni izrađivač je Hrvatski zavod za prostorni razvoj, a Hrvatski sabor ju je donio na sjednici 13. listopada 2017. Objavljena je u službenom glasniku 31. listopada 2017. godine („Narodne novine“, broj 106/17).

Sukladno Zakonu određena je izrada prostornih planova državne, područne (regionalne) i lokalne razine, i to:

- državne razine - Državni plan prostornog razvoja, prostorni plan ZERP-a, Prostorni plan epikontinentalnog pojasa Republike Hrvatske, prostorni plan nacionalnog parka, prostorni plan parka prirode i drugi prostorni planovi područja posebnih obilježja čija je obveza donošenja propisana Državnim planom prostornog razvoja i urbanistički plan uređenja izdvojenog građevinskog područja izvan naselja za gospodarsku i/ili javnu namjenu državnog značaja.
- područne (regionalne) – prostorni plan županije, Prostorni plan Grada Zagreba i urbanistički plan uređenja izdvojenog građevinskog područja izvan naselja za gospodarsku i/ili javnu namjenu županijskog značaja
- lokalne razine – prostorni planovi uređenja grada, odnosno općine, generalni urbanistički plan, urbanistički plan uređenja koji nisu državne i područne (regionalne) razine.

Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 106/17) i Prostorni plan županije Požeško-slavonske („Požeško-slavonski službeni glasnik, br. 5/02 i 5A/02, 4/11, 4/15, 5/19) daju smjernice i okvir za izradu Prostornog plana uređenja Općine Kaptol.

Temeljem Zakona:

- prostorni plan mora biti u skladu sa trenutno važećim Zakonom i propisima donesenim na temelju tog Zakona.

- prostorni plan niže razine mora biti usklađen s prostornim planom više razine
- prostorni plan užeg područja mora biti usklađen s prostornim planom šireg područja iste razine
- prostorni planovi iste razine moraju biti međusobno usklađeni.

III.1.1. Prostorni planovi izrađeni za područje Općine Kaptol

PPP-SŽ	Prostorni plan županije
PPUO/G	Prostorni plan uređenja općine/grada
UPU	Urbanistički plan uređenja

A) PROSTORNI PLANOWI NA SNAZI

- **Prostorni planovi područne (regionalne) razine**

Tablica 43.

Prostorni planovi područne (regionalne) razine			
Naziv plana	Datum donošenja plana	Naziv glasnika	Površina ha
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA			
PPP-SŽ	05.07.2002.	Požeško-slavonski sl. glasnik, br. 5/02 i 5A/02	181.524
PPP-SŽ - I. ID	01.07.2011.	Požeško-slavonski sl. glasnik, br. 4/11	
PPP-SŽ – Ciljane ID	26.05.2015.	Požeško-slavonski sl. glasnik, br. 4/15	
PPP-SŽ - III. ID	26.07.2019.	Požeško-slavonski sl. glasnik, br. 5/19	
		Požeško-slavonski sl. glasnik, br. 6/19 – pročišćeni tekst	

Izvor: ISPU, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

- **Prostorni planovi lokalne razine**

Tablica 44.

Prostorni planovi lokalne razine			
Naziv plana	Datum donošenja plana	Naziv glasnika	Površina ha
OPĆINA KAPTOL			
PPUO Kaptol	29.02.2008	Sl. glasnik Općine Kaptol br. 1/08	8.570
PPUO Kaptol - I. ID	21.09.2012	Sl. glasnik Općine Kaptol br. 4/12	
PPUO Kaptol – USKLAĐENJE	23.06.2015	Sl. glasnik Općine Kaptol br. 2/15 (usklađenje)	
PPUO Kaptol – II. ID		Sl. glasnik Općine Kaptol br. 2/20	
PPUO Kaptol – III. ID		Sl. glasnik Općine Kaptol br. 6/22	
UPU gospodarske zone Novi Bešinci	09.09.2011.	Sl. glasnik Općine Kaptol br. 4/11.	12,4

Izvor: PPUO/G, ISPU, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ

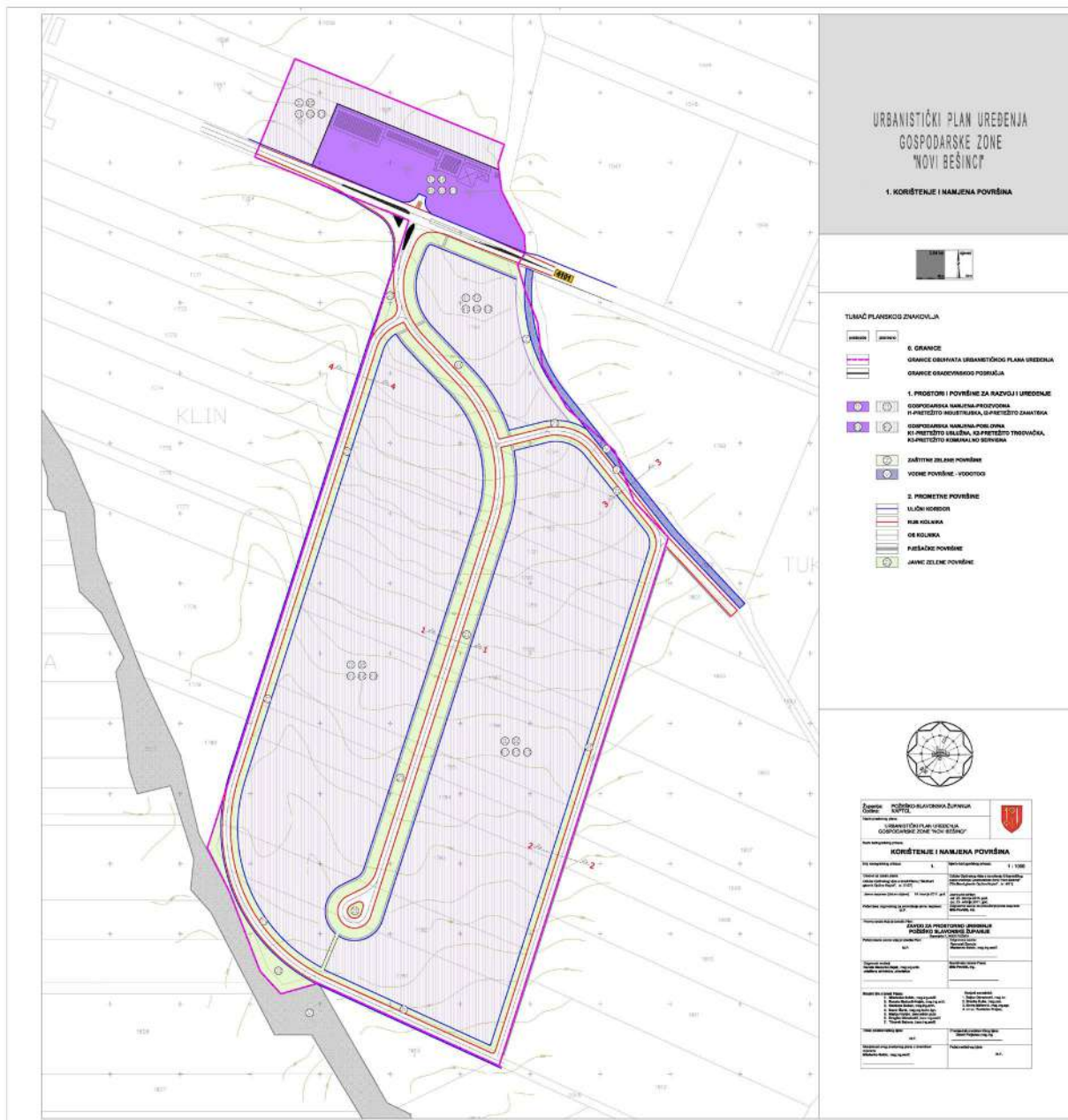
Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Urbanistički plan uređenja gospodarske zone Novi Bešinci

Urbanistički plan uređenja gospodarske zone Novi Bešinci donesen je 09. rujna 2011. godine („Službeni glasnik Općine Kaptol“, br. 4/11).

Slika 14. : IZVOD IZ UPU-a GOSPODARSKE ZONE NOVI BEŠINCI - Kartografski prikaz 1. " KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA", u mjerilu 1:1.000.

Izvor: UPU gospodarske zone Novi Bešinci, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

III.1.2. Prostorni planovi u izradi za područje Općine Kaptol

- Prostorni planovi državne razine

Tablica 45.

PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA PARKA PRIRODE PAPUK	
Izrađivač:	Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije
Obuhvat:	336,00 km ² (na bazi površine poligona u GIS-u od 343 km ²), od toga 189,40 km ² na području PSŽ
Početak izrade:	2000. godine
Strateška procjena utjecaja na okoliš:	16.11.2016. – Odluka o započinjanju postupka
Javna rasprava:	19.11.2018. - 18.12.2018. g..
Prikupljanje mišljenja i suglasnosti:	prikupljeno
Faza izrade	Konačni prijedlog Plana

Izvor: Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ

Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2022. g.

- Prostorni planovi područne (regionalne) razine

Tablica 46.

PROSTORNI PLAN POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJE (Požeško-slavonski sl. glasnik br. 5/02 i 5A/02, 4/11, 4/15, 5/19, 6/19 - pročišćeni) IV. Izmjene i dopune	
Izrađivač:	Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije
Obuhvat:	181.524 ha
Početak izrade:	11.03.2021. - Datum objave Odluke o izradi – Požeško-slavonski službeni glasnik, br. 2/21
Strateška procjena utjecaja na okoliš:	Mišljenje Uprave za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpada Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja o potrebi provedbe postupka strateške procjene utjecaja na okoliš za IV. Izmjene i dopune PPPSŽ
Javna rasprava:	22.09.2023. – 23.10.2023.
Prikupljanje mišljenja i suglasnosti:	u tijeku
Planirani rok za donošenje:	prosinac 2023.

Izvor: Odluka o izradi IV. Izmjena i dopuna PPP-SŽ i ostala dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2021. g.

Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2021. g.

III.1.3. Prostorni planovi obvezni za izradu za područje Općine Kaptol

Sukladno potrebama prostornog uređenja Općine Kaptol, II. Izmjenama i dopunama PPUO Kaptola iz 2020. godine, provedeno je redefiniranje i utvrđena obveza izrade sljedećih prostornih planova:

- Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPPO) Parka prirode "Papuk",
- Urbanistički plan uređenja (UPU) poljoprivredno – gospodarske zone "Ramanovci"

Granica obuhvata **PPPPO Parka prirode Papuk** označena je na kartografskom prikazu br. 3.B. – "UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA", Područja posebnih ograničenja u korištenju, Uređenje zemljišta, zaštita posebnih vrijednosti i obilježja, Područja i dijelovi primjene planskih

mjera zaštite“ – II. Izmjene i dopune PPUO Kaptol, u mjerilu 1:25.000, a jednaka je području obuhvata samoga Parka te je određena posebnim Zakonom, pri čemu se samo dio obuhvata Parka nalazi na području PPUO Kaptol.

Granica obuhvata **Urbanističkog plana uređenja poljoprivredno – gospodarske zone "Ramanovci"**, je granica ucrtana u kartografskom prikazu 3.B. – "UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA", Područja posebnih ograničenja u korištenju, Uređenje zemljišta, zaštita posebnih vrijednosti i obilježja, Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite“ – II. Izmjene i dopune PPUO Kaptol, u mjerilu 1:25.000, te na pripadajućem grafičkom prikazu 4.G. GRAĐEVINSKA PODRUČJA, u mjerilu 1:5000.

Ovim Izmjenama i dopunama Plana, zbog nezainteresiranosti za izgradnju, smanjuje se građevinsko područja naselja Kaptol za neizgrađeni/neuređeni dio naselja čija je izgradnja uvjetovana izradom UPU-a dijela naselja Kaptol – „Kaptol 1“ te se istovremeno ukida i obveza izrade tog UPU-a.

Također, propisani su i uvjeti neposredne provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja za izdvojena građevinska područja izvan naselja, i to:

- građevinsko područje javne i društvene namjene „Kompleks Veleučilišta u Požegi“
- zona posjetiteljske infrastrukture „Arheološki park Kaptol-Gradci“ i
- zona posjetiteljske infrastrukture „Rudnik grafita“.

Do donošenja navedenog UPU-a, izgradnja i rekonstrukcija u okviru njihovih obuhvata je dozvoljena u slučajevima i pod uvjetima određenim važećim zakonom o prostornom uređenju te sukladno Odredbama ovog Plana.

III.2. PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA

III.2.1. Izdavanje akata za provedbu prostornih planova

Provedba prostornih planova sastavni je dio prostornog planiranja i slijedi nakon izrade i donošenja prostornog plana. Svaki zahvat u prostoru provodi se sukladno prostornom planu, odnosno u skladu s aktom za provedbu prostornog plana i posebnim propisima. Prostorni plan provodi se izdavanjem lokacijske dozvole, dozvole za promjenu namjene i uporabu građevine, rješenja o utvrđivanju građevne čestice, potvrde parcelacijskog elaborata te građevinske dozvole na temelju posebnog zakona.

Akte za provedbu prostornih planova na području Općine Kaptol izdaje Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu Požeško - slavonske županije, te Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine ako je određeno posebnim propisom.

Upravni odjela za gospodarstvo i graditeljstvo Požeško - slavonske županije (dopis: Klasa: 351-01/21-02/1, Urbroj: 2177/1-03/1-21-2 od 05.11.2021.) *ne prati izdavanje akata prema gradovima i općinama na kojima se akti izdaju već ukupan broj izdanih akata na području Županije. U razdoblju 2016. do sredine 2019. godine, uz nadležni Upravni odjel, rješenja o izvedenom stanju izdavala je i Agencija za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada.*

Svakako treba istaknuti činjenicu da se predmeti vezani za izdavanje navedenih dozvola rješavaju u rokovima sukladno Zakonu o prostornom uređenju i Zakona o gradnji, Zakonu o općem upravnom postupku, te u skladu s prostornim planovima i svim važećim posebnim zakonima i propisima. Složenost obavljanja predmetnih poslova proizlazi osobito i iz velikog broja zakona i propisa koji se odnose i primjenjuju u postupcima (svi zakoni iz područja prostornog uređenja i gradnje, zaštite okoliša i prirode, zaštite zraka, zakon o otpadu, i sl.), te svi pripadajući pravilnici, tehnički propisi, uredbe, norme i dr.

III.2.2. Postupanje s nezakonitom gradnjom

Nezakonita gradnja definira se kao gradnja bez ishođenja propisane pravno-tehničke dokumentacije. Radi se o pojavi koja obilježava kako državni, tako i prostor Požeško-slavonske županije u proteklih pedesetak i više godina, a rezultat je pretežno gospodarskih i socijalnih te upravno-pravnih uzroka koji se kreću u širokom rasponu od onih na pojedinačnoj do onih na društvenoj razini. Između ostalog, to su preferiranje individualnog stanovanja i vlasništva uglavnom izgradnjom kuća osobnim radom, u više faza i uz nepoštivanje propisa bilo zbog nedostatnih financijskih sredstava ili nerazvijene svijesti o potrebi poštivanja propisa, izvođenje nezakonitih rekonstrukcija radi poboljšanja uvjeta stanovanja ponajprije u izgrađenim dijelovima građevinskih područja, utjecaj značajne migracije kao posljedica izbjeglištva usred ratnih djelovanja tijekom obrambenog domovinskog rata i dr.

Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama ("Narodne novine" 86/12., 143/13., 65/17.), te Uredba o naknadi za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru, doneseni tijekom kolovoza 2012. godine sa izmjenama i dopunama 2013. i 2017. godine, obilježili su ovo razdoblje.

Požeško-slavonska županija, sukladno Zakonu o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama, do 30. lipnja 2013. godine zaprimila je oko 16.000 zahtjeva za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada, a ponovo danom mogućnošću prijava svih koji nisu to činili do 2013. u tijeku 2017. i 2018. godine zaprimljeno je 1.050 zahtjeva. Velik dio zaprimljenih zahtjeva je bio bez potrebne projektne dokumentacije tako da se tijekom sljedećih godina rješavaju zahtjevi prema dostavljenoj dokumentaciji, a istovremeno je i sve više donesenih rješenja o odustajanju od podnesenih zahtjeva ili o odbijanju jer tražena dokumentacija nije dostavljena u rokovima. U postupku rješavanja je još oko 3.500 zahtjeva koji su s potrebnom dokumentacijom ili su traženi od podnositelja zaključci u kojima je tražena dopuna zahtjeva.

III.2.3. Urbana preobrazba

Urbana preobrazba definirana je u Zakonu o prostornom uređenju kao skup planskih mjera i uvjeta kojima se bitno mijenjaju obilježja izgrađenog dijela građevinskog područja promjenom urbane mreže javnih površina, namjene i oblikovanja građevina i/ili rasporeda, oblika i veličine građevnih čestica.

PPUG-om Kaptol **nisu** posebno planirane mjere i uvjeti za urbanu preobrazbu.

III.2.4. Urbana sanacija

Urbana sanacija definirana je Zakonom o prostornom uređenju kao skup planskih mjera i uvjeta kojima se poboljšava karakter izgrađenih područja unutar i izvan granica građevinskog područja devastiranih nezakonitim građenjem i na drugi način.

PPUG-om Kaptol **nisu** definirane planske mjere i uvjeti za urbanu sanaciju.

III.3. PROVEDBA DRUGIH DOKUMENATA KOJI UTJEČU NA PROSTOR

U proteklom razdoblju izrađeni su strateški, razvojni i programski dokumenti od važnosti za Požeško-slavonsku županiju i Općinu Kaptol od kojih navodimo one od važnosti za prostorni i održivi razvoj:

Naziv dokumenta:

- Strategija razvoja Općine Kaptol za razdoblje od 2015.-2020., rujan 2016.godine („Službeni glasnik Općine Kaptol“, broj 5/2016)
- Strateški plan razvoja poljoprivrede Općine Kaptol (za razdoblje 2018-2022.), listopad 2018. godine („Službeni glasnik Općine Kaptol“, broj 7/2018.)
- Provedbeni program Općine Kaptol za razdoblje od 2022 do 2025. godine, prosinac 2021. („Službeni glasnik Općine Kaptol“, broj 1/2022)
- Plan gospodarenja otpadom Općine Kaptol za razdoblje 2017.-2022. godine, ožujak 2017. (Službeni glasnik Općine Kaptol“, broj 2/2017)
- Program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države za područje Općine Kaptol (Službeni glasnik Općine Kaptol“, broj 4/2018)
- Program zaštite divljači za Općinu Kaptol za razdoblje: 01. travnja 2021. do 31. ožujka 2031.
- Županijska razvojna strategija Požeško-slavonske županije za razdoblje do kraja 2020. („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br. 7/18)
- Master plan turizma Požeško-slavonske županije i Brodsko-posavske županije
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Požeško-slavonske županije 2016.-2020. godine (ožujak 2016.)
- Akcijski plan energetske učinkovitosti Požeško-slavonske županije za razdoblje 2016.-2018. godine („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br. 5/16)
- Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjena za područje Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br. 7/16)
- Operativni plan razvoja cikloturizma Požeško-slavonske županije (listopad, 2017.)
- Osnove navodnjavanja na području Požeško-slavonske županije („Hidroprojekt – Ing“ projektiranje d.o.o. Zagreb - Draškovićeve 35/I, pod brojem projekta 796/2005. i „Hidroing“ d.o.o. za projektiranje i inženjering d.o.o. Osijek – Trg J. Križanića 3, pod brojem projekta I-743/05. od listopada 2005. godine) te idejni projekti sustava navodnjavanja:
  - SN Orljava Londža 1930 ha, Institut IGH, Zavod za hidrotehničko projektiranje, Zagreb - studeni 2009.
- Plan gospodarenja otpadom Požeško-slavonske županije 2007.-2015. godine u studenom 2007. godine. (Požeško-slavonski službeni glasnik, br. 18/07 i 7/11)

- Rudarsko – geološka studija „Studija potencijala i osnove gospodarenja mineralnim sirovinama na području Požeško-slavonske županije“ (Hrvatski geološki institut, Zavod za mineralne sirovine, kolovoz 2009. godine.)
- Studija razvitka vodoopskrbe na području Požeško-slavonske županije („ Hidroprojekt-ing“.d.o.o. Zagreb, Draškovićeva 35/I, lipanj 2008. godine)
- Studija zaštite voda Požeško-slavonske županije („Hidroprojekt – Ing“ d.o.o. Zagreb - Draškovićeva 35/I, pod brojem projekta 25/2005.)

III.4. PROVOĐENJE ZAKLJUČAKA, SMJERNICA, PRIJEDLOGA ZA UNAPRJEĐENJE, PREPORUKA, AKTIVNOSTI ODNOSNO MJERA IZ PRETHODNOG IZVJEŠĆA O STANJU U PROSTORU OPĆINE KAPTOL

Za područje Općine Kaptol posljednji donijeti dokumenti praćenja stanja u prostoru su Izvješće o stanju u prostoru i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Općine Kaptol za razdoblje 2007-2010. godina („Službeni glasnik Općine Kaptol“, br. 1/07).

U skladu s člankom 11. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, br. 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04), Općinsko vijeće Općine Kaptol, na temelju Izvješća o stanju u prostoru, donosi Program mjera za unapređenje stanja u prostoru na području Općine Kaptol za četverogodišnje razdoblje 2007. - 2010. godina (u daljnjem tekstu: Program mjera).

Program mjera određuje potrebu izrade novih planova, odnosno izmjena i dopuna postojećih dokumenata prostornog uređenja, potrebu pribavljanja podataka i stručnih podloga za njihovu izradu, te druge mjere od značaja za izradu i donošenje tih dokumenata.

Također, Programom mjera utvrđuje se potreba uređenja zemljišta, razina uređenja zemljišta, te izvori financiranja i planirani rokovi uređenja. Uređenje građevinskog zemljišta obuhvaća pripremu zemljišta za izgradnju (izrada prostornih planova, rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i drugo), te izgradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture, zdravstvenih objekata, odgojnih i obrazovnih i drugih infrastrukturnih objekata.

III.4.1. Izrada i donošenje novih prostornih planova te njihovih izmjena i dopuna

Programom mjera utvrđena je potreba izrade Prostornog plana uređenja Općine Kaptol te detaljnih planova uređenja s granicama obuhvata koje se određuju na kartografskom prikazu PPUO Kaptol, i to:

- **DPU gospodarske zone "Novi Bešinci"** – koje obuhvaća izdvojeno građevinsko područje gospodarske zone predviđeno za novu kompleksnu izgradnju. Smješteno je istočno od naselja Novi Bešinci i južno od prometnice Ž-4101 (Biškupci (Ž 4100)-Kaptol-Vetovo-Ž 4030), u površini od 12,1638 ha, a obuhvaća istovremeno i već postojeći gospodarski kompleks sa sjeverne strane iste prometnice (0,62 ha). Planska dokumentacija ne postoji. Cilj izrade je detaljno uređenje navedene površine s određenjem prostora za: putne mreže, zaštitno zelenilo, javne površine kao i gospodarskih građevina.
- **DPU područja povremenog stanovanja "Mladi Gaj"** – koje obuhvaća izdvojeno građevinsko područje povremenog stanovanja, na kojoj je započela u većem ili manjem obimu izgradnja kuća za odmor uz prateće sadržaje (ribnjake, pecala i sl.). Smješteno je sjeverno od naselja Češljakovci uz potok Kišeljovac (Kiseli potok) i obuhvaća površinu od 7,81 ha. Od planske

dokumentacije nema ništa. Cilj izrade je detaljno uređenje navedene površine gdje bi način i oblik izgradnje morao biti podređen zaštiti krajobraza, prirode i okoliša (nalazi se unutar granica Parka prirode Papuk)

- **DPU "Centar – sjever" Kaptol i DPU "Centar – jug" Kaptol** – koji obuhvaćaju centralni dio, odnosno središte Kaptola unutar kojeg se nalazi, osim obiteljskih stambenih zgrada i većina javnih i značajnih sadržaja (Župna crkva Sv. Petra i Pavla, zgrada Općine, Utvrda Kaptol ...), površine: DPU "Centar – sjever" 9,43 ha i DPU "Centar – jug" Kaptol 6,96 ha. Od postojeće dokumentacije nema ništa. Cilj izrade je detaljno uređenje navedene površine s određenjem namjene površina na svakoj pojedinačnoj parceli užeg centra, uvjeta izgradnje i rekonstrukcije građevina kao i načina opremanja zemljišta potrebnom infrastrukturom te drugih aktivnosti od važnosti za područje za koje se plan donosi.“

Osnovni Prostorni plan uređenja Općine Kaptol donesen je 29. veljače 2008. godine („Službeni glasnik Općine Kaptol“, broj 1/08). Analizom područja Općine Kaptol i sagledavanjem prostornih mogućnosti i razvojnih potreba ocijenjeno je da je u pojedinim segmentima bilo potrebno korigirati važeći Plan, i to 2012. i 2020. godine ("Službeni glasnik Općine Kaptol", br. 04/12 i 2/20) te ga uskladiti s u međuvremenu donesenom zakonskom regulativom, ("Službeni glasnik Općine Kaptol", br. 02/15 – usklađenje sa Zakonom) kao i usvojenim razvojnim projektima kako ne bi predstavljao ograničenje u razvoju Općine Kaptol.

Tako su, cjelovitim Izmjenama i dopunama PPUO Kaptola iz 2012.g., obuhvaćene sve novonastale okolnosti i potrebe koje su se pojavile u četverogodišnjem vremenskom razdoblju od početka primjene Plana kao što su usklađenje s u međuvremenu donesenom novom zakonskom regulativom, ponovna valorizacija koridora infrastrukturnih objekata (ceste, plin, električna energija, telekomunikacija, vodno gospodarstvo itd.) od interesa za Općinu i Županiju, prijedloga zaštićene prirodne baštine, gospodarenje otpadom i dr. Sukladno Odluci o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Kaptol ("Službeni glasnik Općine Kaptol", broj 05/11), razlozi za izradu Izmjena i dopuna PPUO Kaptol iz 2012. godine, su bili:

1. usklađivanje s odredbama Zakona o prostornom uređenju i gradnji i drugih Zakona i propisa,
2. usklađivanja sa Prostornim planom Požeško-slavonske županije,
3. korekcija prometnih i infrastrukturnih sustava
4. definiranja cesta :
  - Županijskih
  - Lokalnih
  - Nerazvrstanih
5. unošenja korekcija/izmjena granica građevinskih područja naselja,
6. redefiniranje obveze izrade prostornih planova (UPU/DPU),
7. korekcija uvjeta gradnje i uređenja prostora unutar i izvan građevinskog područja naselja,
8. određivanja uvjeta i zona za izgradnju obnovljivih izvora energije.

Obzirom da je u međuvremenu donijet novi Zakona o prostornom uređenju (NN br. 153/13) kojim je uvedena detaljnija kategorizacija građevinskog područja te utvrđena obveza dopune PPUO/G-a, u smislu određivanja neuređenih dijelove građevinskih područja i izgrađenih dijelove građevinskih područja planiranih za urbanu preobrazbu u skladu s navedenim Zakonom, Odlukom o izradi usklađenja Prostornog plana uređenja Općine Kaptol sa Zakonom o prostornom uređenju („Službeni glasnik Općine Kaptol, br. 1/15) omogućen je postupak usklađenja PPUO Kaptol s navedenim Zakonom, kroz analizu građevinskih područja određenih važećim Planom.

Daljnjom analizom prostora Općine Kaptol, 2018. godine su utvrđeni novi razlozi donošenja Odluke o izradi II. Izmjena i dopuna PPUO Kaptol („Službeni glasnik Općine Kaptol“, br. 2/18), i to:

- usklađenja s odredbama Zakona o prostornom uređenju i drugim posebnim zakonima i propisima,
- usklađenja s Prostornim planom Požeško-slavonske županije,
- unošenja korekcija/izmjena granica građevinskih područja prema osnovanim zahtjevima,
- unošenja korekcija izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskih područja, odnosno određivanja uređenih i neuređenih dijelova građevinskih područja,
- korekcija uvjeta gradnje i uređenja prostora u građevinskom području i izvan njega uz preispitivanje i ažuriranje Odredbi za provedbu,
- formiranja novih izdvojenih građevinskih područja izvan naselja („Kompleks Veleučilišta u Požegi“, „Arheološki park Kaptol – Gradci“ i „Rudnik grafita – Kaptol“),
- korekcije (proširenja) površine groblja sukladno zahtjevima,
- preispitivanja i ažuriranja postojećeg i planiranog stanja infrastrukturnih i prometnih sustava na području Općine,
- redefiniranja obveza izrade urbanističkih planova,
- usklađenja i ažuriranja stanja ekološke mreže - Natura 2000 i drugih elemenata koji se odnose na zaštitu okoliša i prirode,
- preispitivanja i ugrađivanja elemenata Strateške studije utjecaja na okoliš prostornog plana Požeško-slavonske županije,
- usklađivanja i ažuriranja stanja zaštite kulturnih dobara na području Općine,
- usklađivanja i ažuriranja načina, uvjeta i stanja gospodarenja otpadom na području Općine,
- korekcija i ažuriranja područja istražnih prostora i eksploatacijskih polja,
- korekcija obuhvata poplavnih područja na području Općine.

Osnovnim PPUO-m Kaptol iz 2008.g., sukladno tadašnjem Zakonu o prostornom uređenju („Narodne novine“, br. 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04) i Prostornom planu Požeško-slavonske županije ("Požeško-slavonski službeni glasnik", br. 5 i 5A/02) te potrebama prostornog uređenja Općine Kaptol, utvrđena je obveza izrade sljedećih prostornih planova:

- Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPPPO) Parka prirode "Papuk",
- Urbanistički plan uređenja (UPU) gospodarske zone "Novi Bešinci"
- Urbanistički plan uređenja (UPU) područja povremenog stanovanja "Mladi Gaj".

Izmjenama i dopunama PPUO Kaptol iz 2012.g., sukladno Zakonu o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“, br. 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12 – dalje ZPUG) i Prostornim planom Požeško-slavonske županije ("Požeško - slavonski službeni glasnik", broj 05/02 i 05A/02, 04/11), provedeno je redefiniranje obveze izrade provedbenih dokumenata prostornog uređenja (UPU/DPU), i to na sljedeći način:

- UPU i DPU prema ZPUG-u -
  - a) Urbanistički planovi uređenja (UPU):
    - UPU gospodarske zone "Novi Bešinci" – izrađen, usvojen te se nalazi u primjeni
    - UPU poljoprivredno - gospodarske zone "Ramanovci"
    - UPU dijela naselja Kaptol – UPU „Kaptol 1“
- UPU i DPU čija se izrada propisuje prostornim planom uređenja općine –
  - u obuhvatu PPUO Kaptol nije određen niti jedan provedbeni plan koji nije istovremeno definiran obvezom iz ZPUG-a.

Obveza izrade UPU i DPU prema ZPUG-u, proizlazi iz zakonske odredbe koja definira obvezu izrade urbanističkih ili detaljnih planova uređenja za svako neizgrađeno i neuređeno građevinsko područje veće od 5.000 m².

Stupanjem na snagu novog Zakona za prostorno uređenje („Narodne novine”, br. 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19), 01. siječnja 2014. godine, prestao je važiti ZPUG u dijelu koji se odnosi na prostorno uređenje, a time i zakonska obveza izrade provedbenih dokumenata prostornog uređenja (UPU/DPU) koja definira obvezu izrade urbanističkih ili detaljnih planova uređenja za svako neizgrađeno i neuređeno građevinsko područje veće od 5.000 m².

Također, u skladu sa ZPUG-om, postojala je kategorija detaljnih planova uređenja koja u trenutno važećem Zakonu više ne postoji, a njegovu ulogu su preuzeli urbanistički planovi uređenja te se stoga pokazala potreba za usklađenjem PPUO Kaptola s navedenim Zakonom, u smislu promjene statusa dosadašnjih planiranih detaljnih planova uređenja u urbanističke planove uređenja.

Temeljem navedenog, a sukladno potrebama prostornog uređenja Općine Kaptol, **II. Izmjenama i dopunama PPUO Kaptola**, zbog nezainteresiranosti za izgradnju, smanjuje se građevinsko područja naselja Kaptol za neizgrađeni/neuređeni dio naselja čija je izgradnja uvjetovana izradom UPU-a dijela naselja Kaptol – „Kaptol 1“ te se istovremeno ukida i obveza izrade tog UPU-a.

Kao što je navedeno u Poglavlju III.1.3. ovog Izvješća, posljednjim, **II. Izmjenama i dopunama PPUO Kaptola** utvrđena je obveza izrade jednog (1) urbanističkog plana uređenja, i to:

– **Urbanističkog plana uređenja poljoprivredno – gospodarske zone "Ramanovci" te i dalje ostaje obveza izrade** Prostornog plan područja posebnih obilježja (PPPPO) Parka prirode "Papuk"

Također, II. Izmjenama i dopunama PPUO Kaptola propisani su i uvjeti neposredne provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja za izdvojena građevinska područja izvan naselja, i to:

- građevinsko područje javne i društvene namjene „Kompleks Veleučilišta u Požegi“
- zona posjetiteljske infrastrukture „Arheološki park Kaptol-Gradci“ i
- zona posjetiteljske infrastrukture „Rudnik grafitita“.

Do donošenja navedenog UPU-a, izgradnja i rekonstrukcija u okviru njihovih obuhvata je dozvoljena u slučajevima i pod uvjetima određenim važećim zakonom o prostornom uređenju te sukladno Odredbama ovog Plana.

Urbanistički plan uređenja gospodarske zone "Novi Bešinci" izrađen je i donijet od strane Općinskog vijeća Općine Kaptol 09. rujna 2011. godine (Službeni glasnik Općine Kaptol“, br. 4/11).

III.4.2. Izrada i donošenje ostalih planova, programa i studija vezanih uz prostorno uređenje i zaštitu okoliša

Osim izrade prostornih planova predviđenih Zakonom o prostornom uređenju, za potrebe uređenja i obnove pojedinih prostora Općine Kaptol izrađeni su sljedeći planovi, programi i strategije:

- Strategija razvoja Općine Kaptol za razdoblje od 2015.-2020., rujan 2016.godine („Službeni glasnik Općine Kaptol“, broj 5/2016)
- Strateški plan razvoja poljoprivrede Općine Kaptol (za razdoblje 2018-2022.), listopad 2018. godine („Službeni glasnik Općine Kaptol“, broj 7/2018.)
- Provedbeni program Općine Kaptol za razdoblje od 2022 do 2025. godine, prosinac 2021. („Službeni glasnik Općine Kaptol“, broj 1/2022)
- Plan gospodarenja otpadom Općine Kaptol za razdoblje 2017.-2022. godine, ožujak 2017. (Službeni glasnik Općine Kaptol“, broj 2/2017)
- Program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države za područje Općine Kaptol (Službeni glasnik Općine Kaptol“, broj 4/2018)
- Program zaštite divljači za Općinu Kaptol za razdoblje: 01. travnja 2021. do 31. ožujka 2031.
- Plan gospodarenja otpadom Požeško-slavonske županije 2017.-2022. godine u prosincu 2017. godine. (Izrađivač: EKO SAVJETNIK d.o.o., Slavonski Brod, pod oznakom dokumenta: RN/2017- 05/PGO)
- Rudarsko – geološka studija „Studija potencijala i osnove gospodarenja mineralnim sirovinama na području Požeško-slavonske županije“ (izrađivač: Hrvatski geološki institut, Zavod za mineralne sirovine, Zagreb, kolovoz 2009. godine.)
- Studija razvitka vodoopskrbe na području Požeško-slavonske županije (izrađivač: „Hidroprojekt- ing“.d.o.o. Zagreb, Draškovićeve 35/I, lipanj 2008. godine)

III.4.3. Izgradnja građevina komunalne, društvene i ostale infrastrukture

Izgradnja nove i dogradnja postojeće komunalne, prometne i druge infrastrukture

- riješeni imovinsko pravni odnosa nužnih za ulaganje u komunalnu infrastrukturu
- izrada projektno planske dokumentacije za izgradnju komunalne infrastrukture
- PROMETNA INFRASTRUKTURA
  - izrada glavnog projekta za rekonstrukciju raskrižja županijskih cesta br. 4115 i 4101 u Kaptolu i rekonstrukcija raskrižja i dijelova županijski cesta u dužini 500 m od raskrižja što uključuje i rekonstrukciju trga.
  - obnova asfaltnog zastor na lokalnoj cesti Kaptol - Ramanovci u dužini cca 1,0 km
  - obnova asfaltnog zastora na lokalnoj cesti Kaptol-Podgorje-ŽC 4101 u dužini cca 2,0 km
  - izrada tehničke dokumentacije te modernizacija nerazvrstanih cesta u ulicama Kamenska, Zelena, Malca - odvojak sa suvremenim asfaltnim kolnikom dužine 1200 m.
  - izgradnja 7 autobusnih stajališta
  - izgradnja cc 6 km novih nogostupa u naseljima (od planiranih cca 6)
  - rekonstrukcija cca 2,0 km lokalnih nerazvrstanih cesta na području Općine
- VODNOGOSPODARSKI SUSTAV
  - povećan broj korisnika u sustavu vodoopskrbe i odvodnje otpadnih voda za više od 100
  - sustav odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda (kanalizacija) učinkovitiji i povećan za cca 20% površine pokrivenosti (Ramanovci 2021.- Vetovačka ulica u Kaptolu-2022.),

- Izgradnja druge i treće etape sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja naselja Kaptol
- Izgradnja sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja Alilovci
- Izgradnja sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja Ramanovci
- **ENERGETSKI SUSTAV**
  - Izrada tehničke dokumentacije, ishođenje građevinske dozvole i izgradnja mreže za opskrbu zemnim plinom u naselju Novi Bešinci, Kaptol i Komarovci u dužini cca 15 km.
  - Rekonstrukcija NN mreže i JR Komarovci ukupne dužine cca 1,6 km
  - Rekonstrukcija NN mreže i JR u ulici Malca u Kaptolu
  - Rekonstrukcija NN mreže i JR u Požeškoj i Majstorskoj ulici u Kaptolu
  - Izgradnja STS-a i podzemno kabliranje dalekovoda (cca 1,5 km) za potrebe napajanja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda naselja Kaptol i Komarovci.
  - Montaža KTS-a u ulici Malca za potrebe sjevernog dijela naselja Kaptol rekonstrukcija NN mreže i JR Komarovci
  - izgradnja nove javne rasvjete u svim naseljima

Unapređenje sustava infrastrukture

- odražavanje i unapređenje sustava javne rasvjete postupnim prijelazom na sustav štedljive LED rasvjete

Razvoj društvene infrastrukture:

- izgradnja Trga u Kaptolu
- izgradnja novih sportskih igrališta (mali sportovi, teniski tereni, boćališta) i njihovo opremanje (2 mala nogometna Doljanovci i Podgorje – travnata)
- opremanje postojećih sportskih igrališta i dvorana
- izgradnja dječjih igrališta i opremanje u svim naseljima
- obnova, rekonstrukcije, proširenja i opremanje društvenih domova u svim naseljima
- obnova i održavanje seoskih kapelica, križeva, groblja
- uređenje parking prostora i prilaza kulturnim i vjerskim objektima
- ulaganje u obnovu, očuvanje i promociju kulturne baštine i objekata
- prenamjena zgrade područne škole u Alilovcima dječiji vrtić
- prenamjene društvenog doma Alilovci u područnu školu

Razvoj Gospodarske zone Novi Bešinci

- Izrada projektne dokumentacije za infrastrukturno opremanje Gospodarske zone i ishođene potrebne dozvole za gradnju
- Izgradnja komunalne infrastrukture na prostoru cijele Gospodarske zone (pristupne ceste, vodoopskrba, odvodnja otpadnih voda, električna energija-dijelom)
- Izgradnja Reciklažnog dvorišta

Razvoj malog i srednjeg poduzetništva

- otvorena 3 nova trgovačka društva i više od 10 obrtničkih radnji
- organizirana i provedena edukacija (seminari, predavanja, tribine) za poduzetnike (50 sudionika)

Razvoj poljoprivredne djelatnosti

- osnivanje novih OPG-a i povećanje broja zaposlenih u poljoprivredi
- organizirano i provedeno više stručnih predavanja, seminara ili tribina za poljoprivrednike s područja Kaptola (100 sudionika)
- izgrađeno 600 m² skladišnih kapaciteta
- povećan broj korisnika sustava navodnjavanja za više 10 korisnika

Razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti na imanju

- uspostavljena 3 nova smještajna objekta i 2 nove ugostiteljske ponude
- dijelom obnovljen Stari grad Kaptol i dio sadržaja stavljen u funkciju prihvata posjetitelja
- postavljena dodatna turistička smeđa signalizacija (20 znakova)
- uspostavljeno 5 km biciklističkih i pješačkih staza
- izgrađen turistički vidikovac.

IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI

IV.1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru Općine Kaptol obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove

Kako bi se utvrdile kvalitativne pretpostavke društvenog i gospodarskog razvoja, zaštite okoliša i racionalnog korištenja prirodnih i povijesnih dobara, potrebno je ukazati na prednosti i mogućnosti, ali i ograničenja održivog razvoja u prostoru Općine Kaptol. Stoga je Općina Kaptol izradila cjeloviti dokument koji je odredio temeljne pravce njenog razvoja – Strategiju razvoja Općine Kaptol 2015. – 2020. Strategija razvoja Općine Kaptol razvojni je srednjoročni dokument koji identificira raspoložive resurse, kapacitete i projekte na području Općine, definira način njihovog efikasnog korištenja, a sve u cilju općeg razvoja zajednice i veće kvalitete života lokalnog stanovništva.

Izradi ovog strateški važnog dokumenta prethodila je priprema u kojoj su definirani sljedeći ciljevi:

- Identifikacija glavnih resursa na koje se strategija oslanja
- Procjena raspoloživih operativnih kapaciteta javnog i privatnog sektora
- Identifikacija razvojnih prioriteta kako bi se ostvarila vizija razvoja
- Definiranje efikasnog korištenja lokalnih resursa i projekata koji mogu dugoročno osigurati opći razvoj zajednice i višu kvalitetu života lokalnog stanovništva
- Identifikacija liste projekata koji će doprinijeti ostvarenju strategije.

Kao temeljni preduvjet za povećanje standarda lokalnog stanovništva pretpostavlja se gospodarski razvoj područja. Međutim, ova Strategija razvoja bavi se i ključnim pitanjima prostora, okoliša i demografije, pri čemu se vodi računa o uključivanju lokalnog stanovništva u sve aspekte razvoja.

Rezultati SWOT ANALIZE su prikazani u sljedećoj tablici (Tablica 47.)

Tablica 47.

SWOT ANALIZE	
PREDNOST	NEDOSTACI
<ul style="list-style-type: none"> - Kvalitetna obradiva zemlja - Očuvan okoliš i priroda - Bogatstvo voda, šuma, čistog zraka - Izgrađena infrastruktura - Dobra cestovna povezanost s gradovima u okruženju - Tradicija i iskustvo bavljenja poljoprivredom - Radne navike - Bogatstvo multikulturalnosti i tolerantno stanovništvo - Jedinствена kulturna baština - Razvijeno osnovno školsko obrazovanje - Školska športska dvorana - Resursi za razvoj lovnog turizma 	<ul style="list-style-type: none"> - Izoliran geoprometni položaj - Nedovoljno izgrađena komunalna infrastruktura (vodoopskrba, odvodnja) - Nedovoljna razina priključenosti na izgrađenu infrastrukturu - Niska obrazovna struktura - Nedostatak suradnje između poljoprivrednika - Usitnjenost poljoprivrednih parcela - Nema koordinacije rada udruga - Nedovoljna ulaganja poljoprivrednih gospodarstava - Neorganiziran nastup na tržištu - Nedostatni prerađivački kapaciteti - Neaktivno stanovništvo - Nedostatak poduzetničkog duha - Niske plaće zaposlenika

<ul style="list-style-type: none"> - Izrađena prostorno planska dokumentacija - Transparentna i otvorena javna uprava 	<ul style="list-style-type: none"> - Ovisnost proračuna od državne pomoći
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Gospodarska zona Novi Bešinci - Ulaganja u obnovljive izvore energije - Sustavno i kvalitetno gospodarenje otpadom - Rast potražnje za tradicijskim i domaćim proizvodima - EU fondovi - Entuzijizam članova udruga - Razvoj ruralnog turizma - Razvoj lovstva i selektivnih oblika turizma - Umrežavanje proizvođača u poljoprivredi i turizmu - Razvoj ICT tehnologija za kvalitetniji život - Cjeloživotno učenje stanovništva - Strani i domaći novi investitori - Veći stupanj finalizacije proizvoda - Kontakti i suradnja s područjima i zemljama nacionalnih manjina - Mobilizacija iseljeničtva 	<ul style="list-style-type: none"> - Pad broja stanovnika - Starenje stanovništva - Zagađenja zbog nekontrolirane vodoopskrbe i odvodnje otpadnih voda - Globalna konkurencija u poljoprivredi - Fiskalni učinci daljnje centralizacije - Nedostatan investicijski kapacitet proračuna - Česte izmjene zakona i propisa - Izmjene kriterija primanja pomoći iz državnog proračuna - Odlazak mladih i školovanih ljudi - Daljnja neusklađenost obrazovne ponude i potražnje na tržištu rada - Slaba povezanost državne i lokalne razine - Globalna kriza - Korupcija

Izvor: Strategija razvoja Općine Kaptol 2015. – 2020.

Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2021. g.

Dakle, demografska analiza pokazuje da je s obzirom na 2011. godine došlo do pada broja stanovnika od 25% u odnosu na 2021. godinu, a analiza prirodnog prirasta stanovništva, u razdoblju od 2016. do 2020. godine pokazuje da Općina Kaptol ima, osim Općine Jakšić, najmanji prirodni pad stanovništva, a dosta veliki vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih) na području Požeško-slavonske županije. Unatoč blagom negativnom trend kretanja stanovništva za buduće demografske tokove moraju se predvidjeti mjere, kojima se planira demografska konsolidacija ruralnih područja, u cilju zadržavanja mlađeg, radno-aktivnog stanovništva u takvim područjima, kroz stvaranje uvjeta za bolje gospodarske, društvene i životne uvjete i zadržavanje mladog stanovništva u takvim područjima, a što je sadržano i u strateškim dokumentima na nivou Države, Županije i Općine.

U budućem gospodarskom razvoju potrebno je gospodarsku strukturu nadopuniti proizvodnim djelatnostima (prerađivačka industrija) i ostalim djelatnostima koje nisu zastupljene ili su vrlo malo zastupljene. U oživljavanju gospodarstva potrebno je poticati malo i srednje poduzetništvo.

Također, treba naglasiti važnost racionalnog planiranja, uz očuvanje prirodnih resursa kojima obiluje ovaj prostor. Prostornim planom utvrđen je niz odredbi kojima se štiti prostor od prenamjene i kojima se ograničava širenje građevinskog područja na najvrijednije resurse, a to su, prije svega, kvalitetno poljoprivredno zemljište, šume, vode i zaštićene prirodne vrijednosti.

Može se utvrditi da se u prethodnom razdoblju prostor Općine pretežno racionalno koristio, odnosno većinom se smanjivalo građevinsko područje u odnosu na površinu koja je bila u prostornim planovima „stare generacije“ (Prostornim planovima bivših općina), tj. da se površina građevinskog područja samo iznimno povećavala, i to kompenzacijom smanjivanja građevinskog područja u dijelovima koji se kroz dugi vremenski period nisu priveli planiranoj namjeni, a niti trenutno nema takvih naznaka.

Razvojne se mogućnosti iskazuju i kroz aktiviranje prirodnih bogatstava, naslijeđenih znanja i iskustva, kulturnih i povijesnih vrijednosti u turističke svrhe. Razvojne mogućnosti, međutim, predstavlja i razvoj djelatnosti koje ne zahtijevaju prirodne resurse, već primarno primjenu novih i konkurentnijih znanja, vještina i tehnologija.

Također su utvrđene mjere zaštite i očuvanja prostora, prirodne vrijednosti i krajobrazne cjeline koje imaju potencijal da budu predložene za zaštitu temeljem zakona ili odredbi samih prostornih planova te je utvrđena prostorna distribucija tala po kvaliteti. Zaštita prirode, krajobraza i graditeljske baštine valorizirati će se prema smjernicama nadležnih tijela i osoba.

Zaštita okoliša se prvenstveno odnosi na sprječavanje i/ili smanjenje negativnog utjecaja na okoliš. Potrebno je adekvatno, kvalitetno i održivo upravljati resursima na području Općine, kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri očuvala prirodna i kulturna baština, odnosno štitile krajobrazne i kulturno - povijesne vrijednosti kroz održivi razvoj. Održivo upravljanje prirodnim resursima, krajobraznim vrijednostima i prirodnom baštinom moguće je kroz identifikaciju, valorizaciju i interpretaciju krajobraznih vrijednosti Općine. Krajobrazne vrijednosti potrebno je povezati sa sektorima turizma, poljoprivrede, kulture, sporta i rekreacije, odnosno sa svim gospodarskim granama. U tu svrhu važna je izrada krajobraznih studija koje će kroz evidentiranje i analizu postojećeg stanja na terenu pružiti moguća rješenja i smjernice za adekvatno upravljanje prirodnim i kulturnim krajobrazom. Takve studije potrebno je uključiti u prostorno planiranje i izradu ostalih prostorno – planskih, razvojnih dokumenata i projekata, gdje evidentirane krajobrazne vrijednosti zajedno sa smjernicama predstavljaju stručnu podlogu za prostorno plansku dokumentaciju koje su od velikog značaja.

IV.2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjena i dopuna postojećih prostornih planova na razini Općine Kaptol

Iz prethodne analize stanja u prostoru, u promatranom razdoblju od posljednjeg dokumenta praćenja stanja u prostoru, izrađene su dvije Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Kaptol (2012. i 2020.) i njegovo usklađenje sa Zakonom (2015.) te Urbanistički plan uređenja gospodarske zone „Novi Bešinci“ (2011.).

Ocjena potrebe izrade novih i izmjene i dopune postojećih prostornih planova na lokalnoj razini podložna je promjenama koje će proizaći iz:

- usvojenih novih propisa i dokumenata prostornog razvoja na višoj razini (prostorni planovi područne /regionalne/ i državne razine),
- donesenih novih strategija, planova i programa,
- provođenja prostornih planova lokalne razine na osnovu pojedinačnih zahtjeva
- potrebe korekcija/izmjene građevinskih područja naselja, kao i izdvojenih građevinskih područja izvan naselja,
- preispitivanja mogućnosti, analiza i osiguranja uvjeta za izgradnju novih izdvojenih građevinskih područja izvan naselja prema novonastalim potrebama,
- potreba preispitivanja, ažuriranja i korekcija infrastrukturnih i prometnih sustava,
- potrebe korekcija uvjeta gradnje i uređenja prostora u građevinskom području i izvan njega uz korekciju i ažuriranje Odredbi za provedbu,
- potrebe usklađivanja i ažuriranja novosti u stanju ekološke mreže – Natura 2000 i drugih elemenata koji se odnose na zaštitu okoliša i prirode te usklađivanje i ažuriranje stanja zaštite kulturnih dobara na području Općine prema aktualnom stanju i zahtjevima nadležnih službi,
- potrebe usklađenja sa zahtjevima javnopravnih tijela....

Kao što je navedeno u Poglavlju III.1.3. ovog Izvješća, **II. Izmjenama i dopunama PPUO Kaptola** utvrđena je obveza izrade jednog (1) urbanističkog plana uređenja, i to:

- **Urbanističkog plana uređenja poljoprivredno – gospodarske zone "Ramanovci" te i daljnja izrada** Prostornog plan područja posebnih obilježja (PPPPO) Parka prirode "Papuk".

IV.3. Preporuke mjera i aktivnosti za unapređenje prostornog razvoja

Kao rezultat naprijed provedene analize potreba, mogućnosti i ograničenja daljnjeg prostornog i održivog razvoja u prostoru Općine Kaptol, proizlazi prijedlog aktivnosti za njegovo unaprjeđenje u budućem razdoblju. Aktivnost na unaprjeđenje prostornog i održivog razvoja u prostoru Općine Kaptol svakako je daljnja izrada prostorno planske dokumentacije u skladu s novim tehnologijama, informacijskim sustavom prostornog uređenja te uvezanosti nivoa e – modula koje će omogućiti. Kvalitetnom izradom prostornih planova na svim razinama, te njihovim dosljednim i pravodobnim provođenjem, osigurat će se osnovni uvjeti za održiv prostorni i gospodarski razvoj Općine Kaptol. Naglasak je na potrebama i mogućnostima gospodarskog razvoja zasnovanih na objektivnim i planskim potrebama koje su već rađene u službenim dokumentima Strategije razvoja Općine Kaptol 2015.-2020.

Osnovni strateški ciljevi razvoja Općine Kaptol, definirani u navedenoj studiji nastali su kao rezultat vizije razvoja, analize stanja, ključnih problema i SWOT analize i obuhvaćaju najvažnije odrednice razvoja odnosno pravac u kojem će se Općina kretati. U skladu s time, za Općinu Kaptol definirana su 3 strateška cilja koja bi trebala osigurati daljnji razvoj Općine u budućnosti, a biti će postignuti uspješnom provedbom mjera i aktivnosti. Strateški ciljevi Općine Kaptol su:

1. Razvoj poduzetništva i poljoprivrede
2. Razvoj i unapređenje komunalne infrastrukture
3. Razvoj društvene infrastrukture.

Nadalje, prostorno planska rješenja treba temeljiti na imperativu racionalnog korištenja prostora, kojim će se prirodni i kulturni resursi Općine Kaptol očuvati od nenamjenskog korištenja, kao i svake druge devastacije i neplanske izgradnje.

Stoga, u nastavku se daje sažeti pregled aktivnosti koje će utjecati na postupak izrade i provedbe prostornih planova u sljedećem razdoblju, s ciljem unaprjeđenja održivog razvoja u prostoru Općine Kaptol.

Aktivnosti su prikazane, prema tematskim skupinama:

1. **Građevinska područja** – Potrebno je nastaviti s racionalnim planiranjem građevinskih područja, uz tek iznimna proširenja, sukladno planovima višeg reda (Prostornog plana Požeško-slavonske županije) i Prostornog plana uređenja Općine Kaptol. I dalje treba težiti da se u slučaju potrebe proširenja granica mora prethodno ispitati mogućnost smanjenja postojećeg građevinskog područja u dijelovima koji se kroz dugi vremenski period nisu priveli planiranoj namjeni, odnosno da se površina kompenzira. Ovo se odnosi kako na građevinska područja naselja, tako i na građevinska područja izdvojene namjene - gospodarske, ugostiteljsko-turističke i sportsko-rekreacijske namjene. Komunalnim opremanjem neizgrađenih dijelova naselja i ostalim mjerama treba sprječavati svako nepotrebno širenje naselja i težiti smanjenju na dimenzije primjerene potrebama. Kod planiranja novih, kao i kod

uređenja postojećih stambenih naselja planirati društvenu i komunalnu infrastrukturu, uz očuvanje postojećih i planiranje novih zelenih površina inkorporiranih u urbanu strukturu naselja.

2. Infrastrukturni sustavi –

- Raditi na osuvremenjavanju postojećih prometnih koridora za koje postoji opravdani razlog, izgradnja i modernizacija postojećih prometnica oko centra naselja (npr. Majstorska ulica sa uređenjem mosta preko vodotoka Kaptolke i dr.),
- Rješavati problematiku infrastrukture u mirovanju izgradnjom prihvatljivih parkirališnih mjesta,
- Pristupiti planiranju mreže biciklističkih prometnica duž postojećih županijskih cesta (prema središtu Općine Velika, pravac prema Gradu Požegi),
- Obnavljati i izgrađivati nove pješačke staze koje povezuju prigradska naselja sa središnjim naseljem (npr. Kaptol- Golo Brdo- Češljakovci, Kaptol- Novi Bešinci, Kaptol-Alilovci, ...).
- Rekonstrukcija postojeće ulične rasvjete,
- Izgradnja Akumulacije Bistra 2
- Izgradnja Arheološkog Muzejskog kompleksa Čemernica – Gradci,

3. **Obnovljivi izvori energije** – Poticati planiranje postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije u svojim prostornim planovima te realizaciju već postojećih odredbi i planiranih zona – osobito elektrana solarnih elektrana i solarnih toplinskih sustava.

4. Prema Pravilniku o postupanju s viškom iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu kod izvođenja građevinskih radova, jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno jedinice lokalne samouprave su dužne odrediti lokacije za odlaganje viška iskopa, koje mogu biti privremenog karaktera. Stoga se na nivou prostornog plana, a na JLS će se **odrediti lokacija prema potrebi**.

Potrebno je aktivno provoditi mjere sanacije divljih odlagališta i druge mjere utvrđene Planom gospodarenja otpadom Požeško-slavonske županije.

5. **Prirodna i kulturna baština** – U sustavu prostornog planiranja treba i nadalje prepoznavati područja koja zaslužuju poseban odnos, brigu i zaštitu u cilju očuvanja prirodne i graditeljske baštine. Sve nove podatke o vrstama staništa, zaštićenim i evidentiranim područjima i područjima Ekološke mreže Natura 2000 Republike Hrvatske, s prijedlogom zaštite iz podloga Zavoda za zaštitu okoliša i prirode, kao i smjernice iz Konzervatorskih uvjeta i podloga potrebno je ugraditi u sve buduće izmjene i dopune prostornih planova.

Iz domene zaštite kulturnih dobara potrebno je:

- na području Općine Kaptol osigurati provođenje sustavnog arheološkog terenskog pregleda s ciljem detaljnog ubiciranja i evidentiranja arheoloških lokaliteta i stupnja njihove ugroženosti
- ovisno o stupnju ugroženosti i stanju lokaliteta, provesti postupak pravne zaštite, kao i konkretne mjera zaštite, a prema mogućnosti i zaštitna arheološka istraživanja.
- tijekom svih građevinskih radova, pogotovo velikih infrastrukturnih radova, osigurati stalan arheološki nadzor, a na područjima zaštićenih arheoloških lokaliteta i prethodno provođenje zaštitnih arheoloških istraživanja

- očuvati i obnoviti vrijedne sakralne baštine s područja Općine Kaptol aktivnijom suradnjom tijela lokalne samouprave, zajednice, vlasnika kulturnog dobra i nadležnog Konzervatorskog odjela.
- pri odobrenim zaštitnim radovima na graditeljskoj baštini koji uključuju zemljani iskop, omogućiti nazočnost, a prema potrebi i intervenciju ovlaštenog arheologa radi pravovremene stručne zaštite potencijalnih arheoloških nalaza.

6. Poljoprivredno zemljište – Nužno je i nadalje poticati racionalno korištenje poljoprivrednog zemljišta, povećavanje zemljišnog posjeda i iskorištavanje do sada neobrađenih/zapuštenih poljoprivrednih površina te težiti preobrazbi u pravcu razvoja suvremenog, konkurentnog i ekološki čistog poljodjelstva. Za očuvanje i korištenje preostalog kvalitetnog zemljišta za poljodjelsku i stočarsku svrhu treba: smanjiti korištenje kvalitetnog zemljišta za nepoljoprivredne svrhe, poticati i usmjeravati proizvodnju zdrave hrane, prednost dati tradicionalnim poljoprivrednim granama koje imaju povoljne preduvjete za proizvodnju, kod određivanja trasa infrastrukturnih zahvata u prostoru poljoprivredno tlo zaštititi u najvećoj mogućoj mjeri.

7. Šume - U svrhu očuvanja šuma potrebno je potencirati njihovu zaštitnu ulogu. Bez nužne opravdanosti ne smanjivati šumske površine i ne provoditi prenamjenu šuma ekološke i socijalne funkcije te zaštićenih šuma u šume druge (gospodarske) namjene. Obnavljati uništene šumske površine pošumljavanjem te održavati postojeće šumske površine putem očuvanja i pravilnog gospodarenja. Pratiti provođenje mjera zaštite šuma utvrđenih Prostornim planom Požeško-slavonske županije te Prostornim planom uređenja Općine Kaptol.

8. Vodozaštitna područja - Pri izradi dokumenata prostornog uređenja na svim razinama te prilikom provođenja drugih aktivnosti vezanih uz korištenje i zaštitu prostora, osobitu pozornost treba posvetiti zaštiti vodonosnika, posebno izvorištima i zaštitnim zonama izvorišta te postojećim i planiranim vodozaštitnim područjima, i to kroz mjere i radove na zaštiti voda od zagađenja i utvrđivanjem učinkovitosti zaštite. S ciljem zaštite izvorišta potrebno je sanirati divlja odlagališta otpada u vodonosnom području, ako se takvih pronađe, velike industrijske pogone – zagađivače, opremiti uređajima za predtretman otpadnih voda.

9. Gospodarenje otpadom

Za unaprjeđenje održivog razvoja u prostoru preporučuje se daljnje provođenje mjera sprječavanja nastanka otpada (kompostiranje u okviru okućnica, ponovna uporaba), nabava opreme za odvojeno sakupljanje reciklabilnog i biorazgradivog otpada kako bi se smanjila količina otpada na odlagalištima, a otpad koristio kao sekundarna sirovina i prirodno gnojivo (kompost), sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada (postavljanjem upozorenja i zabrana, pojačanim aktivnostima komunalnog redarstva), sanacija lokacija onečišćenih otpadom (uspostava sustava dojava onečišćenih lokacija i akcija čišćenja), provođenje akcija prikupljanja otpada te izobrazno - informativnih aktivnosti (radionice u vrtićima i školama, izrada promidžbenih i edukativnih materijala, objave putem weba i medija).

Prioritetne aktivnosti za iduće četverogodišnje razdoblje su osiguranje uvjeta za odvojeno sakupljanje otpada kroz nabavu spremnika i izgradnja građevina za zbrinjavanje i oporabu otpada (kompostane, sortirnice, RD građevnog otpada, odlagališta inertnog otpada i dr.) pri čemu je važno praćenje javnih poziva nadležnog ministarstva i fonda, izrada potrebne dokumentacije te prijave na javne pozive koji sufinanciraju projekte iz zaštite okoliša. Isto tako, iznimno je važna provedba informativno-izobraznih aktivnosti kroz sustavnu edukaciju, izradu promidžbenih i

edukacijskih materijala, kontinuirano obavještavanje javnosti o svim aktivnostima vezanim za okoliš, kreiranje informacija i ekoloških poruka u suradnji sa školama, ustanovama i tvrtkama i sl., a sve s ciljem poticanja svakog pojedinca u društvu na smanjivanje i sprečavanje nastanka otpada te pravilno postupanje s otpadom. Ove aktivnosti provodit će se za cijelo područje u kojem javnu uslugu obavlja Komunalac Požega, a time i za područje Općine Kaptol.

9. **Gospodarske zone** – Racionalnim planiranjem osigurati uvjete za oblikovanje već formiranih gospodarskih zona, uz dosljedno provođenje uvjeta utvrđenih Prostornim planom Općine Kaptol. Nove proizvodne kapacitete i poslovne sadržaje planirati ponajprije u postojećim proizvodnim i poslovnim zonama, u kojima je započeta, u planu ili je izgrađena osnovna prometna i komunalna infrastruktura. Poticati razvoj malog i srednjeg gospodarstva, poduzetništva i obrtništva, posebno u gradovima i općinskim središtima te manjim lokalnim središtima, s ciljem unaprjeđenja njihovih razvojnih i urbanih obilježja.

10. **Turističke zone** – Pristupiti realizaciji planiranih turističkih zona na području JLS-a primijeniti mjere razvojne strategije te razvoja turizma. Iskoristiti potencijale prirodnih i kulturnih vrijednosti te geografskih i ruralnih osobitosti za razvoj turizma te poticati realizaciju planiranih vrsta ugostiteljsko-turističkih, sportskih i rekreativnih zona planiranih u Prostornom planu. Racionalnim planiranjem osigurati uvjete za razvoj ruralnog turizma.

Prijedlog važnijih aktivnosti unaprjeđenje prostornog i održivog razvoja u prostoru Općine Kaptol obuhvaća potrebu razvoja infrastrukture i uređenja zemljišta za planiranu namjenu pri čemu je izvor financiranja baziran sredstvima Europske unije, nadležnog Ministarstva, Požeško-slavonske županije, JLS, fizičke i pravne osobe:

Izgradnja nove i dogradnja postojeće komunalne, prometne i druge infrastrukture

- rješavanje imovinsko pravnih odnosa nužnih za ulaganje u komunalnu infrastrukturu
- izrada projektno planske dokumentacije za izgradnju komunalne infrastrukture
- povećati površinu pokrivenosti i učinkovitosti sustava odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda (kanalizacija) u naseljima: Bešinci, Doljanovci, Podgorje i Novi Bešinci
- povećati površine pokrivenosti i učinkovitosti sustava vodoopskrbe u naseljima : Bešinci, Doljanovci, Podgorje)
- povećati broj korisnika u sustavu vodoopskrbe i odvodnje otpadnih voda za 100 kućanstava
- izgradnja do 5 novih autobusnih stajališta
- izgradnja 3 kom novih nogostupa u naseljima
- izrada studije isplativosti uvođenja širokopojasnog Interneta na području Općine Kaptol
- rekonstrukcija 10 km lokalnih nerazvrstanih cesta na području Općine (npr. Majstorska ulica, mostovi, prilazi...)

Unaprjeđenje sustava infrastrukture

- razvoj projekata vezanih uz sustav zaštite od elementarnih nepogoda (poplave, požari i drugo)
- podići kvalitetu i modernizirati sustav vodovodne i kanalizacijske mreže
- provedba projekta energetske obnove na javnim objektima
- odražavanje i unaprjeđenje sustava javne rasvjete postupnim prijelazom na sustav štedljive LED rasvjete
- izgradnja parkirališta - Češljakovci - groblje
- izgradnja plinske infrastrukture za naselja Češljakovci, Golo Brdo, Bešinci i Doljanovci
- poticati izgradnju kapaciteta obnovljivih izvora energije

Razvoj društvene infrastrukture:

- daljnja izgradnja i uređenje Trga V. Korajca u Kaptolu
- izgradnja novih sportskih igrališta (mali sportovi, teniski tereni, boćališta) i njihovo opremanje
- opremanje postojećih sportskih igrališta i dvorana
- izgradnja tribina uz nogometni stadion
- održavanje i dogradnja dječjih igrališta i opremanje
- postavljanje manje javne infrastrukture za boravak na otvorenom (vidikovci, paviljoni, amfiteatri, izletišta, i sl.)
- obnova, rekonstrukcije, proširenja i opremanje društvenih domova
- Izgradnja novog doma za starije i nemoćne
- obnova i održavanje seoskih kapelica, križeva, groblja
- uređenje parking prostora i prilaza kulturnim i vjerskim objektima
- ulaganje u obnovu, očuvanje i promociju kulturne baštine i objekata
- izgradnja novog DVD - i spremišta
- Izgradnja malonogometnog umjetno travnatog igrališta u Kaptolu

Razvoj Gospodarske zone Novi Bešinci

- Izgradnja preostale komunalne infrastruktura na prostoru cijele Gospodarske zone (električna energija, telekomunikacije, plinovod, javna rasvjeta)

Razvoj malog i srednjeg poduzetništva

- otvaranje novih trgovačkih društava i obrtničkih radnji.
- organiziranje i provođenje edukacija (seminari, predavanja, tribine) za poduzetnike
- osiguranje kontinuirane i organizirane potpore poduzetnicima, povećanje konkurentnosti poduzetnika te obrazovanje za poduzetništvo
- poticanje zapošljavanja i otvaranja obrta

Razvoj poljoprivredne djelatnosti

- investicijska ulaganja u poljoprivrednih gospodarstava s područja Općine Kaptol
- osnivanje novih OPG-a i povećanje broja zaposlenih u poljoprivredi
- organiziranje i provođenje stručnih predavanja, seminara ili tribina za poljoprivrednike s područja Kaptola (100 sudionika)
- izgraditi skladišnih kapaciteta
- razvijati projekata izrade prerađivačkih kapaciteta
- povećanje broja korisnika sustava navodnjavanja
- povećanje broja poljoprivrednika u sustavu ekološke poljoprivrede (20 poljoprivrednika)

Razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti na imanju

- uspostavljanje nove smještajne objekta i nove ugostiteljske ponude
- izgradnja Arheološkog parka kao novu turističku destinaciju
- obnova Starog grada Kaptol s ciljem da ga se u potpunosti stavi u funkciju prihvata posjetitelja
- daljnje postavljanje turističke smeđe signalizacije (20 znakova)
- uspostavljanje biciklističkih i pješačkih staza
- izgradnja turističkog vidikovca.

V. IZVORI PODATAKA

Pri izradi ovog Izvješća korišteni su brojni dokumenti iz službene dokumentacije Zavoda za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije, koju, osim prostornih planova, čine i brojne studije i stručne podloge iz različitih područja djelovanja.

Popis dokumenata korištenih u izradi ovog Izvješća:

- Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 106/17)
- Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja, Zavod za prostorno planiranje, 1999. objava: „Narodne novine“, broj 50/99) i Odluka o Izmjeni i dopuni Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 84/13)
- Prostorni plan Požeško-slavonske županije, uključivo Izmjene i dopune (Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije, 2002., 2011. i 2014. godine, objava: „Požeško-slavonski službeni glasnik, br 5/02, 5A/02, 4/11, 4/15, 5/19 i 6/19 – pročišćeni tekst),
- Prostorni plan uređenja Općine Kaptol („Službeni glasnik Općine Kaptol, br. 1/08, 04/12, 02/15-usklađenje, 2/20).
- Izvješća o stanju u prostoru i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Općine Kaptol za razdoblje 2007-2010. godina („Službeni glasnik Općine Kaptol“, br. 1/07).
- Strategija razvoja Općine Kaptol za razdoblje od 2015.-2020., rujna 2016.godine („Službeni glasnik Općine Kaptol“, broj 5/2016)
- Strateški plan razvoja poljoprivrede Općine Kaptol (za razdoblje 2018-2022.), listopad 2018. godine („Službeni glasnik Općine Kaptol“, broj 7/2018.)
- Provedbeni program Općine Kaptol za razdoblje od 2022 do 2025. godine, prosinac 2021. („Službeni glasnik Općine Kaptol“, broj 1/2022)
- Plan gospodarenja otpadom Općine Kaptol za razdoblje 2017.-2022. godine, ožujak 2017. (Službeni glasnik Općine Kaptol“, broj 2/2017)
- Program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države za područje Općine Kaptol (Službeni glasnik Općine Kaptol“, broj 4/2018)
- Program zaštite divljači za Općinu Kaptol za razdoblje: 01. travnja 2021. do 31. ožujka 2031.
- Master plan turizma Požeško-slavonske županije i Brodsko-posavske županije
- Županijska razvojna strategija Požeško-slavonske županije za razdoblje do kraja 2020. („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br. 7/18)
- Kartografski prikaz ekološke mreže RH i zaštićenih područja za područje Općine Kaptol – informacijski sustav zaštite prirode – Bioportal (<http://www.bioportal.hr>) te zahtjevi zaštite prirode
- Sustav mjera zaštite za arheološke i graditeljske baštinu te tabelarni prikaz zaštićenih, obnovljenih i ugroženih nepokretnih kulturnih dobara za razdoblje 2017. – 2021. Općine Kaptol
- Osnove navodnjavanja na području Požeško-slavonske županije (izrađivač: „Hidroprojekt – Ing“ projektiranje d.o.o. Zagreb - Draškovićeve 35/I, pod brojem projekta 796/2005. i „Hidroing“ d.o.o. za projektiranje i inženjering d.o.o. Osijek – Trg J. Križanića 3, pod brojem projekta I-743/05. od listopada 2005. godine),
- Plan gospodarenja otpadom Požeško-slavonske županije 2017.-2022. godine u prosincu 2017. godine. (Izrađivač: EKO SAVJETNIK d.o.o., Slavonski Brod, pod oznakom dokumenta: RN/2017- 05/PGO)
- Rudarsko – geološka studija „Studija potencijala i osnove gospodarenja mineralnim sirovinama na području Požeško-slavonske županije“ (izrađivač: Hrvatski geološki institut, Zavod za mineralne sirovine, Zagreb, kolovoz 2009. godine.)

- Studija razvitka vodoopskrbe na području Požeško-slavonske županije (izrađivač: „Hidroprojekt- ing“.d.o.o. Zagreb, Draškovićeva 35/I, lipanj 2008. godine)
- Studija zaštite voda Požeško-slavonske županije (izrađivač: „Hidroprojekt – Ing“ d.o.o. Zagreb - Draškovićeva 35/I, pod brojem projekta 2553/2005.)

Propisi korišteni u izradi Izvješća:

- Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, br. 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19 i 67/23)
- Zakon o gradnji („Narodne novine“, br. 153/13, 20/17, 39/19 i 125/19)
- Zakon o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13 i 15/18, 14/19 i 127/19)
- Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 78/15, 12/18 i 118/18)
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, br. 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15 – Uredba, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21, 114/22)
- Zakon o šumama („Narodne novine“, br. 68/18, 115/18, 98/19, 32/20, 145/20)
- Zakon o vodama („Narodne novine“, br. 66/19, 84/21, 47/23)
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, br. 20/18, 115/18, 98/19, 57/22)
- Zakon o zaštiti zraka („Narodne novine“, br. 127/19, 57/22)
- Zakon o rudarstvu („Narodne novine“, br. 56/13, 14/14, 98/19, 83/23)
- Zakon o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika („Narodne novine“ br. 52/18, 52/19, 30/21)
- Zakon o lovstvu („Narodne novine“, br. 99/18, 32/19 i 32/20)
- Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama („Narodne novine“, br. 86/12, 143/13, 65/17, 14/19 i 98/19)
- Zakon o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13, 73/17, 14/19, 98/19)
- Zakon o stočarstvu („Narodne novine“, br. 70/97, 36/98, 151/03, 132/06 i 14/14),
- Zakon o obrani („Narodne novine“, br. 73/13, 75/15, 27/16, 30/18 i 70/19)
- Zakon o zaštiti i spašavanju („Narodne novine“, br. 174/04, 79/07, 38/09 i 127/10)
- Zakon o zaštiti od buke („Narodne novine“, br. 30/09, 55/13, 153/13, 41/16, 114/18, 14/21)
- Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 86/06, 125/06, 16/07, 95/08-Odluka USRH, 46/10 i 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15)
- Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, br. 33/01, 60/01-vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 109/07, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak pročišćenog teksta, 123/17, 98/19, 144/20)
- Zakon o cestama („Narodne novine“, br. 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 114/22)
- Zakon o javnim cestama („Narodne novine“, br. 180/04, 138/06, 146/08, 38/09, 124/09, 153/09, 73/10)
- Zakon o sigurnosti prometa na cestama („Narodne novine“, br. 67/08, 48/10, 74/11, 80/13, 158/13, 92/14, 64/15, 108/17, 70/19, 42/20, 85/22, 114/22)
- Zakon o željeznici („Narodne novine“, br. 32/19, 20/21, 114/22)
- Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava („Narodne novine“, br. 63/20)
- Zakon o zračnom prometu („Narodne novine“, br. 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14)
- Zakon o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“, br. 76/22)
- Zakon o energiji („Narodne novine“, br. 120/12, 14/14, 95/15 – Uredba o dopuni i 102/15 – dopuna, 68/18)
- Zakon o tržištu električne energije („Narodne novine“, br. 111/21, 83/23)
- Zakon o grobljima („Narodne novine“, br. 19/98 i 50/12)
- Zakon o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, br. 68/19 i 32/20)
- Zakon o zaštiti od požara („Narodne novine“, br. 92/10, 114/22)

- Zakon o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“, br. 152/08, 49/11 i 25/13)
- Zakon o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, br. 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22)
- Zakon o mjerama za smanjenje troškova postavljanja elektroničkih komunikacijskih mreža velikih brzina („Narodne novine“, br. 121/16)
- Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova („Narodne novine“, br. 106/98, 39/04, 45/04 – ispravak i 163/04 - dopuna),
- Pravilnik o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima („Narodne novine“, br. 88/14)
- Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama („Narodne novine“, br. 144/13 i 73/16)
- Pravilnik o ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu („Narodne novine“, br. 146/14)
- Pravilnik o mjerilima za utvrđivanje osobito vrijednog obradivog (P1) i vrijednog obradivog (P2) poljoprivrednog zemljišta („Narodne novine“, br. 23/19)
- Pravilnik o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta („Narodne novine“, br. 55/02)
- Pravilnik o jednostavnim i drugim građevinama i radovima („Narodne novine“, br. 112/17, 34/18, 36/19, 98/19, 31/20, 74/22)
- Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću („Narodne novine“, br. 78/13.)
- Pravilnik o uvjetima za projektiranje i izgradnju priključaka i prilaza na javnu cestu („Narodne novine“, br. 95/14)
- Pravilnik o prometnim znakovima, opremi i signalizaciji na cestama („Narodne novine“, br. 59/00 i 34/03)
- Pravilnik o željezničkoj infrastrukturi („Narodne novine“, br. 127/05, 16/08)
- Pravilnik o općim uvjetima za građenje u zaštitnom pružnom pojasu („Narodne novine“, br. 93/10)
- Pravilnik o tehničkim uvjetima za sigurnost željezničkog prometa kojima moraju udovoljavati industrijski i drugi željeznički kolosijeci koji nisu javno dobro u općoj uporabi („Narodne novine“, br. 99/11)
- Pravilnik o uvjetima za određivanje križanja željezničke pruge i drugih prometnica („Narodne novine“, br. 111/15)
- Pravilnik o načinu osiguravanja prometa na željezničko-cestovnim prijelazima i pješačkim prijelazima preko pruge („Narodne novine“, br. 121/09)
- Pravilnik o tehničkim uvjetima gradnje i uporabe telekomunikacijske infrastrukture („Narodne novine“, br. 88/01)
- Pravilnik o zaštitnim i sigurnosnim zonama oko vojnih lokacija i građevina („Narodne novine“, br. 122/15)
- Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži („Narodne novine“, br. 88/15, 78/16, 116/17 i 14/20)
- Pravilnik o granicama područja podslivova, malih slivova i sektora („Narodne novine“, br. 97/10 i 31/13)
- Pravilnik o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“, br. 88/12)
- Pravilnik o građenju naftno-rudarskih objekata i postrojenja („Narodne novine“, br. 95/18, 101/22)
- Pravilnik o tehničkim normativima pri istraživanju i eksploataciji nafte, zemnih plinova i slojnih voda („Sl.list, br. 43/79)
- Pravilnik o tehničkim uvjetima i normativima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima te naftovodima i plinovodima za međunarodni transport („Službeni list SFRJ“, br. 26/85)
- Pravilnik o vrstama otpada („Narodne novine“, br. br. 27/96)

- Pravilnik o uvjetima za postupanje s otpadom („Narodne novine“, br. 123/97, 112/01)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 106/22)
- Pravilnik o gospodarenju građevnim otpadom („Narodne novine“, br. 38/08)
- Pravilnik o grobljima („Narodne novine“, br. 99/02)
- Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada („Narodne novine“, br. 114/15, 103/18 i 56/19)
- Pravilnik o načinu i postupcima gospodarenja otpadom koji sadrži azbest („Narodne novine“, br. 42/07)
- Pravilnik o graničnim vrijednostima pokazatelja, opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama („Narodne novine“, br. 40/99, 6/01 i 14/01 – ispravak)
- Pravilnik o istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina („Narodne novine“, br. 138/22)
- Pravilnik o prostornim standardima, normativima te urbanističko-tehničkim uvjetima za planiranje mreže športskih objekata („Narodne novine“, br. 38/91)
- Pravilnik o granicama područja podslivova, malih slivova i sektora („Narodne novine“, br. 97/10 i 31/13)
- Pravilnik o svjetlovodnim distribucijskim mrežama sektora („Narodne novine“, br. 57/14)
- Pravilnik o tehničkim uvjetima za kabelsku kanalizaciju („Narodne novine“, br. 114/10 i 29/13)
- Pravilnik o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme („Narodne novine“, br. 36/16)
- Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora („Narodne novine“, br. 29/83, 36/85, 42/86)
- Pravilnik o postupku uzbunjivanja stanovništva („Narodne novine“, br. 69/16)
- Odluka o donošenju Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine („Narodne novine“, br. 3/17)
- Odluka o utvrđivanju slivnih područja („Narodne novine“, br. 20/96, 98/98 i 5/99)
- Odluka o granicama vodnih područja („Narodne novine“, br. 79/10)
- Odluka o određivanju osjetljivih područja („Narodne novine“, br. 79/22),
- Odluka o popisu voda I. reda („Narodne novine“, br. 79/10)
- Odluka o razvrstavanju javnih cesta („Narodne novine“, br. 59/23, 64/23, 71/23)
- Odluka o razvrstavanju željezničkih pruga („Narodne novine“, br. 3/14 i 72/17)
- Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti („Narodne novine“, br. 132/17)
- Odluka o donošenju Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine („Narodne novine“, br. 3/17)
- Uredba o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“, br. 133/05)
- Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, br. 80/19)
- Uredba o određivanju građevina, drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog (regionalnog) značaja („Narodne novine“, br. 37/14, 154/14, 30/21, 75/22, 61/23)
- Uredba o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 114/08),
- Uredba o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari („Narodne novine“, br. 44/14, 31/17 i 45/17)
- Uredba o standardu kakvoće voda („Narodne novine“, br. 96/19, 20/23, 50/23)
- Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“, br. 64/08),
- Uredba o klasifikaciji voda („Narodne novine“, br. 77/98 i 137/08)
- Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, br. 61/14 i 3/17)
- Uredba o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 1/14)

- Uredba o razinama onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“, br. 77/20)
- Uredba o utvrđivanju popisa mjernih mjesta za praćenje koncentracija pojedinih onečišćujućih tvari u zraku i lokacija mjernih postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka („Narodne novine“, br. 107/22)
- Uredba o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada („Narodne novine“, br. 50/05, 39/09),
- Uredba o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 64/08)
- Uredba o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme („Narodne novine“, br. 131/12, 92/15, 10/21)
- Uredba o mjerilima za razvrstavanje javnih cesta („Narodne novine“, br. 34/12)
- Uredba o određivanju zahvata u prostoru i građevina za koje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva izdaje lokacijsku i/ili građevinsku dozvolu („Narodne novine“, br. 116/07, 56/11)
- Uredba o indeksu razvijenosti („Narodne novine“, br. 63/10, 158/13 i 131/17)
- Uredbu o postupku i mjerilima za osnivanje prava služnosti na šumi i/ili šumskom zemljištu u vlasništvu republike hrvatske u svrhu eksploatacije mineralnih sirovina („Narodne novine“, br. 133/07 i 9/11).
- Uredba o razvrstavanju željezničkih pruga („Narodne novine“, br. 84/21).

Također, u izradi ovog Izvješća Zavod je surađivao s upravnim odjelima, javnim ustanovama i drugim institucijama Požeško-slavonske županije, kao s i većim brojem nadležnih državnih tijela i pravnih osoba s javnim ovlastima. Rezultat je složeni dokument koji pokriva različita područja ljudskog djelovanja, koja na različite načine utječu na buduće planiranje prostora i unaprjeđenje održivog razvoja, a i sama proizlaze iz postojećih prostorno planskih rješenja. Već i sama definicija prostornog planiranja kao interdisciplinarne djelatnosti određuje neophodnu daljnju suradnju Zavoda i nadležnih tijela na svim razinama, s ciljem što kvalitetnije realizacije navedenih projekata i provedbi aktivnosti utvrđenih ovim dokumentom.

U nastavku, sukladno članku 10. Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine“, broj 48/14 i 19/15), se daje popis nadležnih državnih tijela, tijela jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave, javne ustanove te druge pravne osobe s javnim ovlastima određene posebnim propisima, koje obavljaju poslove od utjecaja na sadržaj Izvješća, a koja su, na pisani zahtjev, dostavile podatke za izradu ovog Izvješća. Podaci tijela i pravnih osoba koje nisu dostavile podatke preuzeti su sa njihovih službenih Internetskih stranica te objavljenih ili dostavljenih dokumenata, studija i stručnih podloga.

Popis tijela i pravnih osoba koje su dostavile podatke za izradu ovog Izvješća:

1. Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Požega, Županijska 11/1, 34000 Požega (dopis: Email: josip.miksik@ od 08. prosinca 2021.)
2. Hrvatske vode, VGI za mali sliv Orpljava-Londža, Industrijska 13d, 34000 Požega (dopis: Klasa: 350-02/21-01/0000373, Urbroj: 374-3103-01-21-2 od 09. prosinca 2021.)
3. KOMUNALAC d.o.o. Požega za komunalne djelatnosti, Vukovarska 8, 34000 Požega (dopis: 4.-1211-2/21.JR od 13. prosinca 2021.)
4. Hrvatska gospodarska komora, Vukovarska 6, 34000 Požega (dopis: Email: bcavar@hgk.hr od 14. prosinca 2021.)

5. HEP, Operator distribucijskog sustava, d.o.o., Elektroslavonija Osijek, Služba za realizaciju investicijskih projekata i pristup mreži, Šetalište kardinala Šepera, 31000 Osijek (dopis: Broj i znak: 4008001 – 6735/KV od 10. prosinca 2021.)
6. Požeško-slavonska županija, Upravni odjel za gospodarstvo i graditeljstvo, Županijska 7, 34000 Požega (dopis: Klasa: 351-01/21-02/4, Urbroj: 2177/1-03/1-21-2 od 14. prosinca 2021.)
7. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode, Radnička 80, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 612-07/21-70/35, Urbroj: 517-10-2-3-21-2 od 14. prosinca 2021.)
8. Ministarstvo zdravstva, Ksaver 200 a, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 351-03/21-01/104, Urbroj: 534-03-3-2/10-21-02 od 13. prosinca 2021.)
9. HAKOM, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb (dopis: Klasa: 350-01/21-02/74, Urbroj: 376-06-1-21-02 od 10. prosinca 2021.)
10. Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine (dopis: Klasa: 035-01/21-01/3, Urbroj: 531-03-01-01/03-21-38 od 09. prosinca 2021.)
11. INA – INDUSTRIJA NAFTE, d.d., Istraživanje i proizvodnja nafte i plina, Komercijalni poslovi i podrška poslovanju, odnosi državnim i lokalnom upravom, Avenija Većeslava Holjevca 10 10020 Zagreb (dopis: Znak: 001/50457184/16-12-21/2023-578/BK od 16. prosinca 2021.)
12. Ministarstvo obrane, Uprave za materijalne resurse, Sektor za vojnu infrastrukturu i zaštitu okoliša, Služba za vojno graditeljstvo i energetska učinkovitost, Trg kralja Petra Krešimira IV 1, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 350-02/21-01/162, Urbroj: 512M3-020201-21-2 od 14. prosinca 2021.)
13. Ministarstvo poljoprivrede, Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije, Planinska 2a, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 350-02/21-01/35, Urbroj: 525-11/0570-21-2 od 13. prosinca 2021.)
14. ŽUC Požeško-slavonske županije, Matije Gupca 6, 34000 Požega (dopis: Klasa: 960-03/21-01/39, Urbroj: 2177/0-1-01/ŽA-21-2 od 21. prosinca 2021.)
15. HEP, Operator distribucijskog sustava, d.o.o., Elektra Požega, Služba za realizaciju investicijskih projekata i pristup mreži, Primorska 24, 34000 Požega (dopis: Broj i znak: 402100101/2784/21DB od 20. prosinca 2021.)
16. Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Požegi, Trg M. Peića 3, 34000 Požega (dopis: Klasa: 612-08/21-10/0444, Urbroj: 532-05-02-07/2-21-02 od 20. prosinca 2021.)
17. Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo, Ulica grada Vukovara 284, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 350-02/21-01/47, Urbroj: 376-05-01-21-2 od 20. prosinca 2021.)
18. Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za poljoprivrednu politiku, EU i međunarodnu suradnju, Ulica Grada Vukovara 78, 1000 Zagreb (dopis: 350-01/21-01/33, Urbroj: 525-12/0669-21-2 od 15. prosinca 2021.)
19. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Uprava za strateško planiranje i koordinaciju EU fondova, Miramarska 22, 10000 Zagreb, (dopis: Klasa: 350-05/20-01/1, Urbroj: 538-06/414-21-254 od 21. prosinca 2021.)
20. Javna ustanova „Park prirode Papuk“, Trg Gospe Voćinske 11, 33522 Voćin (dopis: Klasa: 960-03/21-01/68, Urbroj: 2189/82-03/21-02 od 16. prosinca 2021.g.)
21. Hrvatske vode, VGO za srednju i donju Savu, Šetalište braće Radića 22, 35000 Slavonski Brod (dopis: Klasa: 350-02/21-01/0000373, Urbroj: 374-21-1-21-4 od 23. prosinca 2021.)
22. HEP PLIN, Cara Hadrijana 7, 31000 Osijek (dopis: Broj i znak: F200002/3312/21 BM od 27. prosinca 2021.)
23. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Zavod za zaštitu okoliša i prirode, Radnička 80/7, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 612-07/21-38/1354, Urbroj: 517-12-2-3-2-21-2 od 30. prosinca 2021.)

24. Turistička zajednica Požeško-slavonske županije, Županijska 7, 34000 Požega (dopis: od 31. prosinca 2021.)
25. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za energetiku, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 310-02/21-01/419, Urbroj: 517-07-3-2-21-2 od 30. prosinca 2021.)
26. Hrvatske šume d.o.o. UŠP Požega, Milke Trnine 2, 34000 Požega (dopis:Klasa: PZ/21-01/1191, Urbroj: 04-00-08/02-22-08 od 27. prosinca 2021.)
27. HOPS Hrvatski operater prijenosnog sustava d.o.o., Prijenosno područje Osijek, Kupska 4, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 700/21-20/03, Ur. broj: 3-002-001-02/AB-22-38 od 09. ožujka 2022. i Klasa: 700/22-20/01, Ur. broj: 3-002-001-02/IP-22-02 od 04. siječnja 2022.)
28. Virovitičko-podravsko županija, Grad Orahovica, Jedinstveni upravni odjel, (dopis: Klasa: 350-01/21-01/4, Urbroj: 2189/12-02/02-22-3 od 03. siječnja 2022.)
29. Tekija d.o.o. za obavljanje vodnih usluga, Vodovodna 1, 34000 Požega (dopis: Email: robert.keler@tekija.hr od 14. travnja 2022.)

VI. POPIS PRILOGA

Popis tablica:

Tablica 1.: Osnovni demografski pokazatelji za područje Općine Kaptol po naseljima, Popis 2001., 2011., 2021.g.

Tablica 2.: Kontingenti stanovništva Općine Kaptol za 2011. godinu

Tablica 3.: Kontingenti stanovništva Općine Kaptol za 2021. godinu

Tablica 4.: Indeks starenja i prosječna starost u Požeško-slavonskoj županiji 2011.g. po JLS

Tablica 5.: Indeks starenja i prosječna starost u Požeško-slavonskoj županiji 2021.g. po JLS

Tablica 6.: Prirodno kretanje stanovništva u Općini Kaptol od 2016. do 2021.

Tablica 7.: Prirodno kretanje stanovništva Požeško-slavonske županije u 2020., po JLS

Tablica 8.: Prirodno kretanje stanovništva Požeško-slavonske županije u 2021., po JLS

Tablica 9.: Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina na području Općine Kaptol

Tablica 10.: Osnovni demografski pokazatelji u naseljima Općine Kaptol

Tablica 11.: Broj , ukupna površina i gustoća naselja na području Općine Kaptol

Tablica 12.: Podaci o izgrađenim i neizgrađenim / neuređenim dijelovima građevinskih područja naselja na području Općine Kaptol

Tablica 13.: Podaci o izgrađenim i neizgrađenim / neuređenim dijelovima izdvojenog građevinskog područja gospodarske zone "Novi Bešinci"

Tablica 14.: Podaci o izgrađenim i neizgrađenim / neuređenim dijelovima izdvojenog građevinskog područja poljoprivredno-gospodarske zone "Ramanovci"

Tablica 15.: Podaci o izgrađenim i neizgrađenim/neuređenim dijelovima izdvojenog građevinskog područja izvan naselja javne i društvene namjene "Kompleks Veleučilišta Požega"

Tablica 16.: Podaci o izgrađenim i neizgrađenim/neuređenim dijelovima izdvojenog građevinskog područja izvan naselja javne i društvene namjene "Interpretacijski centar Kaptol"

Tablica 17.: Podaci o izgrađenim i neizgrađenim/neuređenim dijelovima izdvojenog građevinskog područja izvan naselja posjetiteljske infrastrukture PP Papuk

Tablica 18.: Podaci o izdvojenim građevinskim područjima za izgradnju groblja

Tablica 19.: Učenici, razredni odjeli i učitelji kroz razdoblje od 2019./2020. do 2021./2022. godine

Tablica 20.: Izvadak iz registra udruga u Republici Hrvatskoj (2022.)

Tablica 21.: Broj tvrtki

Tablica 22.: Broj zaposlenih

Tablica 23.: Ukupni prihodi (AOP177)

Tablica 24.: Dobit ili gubitak poslovne godine (AOP084)

Tablica 25.: *Prihodi od prodaje u inozemstvu (AOP243)*

Tablica 26.: *Prikaz broja i površine ARKOD parcela prema vrsti uporabe poljoprivrednog zemljišta na području Općine Kaptol 31.12.2021.*

Tablica 27.: *Podaci o ARKOD parcelama prema JLS na području Požeško-slavonske županije na dan 31.12.2021.*

Tablica 28.: *Podaci o poljoprivrednim površinama po vrstama i promatranom razdoblju na području Općine Kaptol*

Tablica 29.: *Lovišta*

Tablica 30.: *Popis javnih cesta na području Općine Kaptol*

Tablica 31.: *Postojeća i planirana autobusna stajališta na području Općine Kaptol*

Tablica 32.: *Radovi Izvanrednog održavanja, građenja i rekonstrukcije za područje Općine Kaptol, u razdoblju 2017.g. – 2021.g.*

Tablica 33.: *Stanje broja baznih postaja i antenskih stupova na području Općine Kaptol u promatranom razdoblju*

Tablica 34. *Duljina visokonaponske prijenosne te distributivne srednje naponske i niskonaponske mreže*

Tablica 35.: *Opskrba pitkom i tehnološkom vodom*

Tablica 36.: *Sustav javne odvodnje*

Tablica 37.: *Vodotoci*

Tablica 38.: *Kanali*

Tablica 39.: *Područja ekološke mreže RH / NATURA 2000 na području Općine Kaptol*

Tablica 40.: *Pregledna tablica kulturnih dobara na području Općine Kaptol*

Tablica 41.: *Zaštićena, preventivno zaštićena, obnovljena i ugrožena kulturna dobra na području Općine Kaptol*

Tablica 42.: *Obvezni prostorni pokazatelji za područje Općine Kaptol*

Tablica 43.: *Prostorni planovi područne (regionalne) razine*

Tablica 44.: *Prostorni planovi lokalne razine*

Tablica 45.: *Prostorni plan područja posebnih obilježja Parka prirode Papuk*

Tablica 46.: *Prostorni plan Požeško-slavonska županije*

Tablica 47. *SWOT ANALIZE*

Popis slika:

Slika 1.: *Kartografski prikaz 1. "KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA" – PPUO Kaptol – III. Izmjene i dopune*

Slika 2.: *Stupanj i indeks razvijenosti jedinica lokalne samouprave na području Požeško - slavonske županije*

Slika 3.: *Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti prema novom modelu izračuna na lokalnoj razini za 2018. i 2013. godinu;*

Slika 4.: *Površina planirana za istraživanje i eksploataciju geotermalne vode (E2) na području Općine Kaptol*

Slika 5.: *Kartografski prikaz 4. GRAĐEVINSKA PODRUČJA, 4.H. Arheološki park Kaptol-Gradci, Rudnik grafita, II. Izmjene i dopune, u mjerilo 1:5.000,*

Slika 6.: *Kartografski prikaz broj 2.A. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE - Cestovni i zračni promet, Pošta i elektroničke komunikacije – III. Izmjene i dopune, mjerilo 1:25.000*

Slika 7.: *Kartografski prikaz broj 2.B. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE – Elektroenergetika, Plinoopskrba – PPUO Kaptol, III. Izmjene i dopune, mjerilo 25.000*

Slika 8.: *Kartografski prikaz broj 2.C. „INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE - Vodnogospodarski sustavi, Uređenje vodotoka i voda i Melioracijska odvodnja“ – PPUO Kaptol – III. Izmjene i dopune – mjerilo 1:25.000*

Slika 9.: *Okvirna procjena mjerodavnih protoka recipijenata, Granice i površine slivova*

Slika 10.: Prirodna ranjivost podzemnih voda na području PSŽ

Slika 11.: Opasnost od poplava na području Općine Kaptol

Slika 12.: 3.A. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA, Područja posebnih uvjeta korištenja, Natura 2000/Ekološka mreža - PPUO Kaptol – II. Izmjene i dopune - mjerilo 1:25.000

Slika 13.: IZVOD IZ PPUO KAPTOL - Kartografski prikaz 1. " KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA", III. Izmjene i dopune PPUO Kaptol, u mjerilu 1:25.000.

Slika 14.: IZVOD IZ UPU-a GOSPODARSKE ZONE NOVI BEŠINCI - Kartografski prikaz 1. " KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA", u mjerilu 1:1.000.

